

Archaické myšlení 2025

(původně: Kurs primitivního myšlení)

Derniéra a tentokrát zcela po novu
(za pomoci strojů)

co kurs NENÍ:

- Systematickým poučením o specifikách archaického myšlení v různých úsecích lidské historie
- Vyčerpávajícím přehledem psychologických, sociologických, filosofických či etnologických souvislostí tématu
- Přednáškou s jasným vymezením předmětu a závaznými vzdělávacími ambicemi
- Standardním kursem navazujícím na jiná profesní témata s baterií souvisejících prerekvisit
- Polopatickou instruktáží s návodnými záměrně vybranými příklady
- Všeobecně oceňovaným počinem universitního vzdělání a vkladem k profesnímu růstu

.. a co tedy je /má být:

- **Jde o praktikum**, jehož vlastní náplní má být **Vaše osobní přičinění** – skrze něj možná leccos získáte - nehodláte-li se podobnými věcmi zatěžovat a kazit dnešek i rozmarné svátky, nutit Vás nikdo nebude – ekvivalence osobních vstupů a věcných výstupů, charakterisující doménu primitivního myšlení, stejně jako bytostná autonomie Vaší subjektivity je plně ve Vašich rukou.
- Dnešní setkání je míněno jako letmý, nepříliš korigovaný náčrt vstupního rámce tématu, v duchu primitivního myšlení zatížený subjektivními ohledy, indisposicemi, neuspořádaností a explikačním oportunismem přenášejícího. Měli bychom tu letmo probrat:
- 1(1) *ad hoc* připomínky zádrhelů stávající doby a praxe **vědy** s ohledem na jejich možné zdroje
- formou, evokující kontext primitivního myšlení – mozaikou na přeskáčku vynořovaných, na první pohled nesouvisejících, jednotlivin a osobních reflexí resignujících na formální objektivitu, kontinuální návaznost a věcnou vyváženost, doplněnou posléze o
- (2) stručnou letem světem připomínku reálných instancí primitivního myšlení s.str. (děti, přírodní etnika nezasažena devastacími efekty moderní civilisace)
- Úvodní beseda je primárně zamýšlena jako motivační námět k výpravám do domény primitivního myšlení, co nástroje k potenciálnímu vyvázání z područí stávajících zádrhelů,
- *ad hoc* ilustruje tápání v těchto sférách, ale, doufejmež, i ozdravný potenciál primitivního myšlení v reflexi čítankových schémat aj. příkazů doby
- **Má být**, stručně řečeno:
- **pobídkou k aktivisaci vaší vlastní (primitivní) mentální autonomie a osobní reflexe jsoucího, neodvislé od pokynů školy, kanceláře a domu a jejich čítankových pouček.**

- **úvodní setkání má evokovat doménu primitivního myšlení *per se*:** formou výkladu i dikcí
– bude tak, počítám, patrně, že:
- *stejně jako v přirozeném světě reálného života, který nás obklopuje (o jiném jako primitivové nemáme tušení):*
- věci přicházejí „náhodně“, bez ladu a skladu a jasných souvislostí (→ jejich *post hoc* utřídění a pochopení je implicitní intencí primitivního myšlení)
- svět v němž žijeme (a jiný jako primitivové nemáme) je jen jeden a vše v něm má jistý smysl, všechny události a věci v něm nějak souvisí, i když až příliš často (bez nějaké té mytopoesie) netušíme jak ...
- zkušenosti banálních průběžně opakovaných každodenností se tu mísí s jedinečnostmi jiných událostí, nečekanými setkáními, měnícími směr dění, a s hořkými zkušenostmi vlastních pochybení, v týchž kadlubech, v nichž se vyváří celkovostní pochopení povahy světa a našeho místa v něm
- většina rozpravy přitom nebude (!) o archaickém myšlení, spíše o tom proč by se dnešní **vědec** mohl/měl doménou primitivního myšlení zatěžovat a věnovat jí pozornost
- v konfrontaci se standardními kursy univerzitní výuky mé povídání vzbudí, počítám, legitimní dojem chaotické skládky intelektuálního haraburdí
- Nicméně, neuškodí možná v těchto souvislostech připomenout zkušenost starých smetištníků, že prohrabováním v podobných skládkách nejednou pod nánosy nepotřebného haraburdí nalézáme věci, po nichž fakticky léta pátráme...
- ... zda něco naleznete i v dnešní skládce intelektuálního haraburdí, záleží pohříchu výlučně pouze na vás – přednášející primitiv vás k ničemu nutit nehodlá

...vydávat se na cestu do tohoto hájemství,
k tázání, pro něž nemáme předpřipravené
odpovědi, je
riskantní !

V haraburdí si můžete zlomit nohu a jako
smetištník zájem okolí vzbudíte jen sotva,

v besídkách aktuálního správná se snadno
stanete
nezvaným hostem

Kurs primitivního myšlení

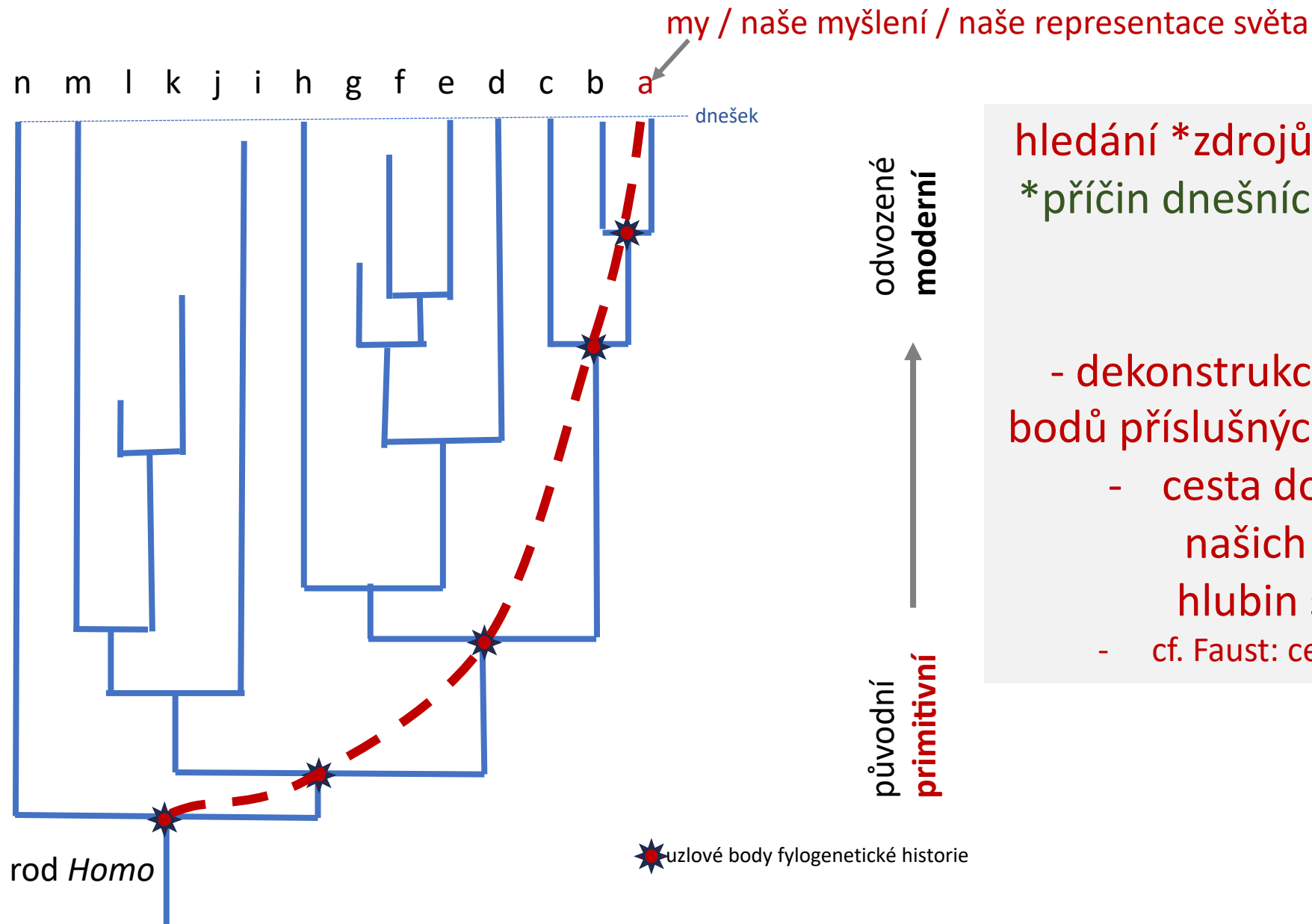
a proč se tím zabývat

slovo, v moderním (našem) myšlení zatížené
pejorativními, dehonestujícími kontexty, jimž ovšem
jako primitivové nebudeme přikládat žádný význam !

- *taxony / např. druhy
- *vývojové inovace
- *adaptivní strategie
- *relace orgánových soustav
- *operačních systémů
- ... apod. ... nebo třeba+:
- ***způsoby myšlení,**
- ***intelektuální**
- representace světa**

kladogram – v biologii
standardní zobrazení
fylogenetických relací

hledání *zdrojů dnešního,
*příčin dnešních zádrhelů
apod.

- dekonstrukce uzlových bodů příslušných zádrhelů
 - cesta do minulosti našich představ / hlubin sebe sama
 - cf. Faust: cesta k matkám

ilustrace: cvičný zádrhel par excellence

Informační processing – včetně tradičních úkolů myšlení - je dnes v rukou AI
(m.j. ta už dnes spotřebovává patrně >10% světové energetické produkce)

v drtivé většině z úkolů myšlení (ve vědě zejména) je AI výkonnější, přesnější a inteligentnější než kterýkoliv učenec (cf.: intelligence - schopnost dosahovat cíle)

např. grantové soutěže → kompetice různých výtvorů AI ... atd.

Amandeep Gill, the United Nations special envoy for digital and emerging technologies, warns against a “slow death” in which “we slip, step by step, into a space where we lose our human agency, we lose human creativity, and the joy we derive from some of our human interactions”.

...a udržet AI v roli pokorného služebníka nebude snadné ...

→ **urgentní úkol dneška: nalézt své místo v doménách neobsazených AI –,**
přičemž: **v rozvrhu moderního myšlení, kde je AI doma, jej sotva najdeme**

my / naše myšlení - nyní již v rukách AI

n m l k j i h g f e d c b a

dnešek

odvozené
moderní

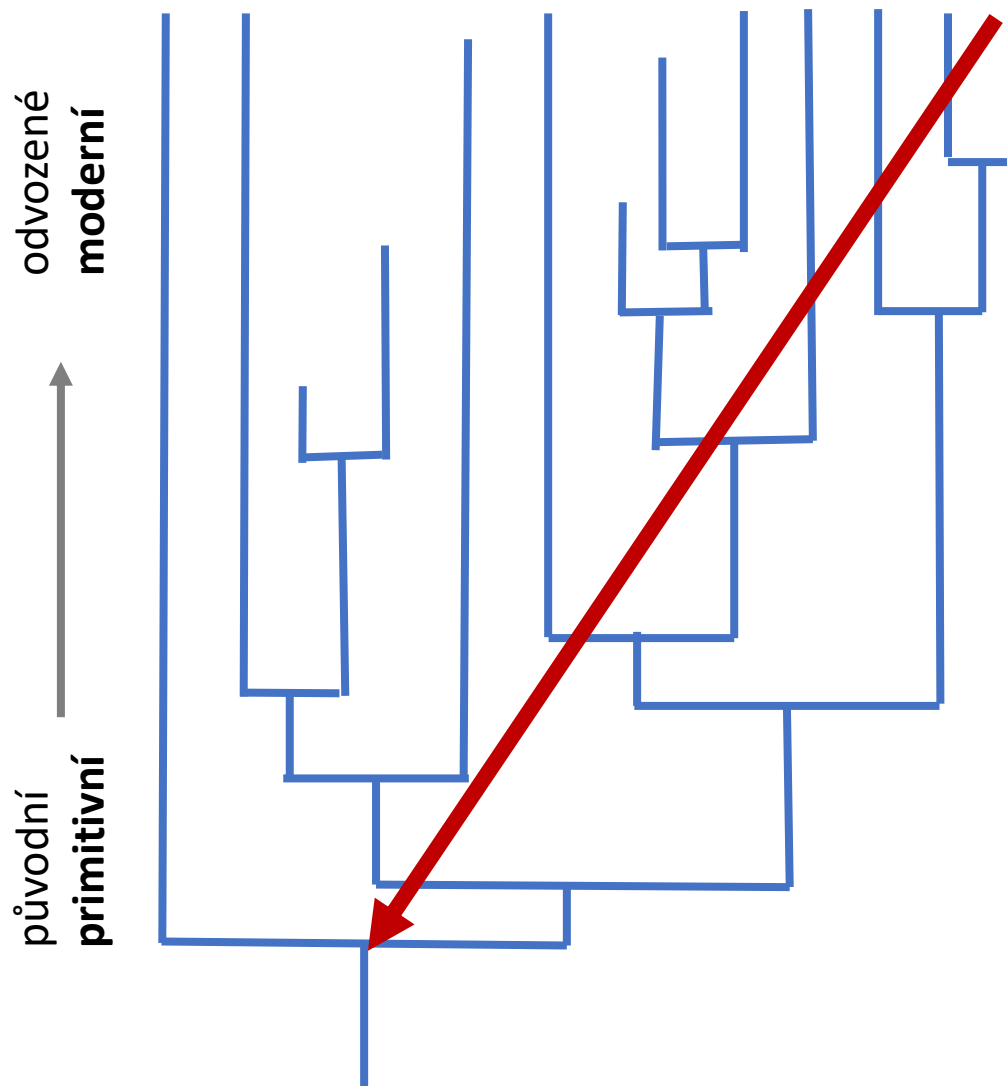
původní
primitivní

★ uzlové body fylogenetické historie
/myšlenkových rámců

hledání *světa vně AI,
*relevance obrazu světa
*místa nás samých
apod.

- dekonstrukce uzlových
bodů příslušných zádrhelů
 - cesta do minulosti
našich představ /
hlubin sebe sama
 - cf. Faust: cesta k matkám

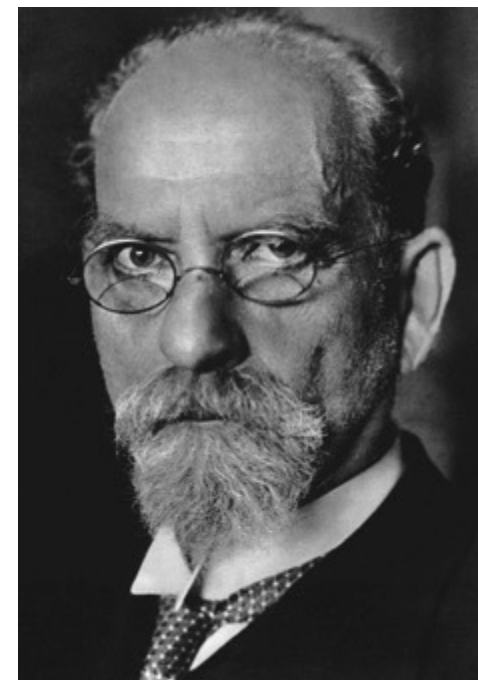
(1) cvičná cesta ke kořenům modernity, moderního myšlení a intelektuální representace světa (a zdrojům souvisejících zádrhelů)

podzim 1935:
4 přednášky na
Cercle
Philosophique
de Prague,
včetně Viničná 7
= 90 let

cf.: Edmund Husserl
(1935/1936)
Krise evropských věd a
transendentní
fenomenologie
epoché, eidetická redukce,
Lebenswelt

Husserl p. 135, 165

Edmund Husserl
([8. dubna 1859 Prostějov](#) – [27. dubna 1938 Freiburg im Breisgau](#))
byl [německý filosof moravského](#) původu
působící převážně v [Německu](#),
zakladatel moderní [fenomenologie](#).

Výchozí platforma aktuální evropské intelektuality → +/-moderního myšlení: Středověká universita

(1) *subjektivita vs. objektivní obraz světa
*konfigurace horizontu světa v jeho intelektuálních reprezentacích

Thomas Kuhn: Struktura vědeckých revolucí

Paradigma – závazný výkladový rámec dobového myšlení

Změny paradigm - radikální přestavby myšlenkových rámců (Koperník apod.)

uzlové body v historii myšlenkových rámců ← → změny paradigm

Universita – instituce, jejímž posláním je:
*zvědomovat rozvrh paradigmatu a
*diseminovat jeho peripetie

Středověká universita

1088 Bologna, 12-13 století – Itálie, 1150 Paříž → 1167/1209 Anglie
1348 Praha

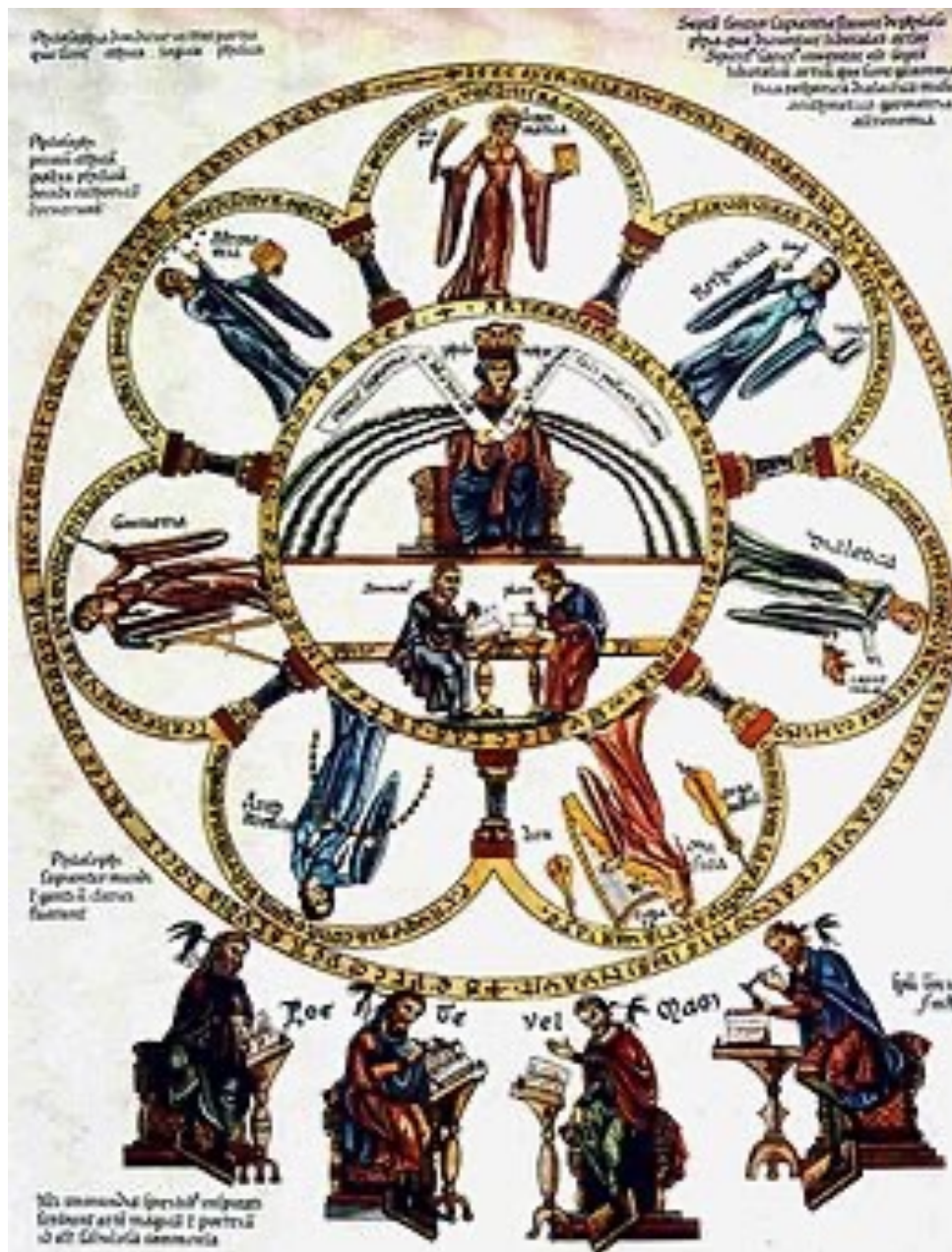
- Kompaktní společenství učitelů a žáků
autonomní status, privilegia,
profesoři – ustaveni vladařem a pod jeho ochranou,
odpovědní však pouze Bohu a vlastnímu přesvědčení

Fakulty

Aristická (filosofická) – vstupní základ
-výuka myšlení
(3-4 roky), Bc, Mag.

Právnícká, lékařská, teologická (Dr.)

Artes liberales

7 svobodných umění

Trivium – gramatika,
rétorika, dialektika

Kvadrimum – aritmetika,
geometrie, astronomie,
hudba

*četba a disputace zdrojových
textů:*

Boethius
Aristoteles
Augustin

Anicius Manlius
Torquatus Severinus
Boëthius (480-525)

intelektuální výměr středověké
university a její +/- učebnice

Di divisione
De hypothetici syllogismis
De syllogismus categorico
... aj.

De consolatione Philosophiae

De consolatione Philosophiae

Útěcha filosofie

rozvrh výchozí platformy orientace ve světě její intelektuální reflexe

- např:
- Náhoda neexistuje, všechny věci mají smysl, jsou dílem Boží prozřetelnosti, vlastností světa – jenž nás přesahuje
- Strasti i slasti, které zažíváme, jsou toho součástí, skrze ně se nám dostává poučení o povaze jsoucího
- S důvěrou ve smysl dění lze strasti každodenního překlenout a kontemplací povahy světa úděl svého života naplnit

Tvorba výpovědí, Odvozování souvislostí
operační rozdíl primitivního a moderního myšlení

Boethius a středověká universita

Archaické vědy

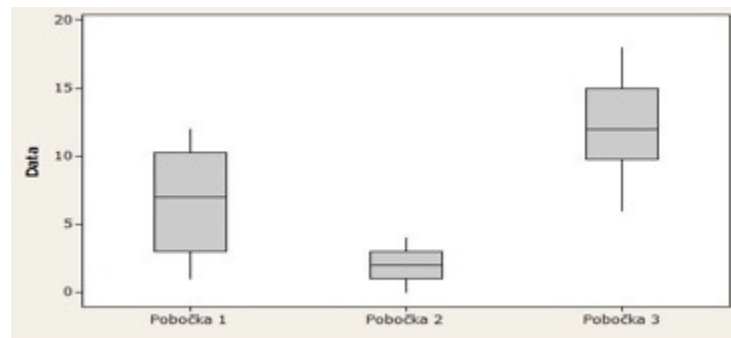
(alchymie, astrologie ...)

↑
princip analogie

← +/- patří do rozvrhu primitivního myšlení →

Novověká věda & moderní myšlení
princip identity a rozdílu
→ „objektivita“

centrálním objektem kursu je

myšlení

co to je ?

Wikipedie:

Myšlení znamená v širším slova smyslu souhrn všech **vědomých** mentálních (psychických) [činností](#), v užším slova smyslu jejich nejsložitější a patrně jen člověku vlastní část, která je schopna [abstrakce](#) a [reflexe](#).

Myšlení od jednotlivých [vjemů](#) a [zkušeností](#) postupuje k obecným [pojům](#) a jejich prostřednictvím k praktickému i teoretickému zvládnutí světa. Navazuje tak na smyslové vnímání, využívá [paměti](#) a [tvůrivosti](#), se svými obsahy však zachází soustavným a více méně pravidelným způsobem.

Tento specifický způsob spojování, rozlišování, porovnávání a souzení podstatně **souvisí s [řečí](#)**, která je jeho **prostředkem a zároveň určujícím prostředím**.

čítanka:

Myšlení: vědomí – řeč - jazyk,

?

čítanka:
Všechno důležité
prostřednictvím řeči

?hudba aj. mimoslovesné umění

- nemá myšlenkový obsah ?

Myšlení = odhalování věčných souvislostí

← a →
vědomí

James – Langeho teorie afektů

na robustní věcný podnět reagujeme okamžitě relevantní změnou tělesnosti: pláčem, smíchem apod.
srv. princip vtipu

→ *jsme veselí protože se smějeme, smutní protože pláčeme ... atd.*

logisace a vědomá identifikace příčin - „myšlenkové“ – slovně vyjádřitelné zohlednění příslušných relací následuje se zpožděním, někdy až po nemalém úsilí

→ věcný výměr „myšlenkového aktu“ – pochopení souvislostí – se ustavuje *mimo sféru vědomého usuzování* –
→ je dílem **nevědomí**

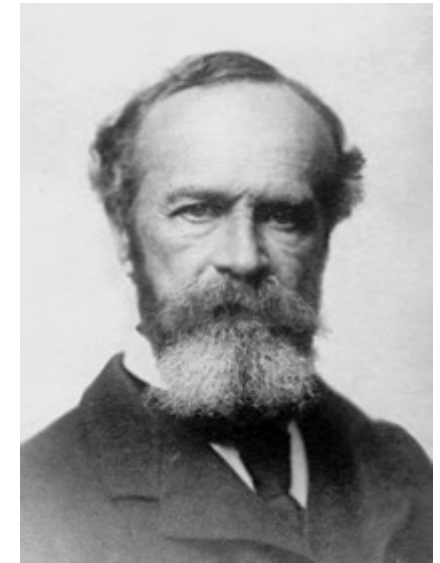
čítanka:

reflexe situace a
zhodnocení jejího
významu – výlučný
produkt myšlení -
vázány na
(výlučně lidskou)
přítomnost
vědomí

?

W.James: potkáme-li medvěda nejdřív
utíkáme, pak teprve máme strach

emoce předchází
a preformují
vědomé postoje

William James ([11. ledna 1842 New York, USA](#) – [26. srpna 1910 Chocorua, New Hampshire, USA](#)) byl americký [psycholog](#), jeden ze zakladatelů vědecké a empirické [psychologie](#), autor vlivných knih o mystice, o [psychologii náboženství](#) a filozofii výchovy a významný představitel [pragmatické filozofie](#). Byl [14. nejcitovanějším psychologem ve 20. století](#).^[1]

wikipedia

1890 Principles of Psychology

Myšlení = odhalování věcných souvislostí

← a →
vědomí

Objev – bytostný cíl vědeckého úsilí

← výsledek soustředěného myšlenkového úsilí

sledem návazného myšlenkového zohledňování

empirické evidence

a relevance naskýtajících se interpretačních hypotéz ?

Opravdu ?

Friedrich August Kekulé von Stradonitz

(1829 - 1896)

- potomek české šlechtické rodiny

Jeden z tvůrců moderní chemie (9 žáků Nobelova cena)

Zakladatel stechiometrie (1865): C universálně 4 vazný,

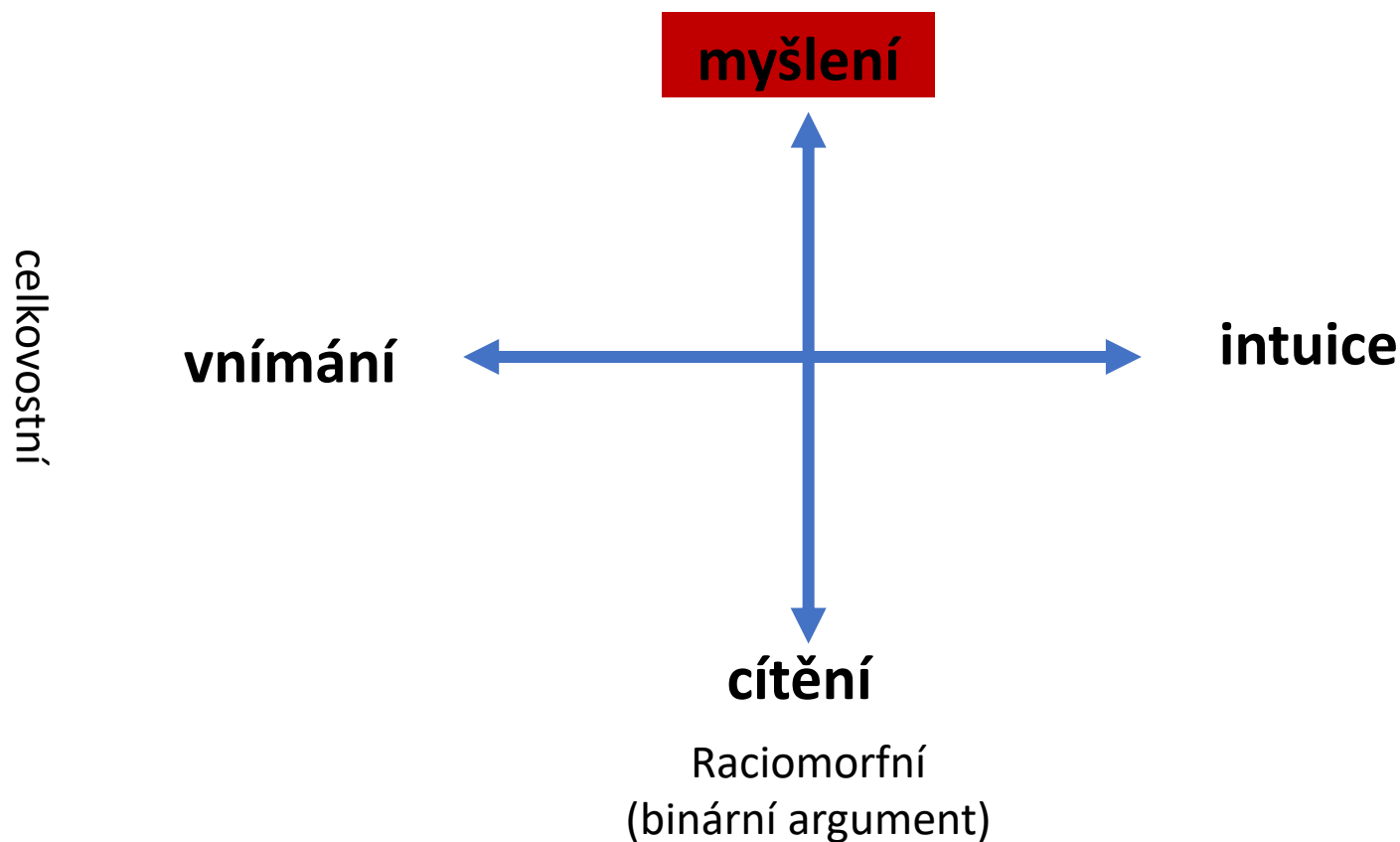
Problém: benzén → **objev struktury 1885**

→ akt objevu a přetvoření myšlenkového rámce se děje formou James-Langeho teorie afektu, je dílem nevědomí

relevantní expozice co že je
myšlení

C.G. Jung : eksterní funkce

Carl Gustav Jung ([26. července 1875](#) [Kesswil](#), [Švýcarsko](#) – [6. června 1961](#) [Küsnacht](#), [Švýcarsko](#)) byl švýcarský lékař-psychiater a [psychoterapeut](#), zakladatel [analytické psychologie](#). Jeho přínos psychologii spočívá v pochopení lidské psychiky na pozadí světa [snů](#), umění, [mytologie](#), [náboženství](#) a [filosofie](#)

wikipedie

psyché (Freud: psychický aparát) – interface vnitřního a vnějšího světa prostřednictvím endo- a eksterních funkcí

čítanka:

Řeč – Jazyk: obligatorní epifenomén
myšlenkových aktů

? → prvotní nástroj vědomí,
rozumu a interpretace jsoucího

nebo

? vlastnost člověka, utvářená jinými
silami než produkty rozumu a
myšlení

slova – pojmy: mají povahu povětrných žen,
jsou základním zdrojem nedorozumění a
zmatků, nejasností, které musí být dalšími a
dalšími slovy korigovány,

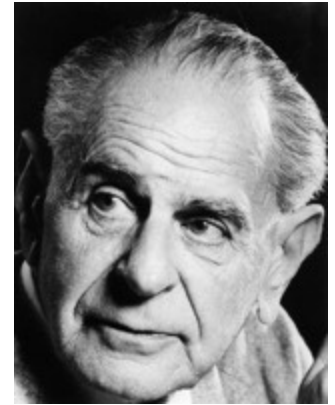
Wittgenstein:
*co lze ukázat, nelze říci
*co nelze říci, o tom třeba mlčet

youtube deep purple no no no

Jakkoliv, bezpochyby platí, že

Jazyk je většinovým nástrojem výpovědí
myšlenkových aktů, ve vědě zvláště

Srv. K.R.Popper: historicko-narativní vs.
nomologicko-deduktivní formulace hypotéz →
Věda – testování (nomologicko-deduktivních)
hypotéz
→ vědecká hypotéza = falsifikovatelný výrok

Sir Karl Raimund Popper (28.
července 1902 Vídeň – 17.
září 1994 Londýn) byl [rakousko-
britský filozof](#). Byl významným
představitelem
moderního [liberalismu](#), [teorie
vědy](#) a [filozofie](#). Jeho vědecká činnost
je zastoupena i na
poli [logiky](#), [fyziky](#), [biologie](#), [sociologie](#)
a [politologie](#). Svůj filozofický systém
sám označuje jako [kritický
racionalismus](#). Je považován za
jednoho ze zakladatelů
moderního [kritického myšlení](#).
[wikipedia](#)

Jaké jsou vstupní dispoice jazyka k tvorbě výroků?

F. de Saussure: dichotomie označovacího (vysvětlovacího) procesu:

* *in presentia*, contiguita, kombinace, sdružování →
syntagmatické relace

* *in absentia*: substituce, asociace, podobnost →
paradigmatické relace = metafora + vymezení identity
(tautologie, synonymie, antonymie)

“ Provozním substrátem myšlení” – jazyk →
věda – sled výroků o testování falsifikovatelných hypotéz
atd.

co vytváří význam v elementárním výroku, řečovém aktu ?

F. de Saussure: **spojení: označované & označující**
stabilisované syntagmatickou fúzí

Metonymická vs. metaforická reprezentace světa

R.Jakobson, C.Lévy-Strauss, J.Lacan:

metaforický a metonymický pól jazyka / intelektuální reprezentace

metonymum – vysvětlované i vysvětlující součástí téže soustavy

metafora – vysvětlující a vysvětlované – elementy odlišných soustav

in presentio, contiguita, kombinace, sdružování → *syntagmatické*
relace: metonyma

in absentia: substituce, asociace, podobnost → *paradigmatické*
relace = metafora + vymezení identity (tautologie, synonymie, antonymie) : metafora

Metonymická vs. metaforická representace světa: alternativní způsoby vědění a cesty poznání ?

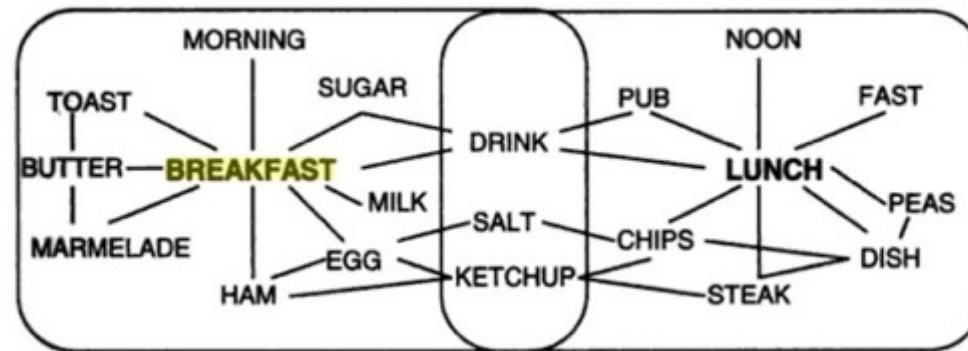
metonymum – vysvětlované i vysvětlující součástí téže soustavy

metafora – vysvětlující a vysvětlované: elementy odlišných soustav

metonymická representace:
vysvětlování **neznámého** **neznámým**

metaforická representace:
vysvětlování **neznámého** **známým**

metonymická representace: topologie semantických relací (magických operací) spolutvořících dotyčný objekt – vynořených osobní zkušeností, osobní spoluúčastí na jejich fyzické realizaci

metonymum: anglická snídane
vs.

metafora: snídane jako řemen

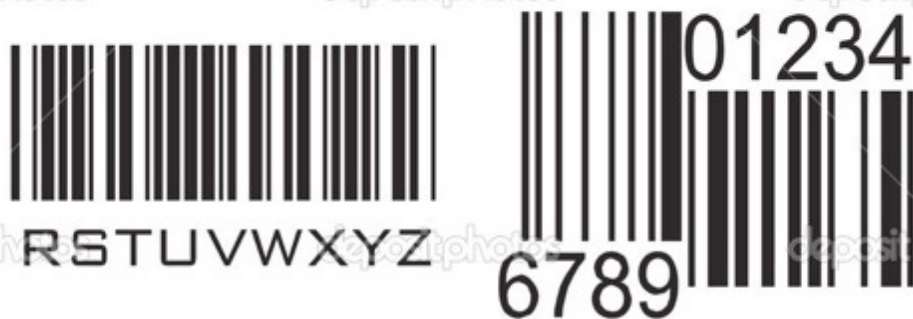
metonymum - praktická cesta k reálné členitosti světa,
potenciálně bez redukce dimensionality,
... ale: zdržuje

počátky intelektuální
representace světa

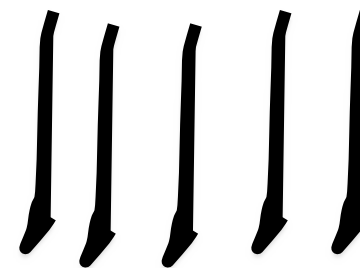
Velký Duch
(= povaha Světa)

jednotliviny
metonymické relace

obecniny
metaforické relace

→ matematika,
algebra
kalkul

vzdálenost, rozdíl
skalární součin,
srovnávání,
zpřesňování,
vymezování

Karesiánská (metaforická) transformace předmětu myšlení – explicitní výraz novověké změny světa

(1619 – 1633) Discourse de la méthode

Metoda

René Descartes (16.11.1619)

René Descartes ([lat. Renatus Cartesius](#)) ([31. března 1596](#) La Haye, dnes [Descartes](#), poblíž [Tours](#) – [11. února 1650](#), [Stockholm](#)) byl francouzský [filosof](#), [matematik](#) a [fyzik](#). Je považován za zakladatele moderní filozofie a zároveň za klíčovou postavu tzv. [vědecké revoluce](#) založené na mechanistickém výkladu přírody. Jako první výslovně formuloval zásady [vědecké metody](#), významně se podílel na rozvoji matematiky a fyziky, na vytvoření číselné reprezentace geometrických objektů známé jako [kartézská soustava souřadnic](#), na vzniku [analytické geometrie](#) (spojení geometrie a [algebry](#)) a na matematizaci [optiky](#). Základním Descartovým východiskem, formulovaným zejména v jeho práci [Rozprava o metodě](#), je metodická skepse, soustavná pochybnost zejména o datech smyslového poznání. Tímto odvážným myšlenkovým krokem dokázal podstatně změnit evropské myšlení a stát se zakladatelem moderní kritické [epistemologie](#), novověké racionalistické [filosofie](#) založené na sebejistotě myslícího subjektu („[cogito ergo sum](#)“) a analytické metody moderní vědy, která umožnila vědu jako kolektivní dílo.

co opravdu je ?

na co se lze spolehnout ?

16.11.1619: *cogito, ergo sum*

Vnímaný svět

proměnlivé vjemy,
dojmy, pocity
variantní názorová schémata
snové obrazy

Skutečný obraz světa

homomorfismus

jejich místo ve světě
lze jednoznačně
prostorově vymezit

pozornost zasluhují jen
věci **jasné a zřetelné**

jasný, zřetelný

Metoda

cogito cogitans

reálný svět má povahu
geometrického prostoru
- jeho složky charakterisují
specifické prostorové rozlehlosti
(*res extensa*), jež lze úplně a
jednoznačně vyjádřit
geometrickými
(matematickými) relacemi

Vjemy
dojmy
pocity
nálad
atd.

nejasnosti, nehomogenita, proměnlivost

Svět: *Res extensa*

jasný, zřetelný

→ Metoda
vědy

more geometrico

cogito cogitans

Vjemy

dojmy
pocity
nálady
atd.

jednotliviny
mody
akcidenty

Svět: Res extensa

pojmy
obecniny
teorie

**výlučným indexem přijatelnosti
vědecké teorie je její logická
konsistence**

jasný, zřetelný

more geometrico !

metaforická (algebraická) transformace přirozeného světa na totálně spojitý spočetný svět rozlehlosti, objektem poznávání – věci jasné a zřetelné
→ zdroj pokroku, efektivity planetární vědotechniky atd.

majorisace metaforické representace světa, srovnávání a zobecnění

... ale

Vědění se získává metodologickou redukcí jednotlivých zkušeností

Věda

K.R.Popper: Logic of scientific discovery

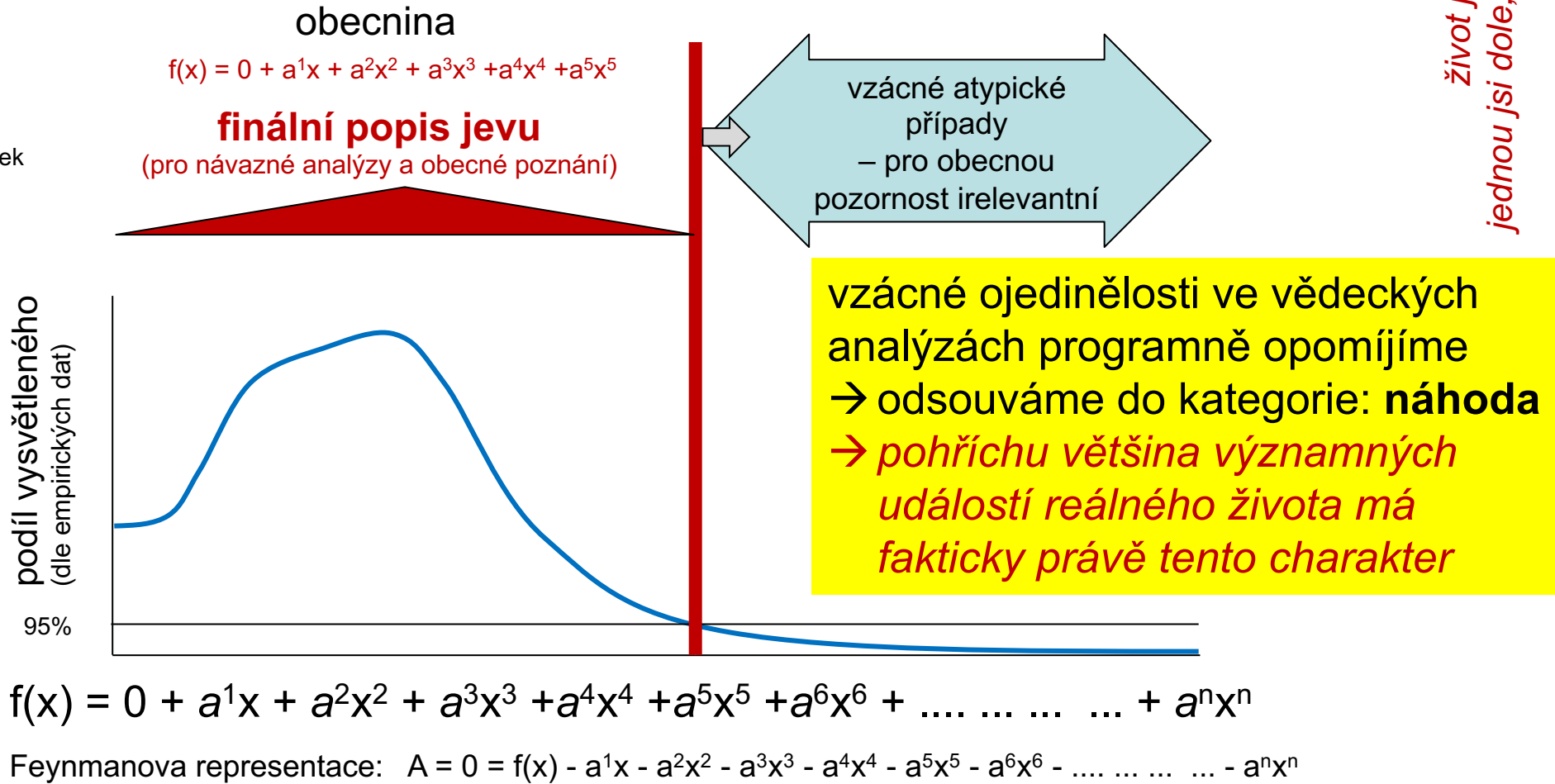
Alternativní kvantifikátory: obecný ($\forall$) s významem „platí pro každý prvek“ = *žádoucí produkt objektivní analýzy* a existenční ($\exists$) s významem „existuje“.

Z praktických důvodů přijímáme obvykle (bona fide) výpověď existenčního kvantifikátoru jako výstup kvantifikátoru obecného (kterou potřebujeme ke konstrukcím návazných hypotéz)

Analogicky, majorisujeme výroky universálního operátoru NON $\rightarrow$ redukce vstupních prvků, zúžení hypotéz apod.

... jiný příklad

praktické
závěry –
formální výsledek
analýzy:

život je jen náhoda ...
jednou jsi dole, jednou nahoře

(zjednodušený) Taylorův polynom - obecné řešení jakékoliv relace (a-většinou složité funkce)
praktické řešení: do x^4 algebraické, výše iterativní a empirické – výpočetně náročné

Obecniny = pojmy
zobecnění ← metodická redukce
(uzávorkování nejistot)

$$f(x) = 0 + a^1x + a^2x^2 + a^3x^3 + a^4x^4 + a^5x^5 \quad (+a^6x^6 + \dots \dots \dots a^nx^n)$$

vs. jednotliviny běžné každodennosti

3D geometrie není určující kvalitou světa
tou je v přirozeném světě, tvořeném jednotlivinami, jeho mnohorozměrnost

Empirická
zkušenost:

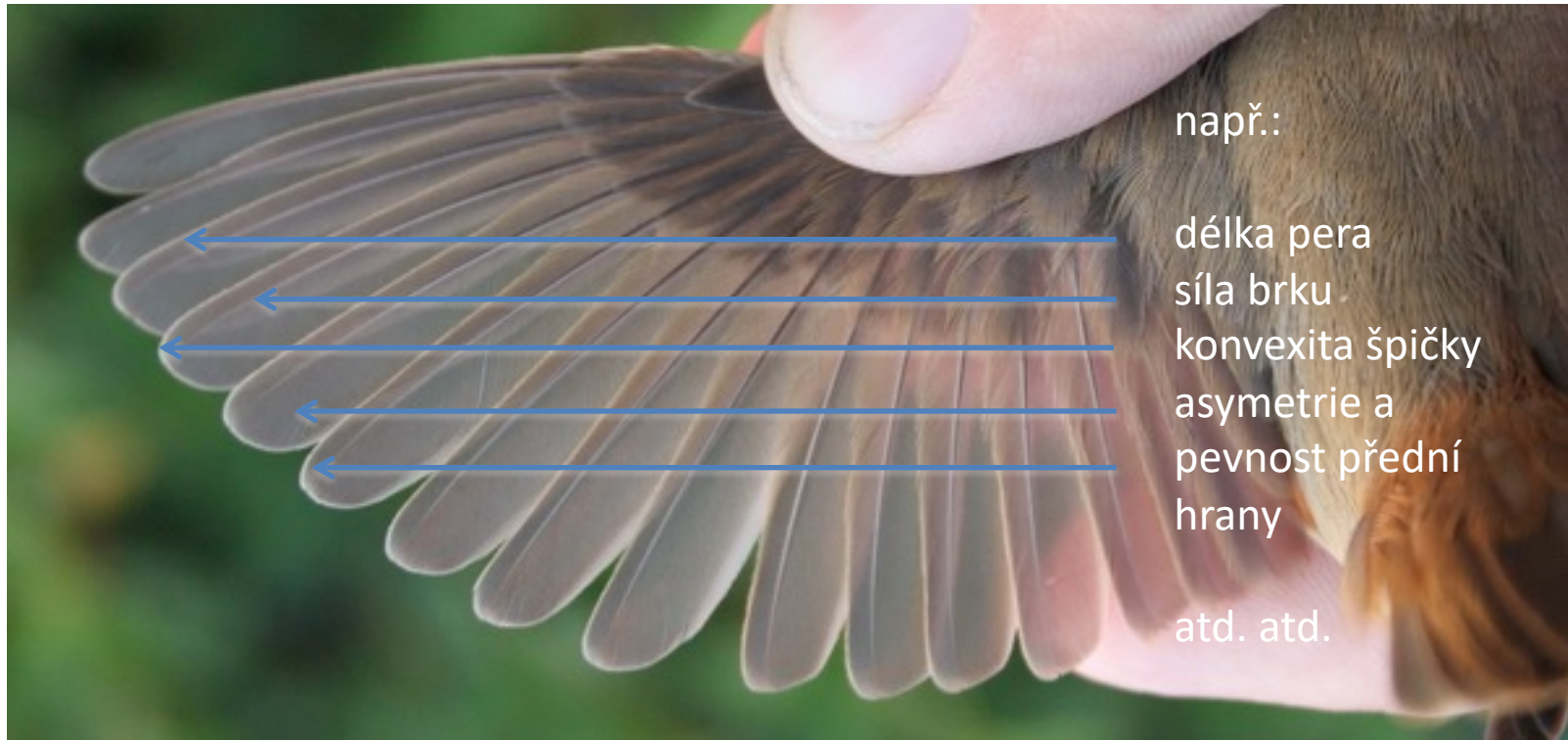
**V reálné přírodě
Žádné obecniny nejsou
Každý jedinec je jiný, má svou osobní
historii atd.**

takže:

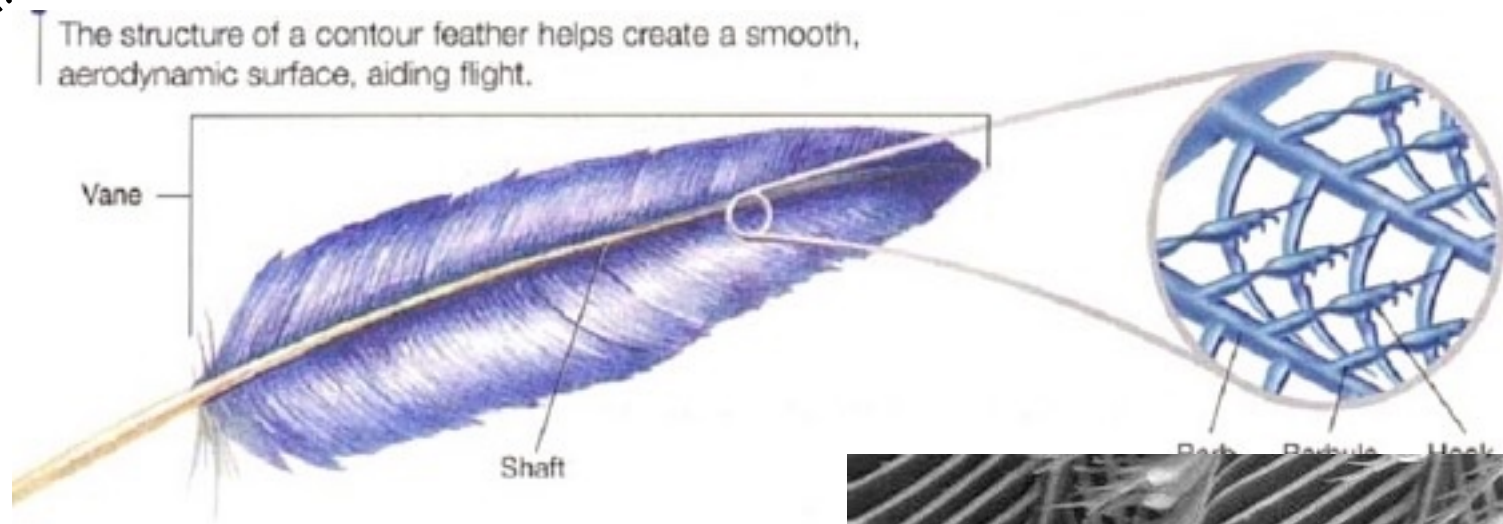

→ Má-li se přírodověda vyvarovat
pasti svých teorií,
musí se soustředit na skutečnosti na
teoriích nezávislé:
na objekty reálné přírody

Pero ptáka – přírodní objekt s.str. par excellence

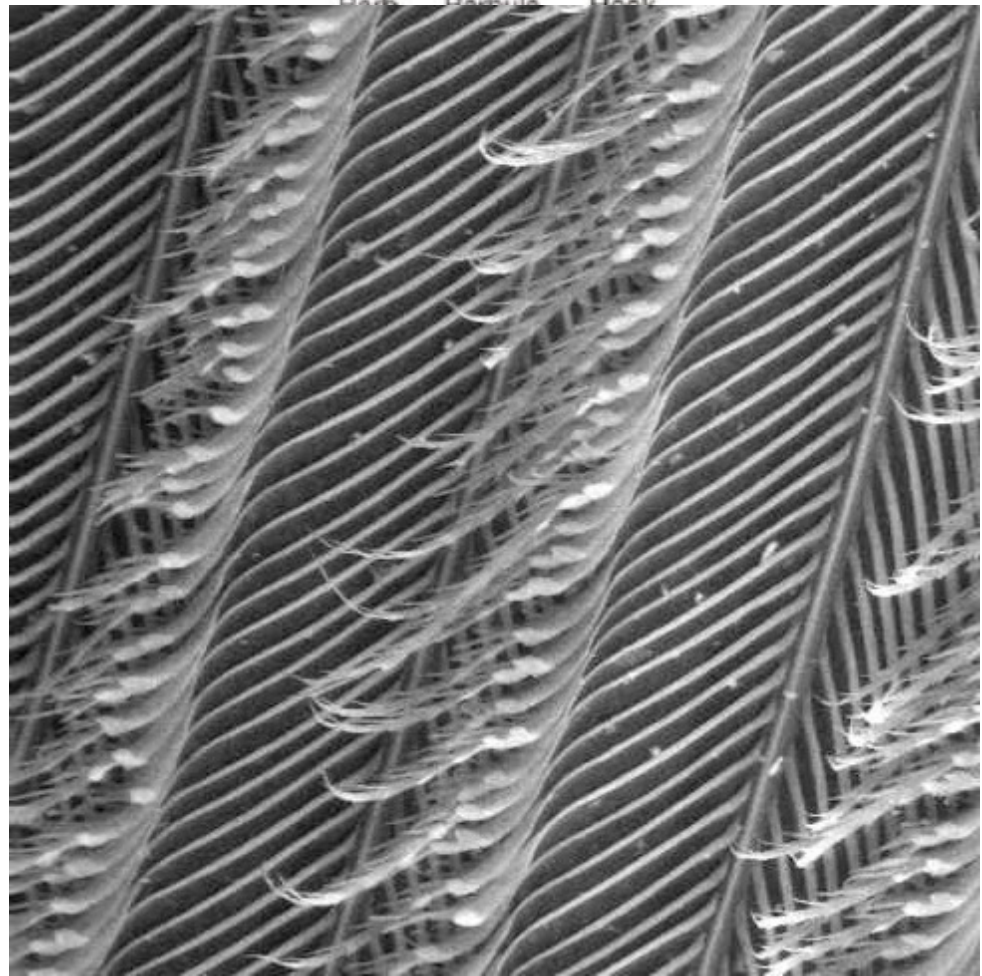
pero je součástí supraordinovaných funkčních a prostorových struktur – např. křídla, v jejich rámci – řada jednoznačných geometrických resp. topologických relací - gradientů

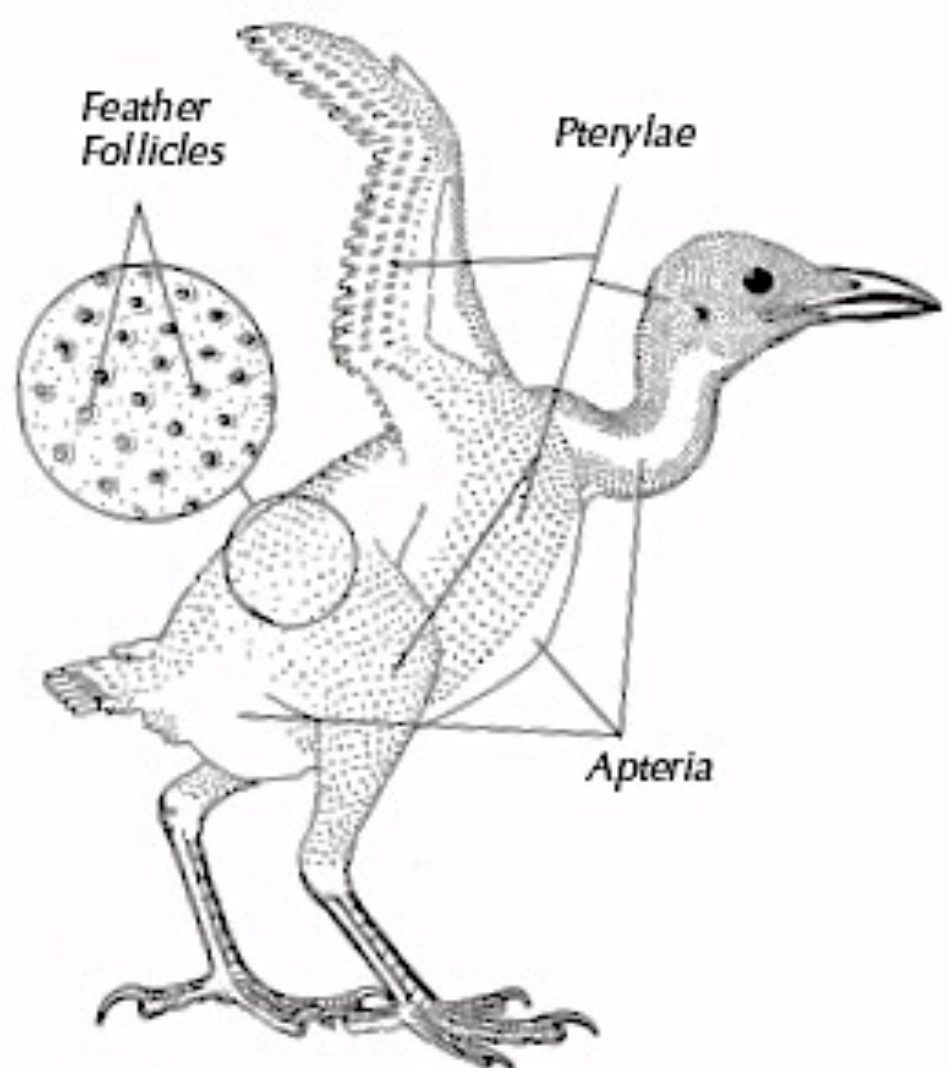
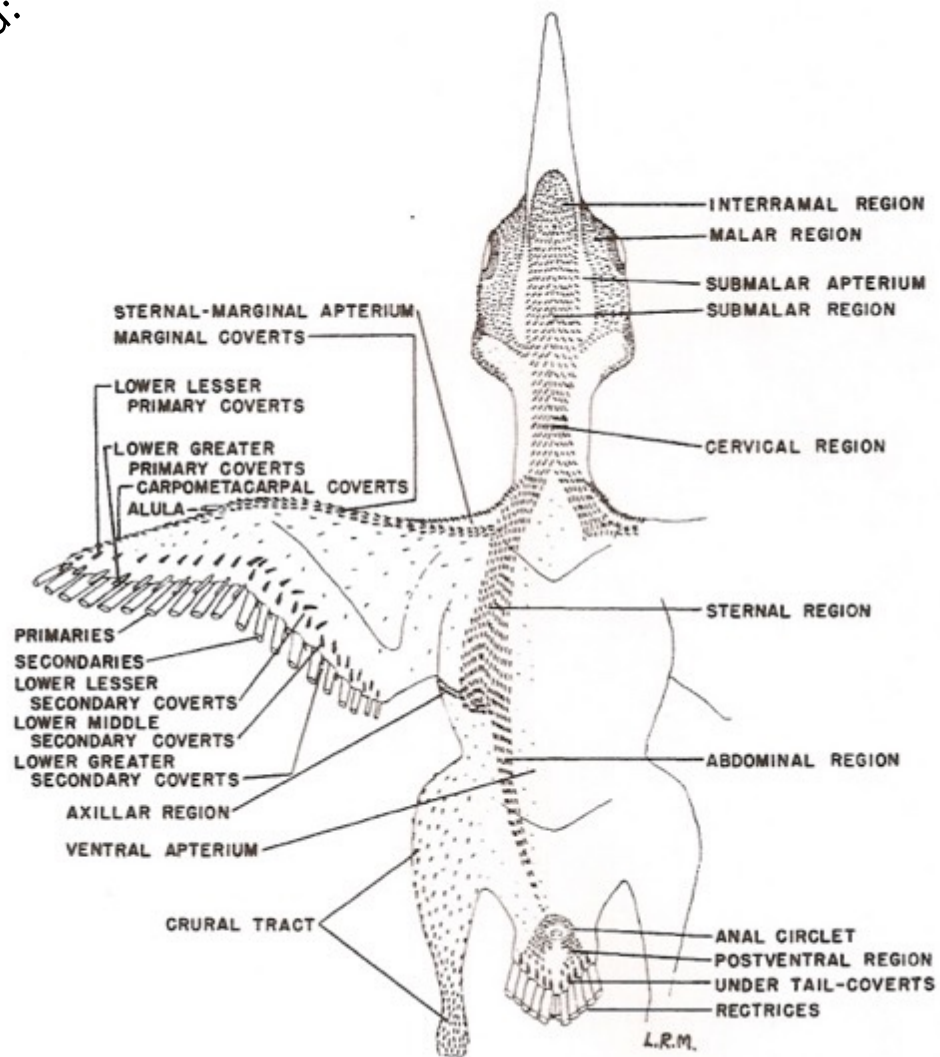
Pero ptáka – zázrak přírody

*fenomenální funkční vlastnosti (hydrofobie, pevnost, pružnost, reversní strukturní deformace atd.atd.)

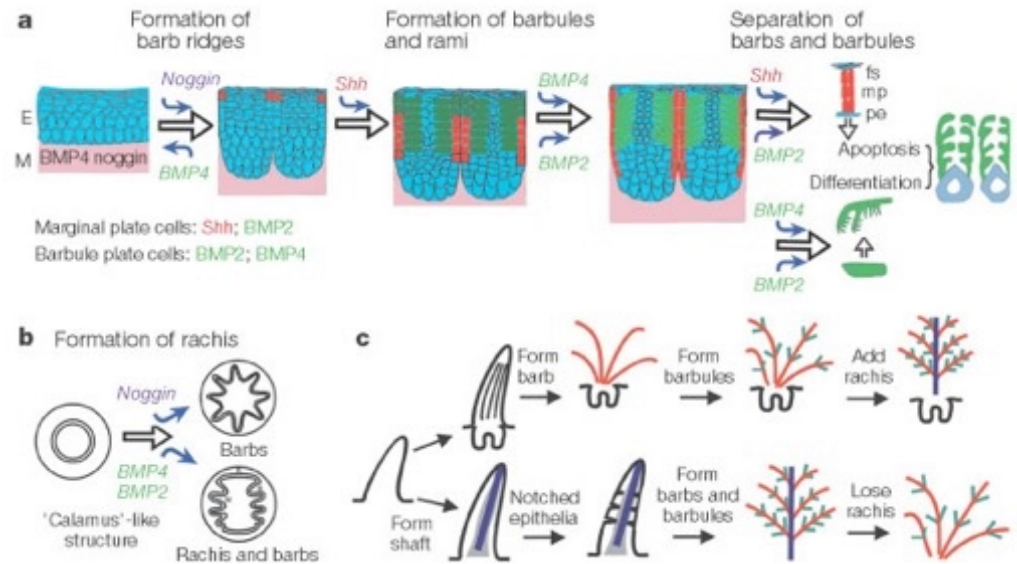
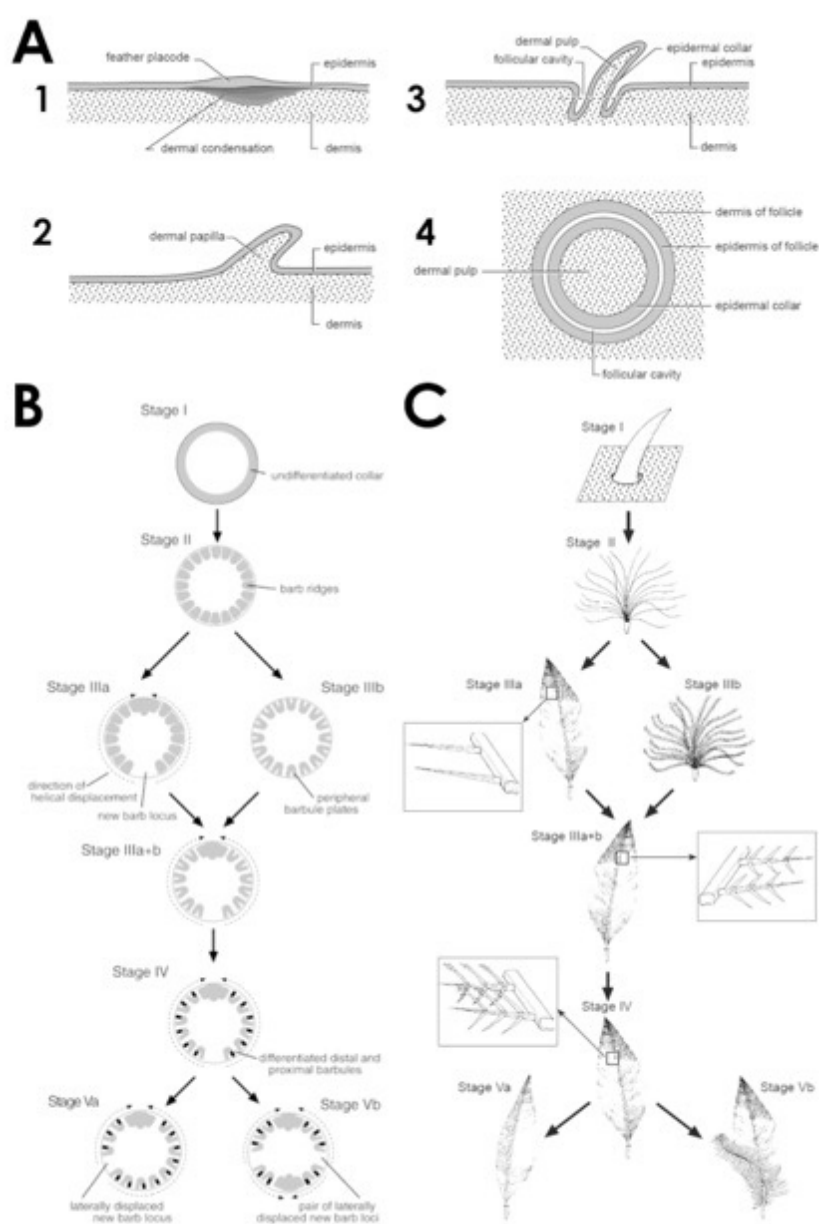
*komplexní architektura
5 fraktálních úrovní

... příklad:

...příklad:

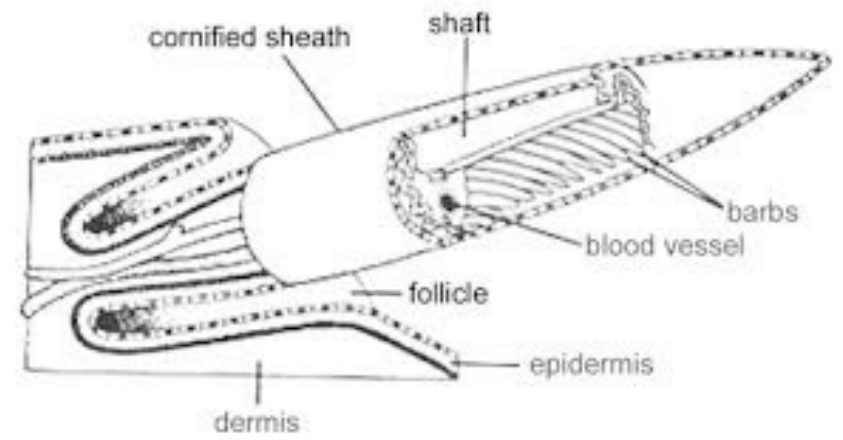
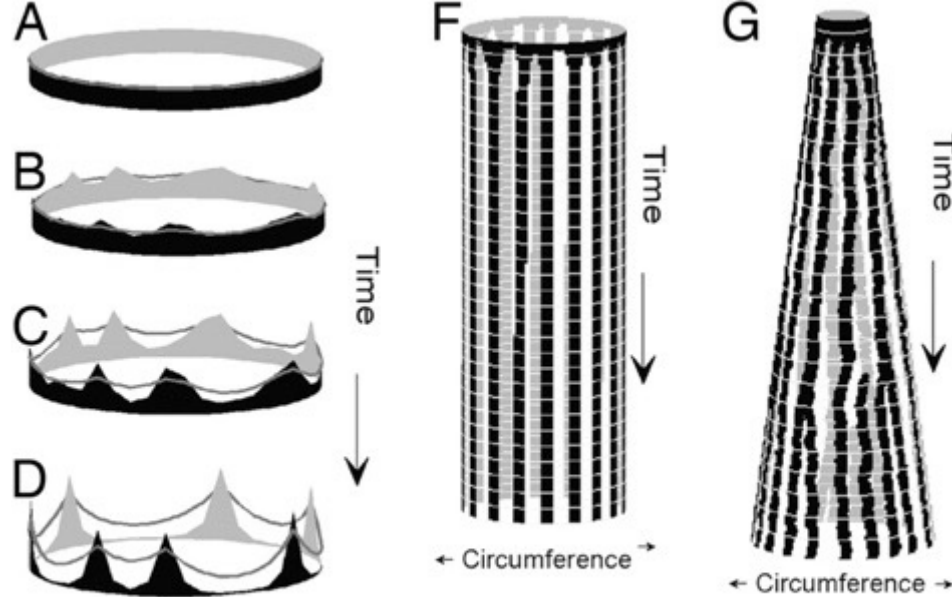

Pero vzniká jednotným způsobem v perovém folikulu

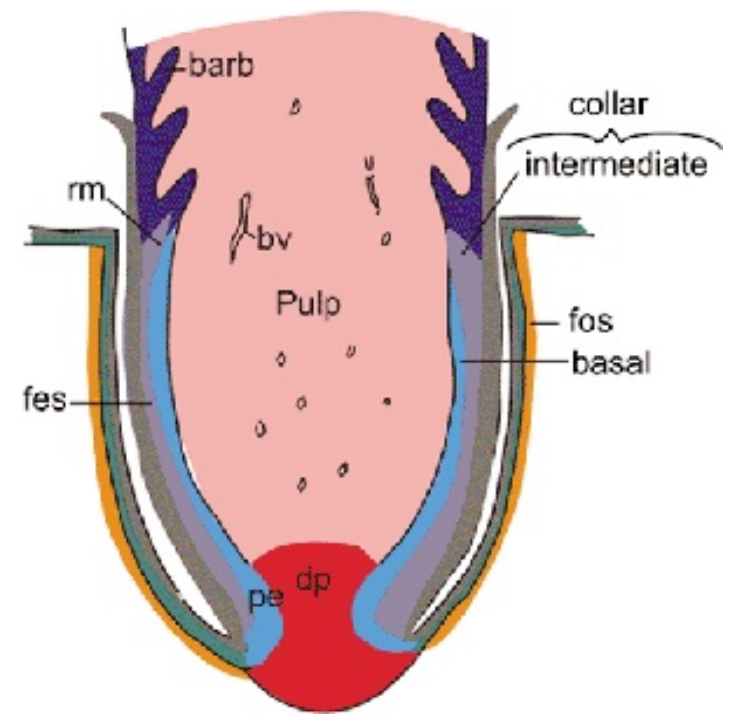
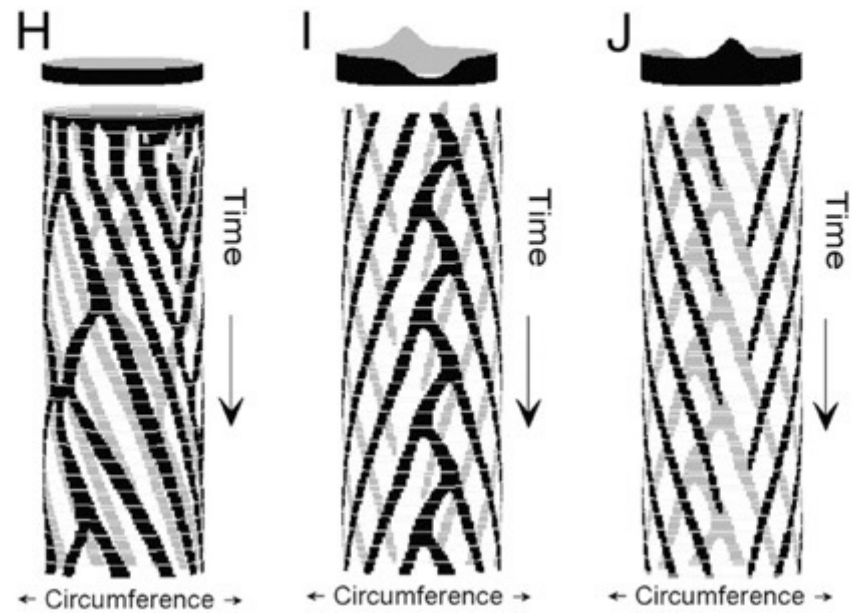
EVO-DEVO:
superposicí různých regulačních modulů

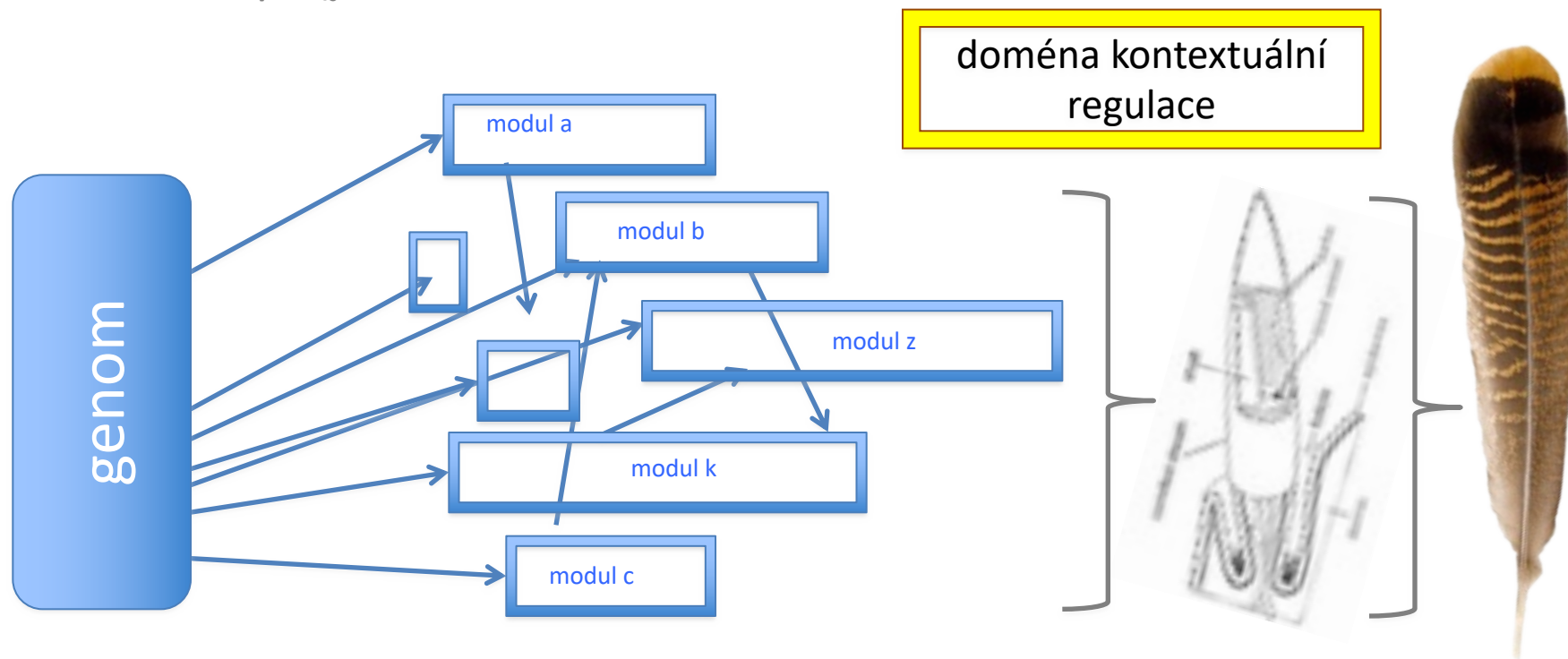
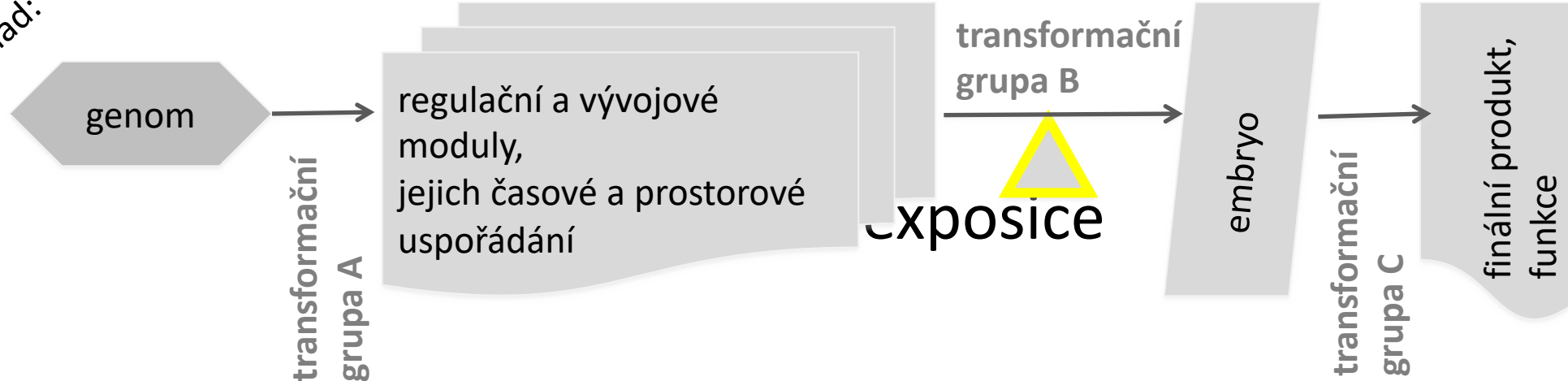
...příklad:

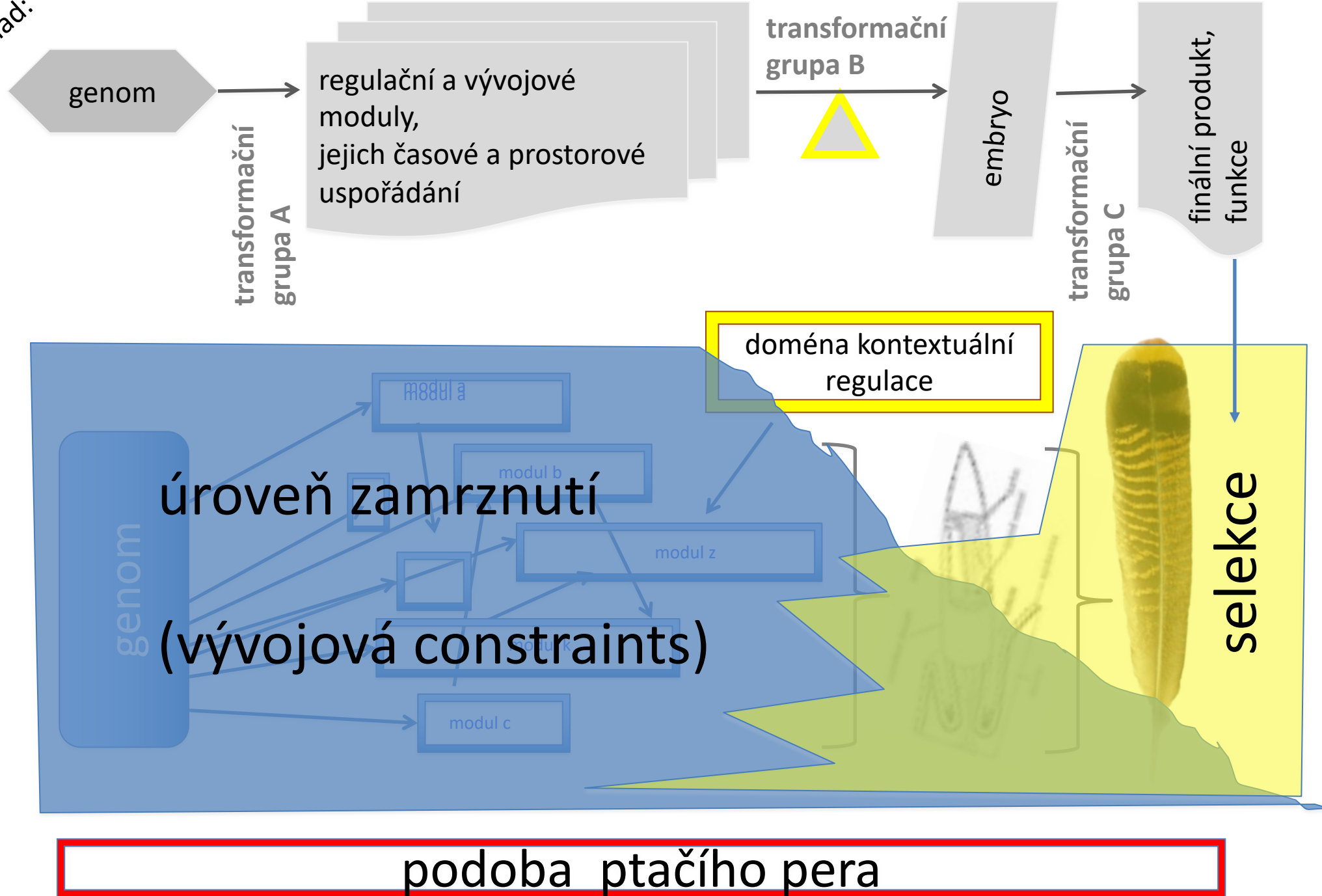
Aktivačně-inhibiční model
 morfogenese větví a háčků
 (Noggin/ BMP4, Shh/BMP2)

... příklad:

... příklad:

... příklad:

metodická
poznámka:

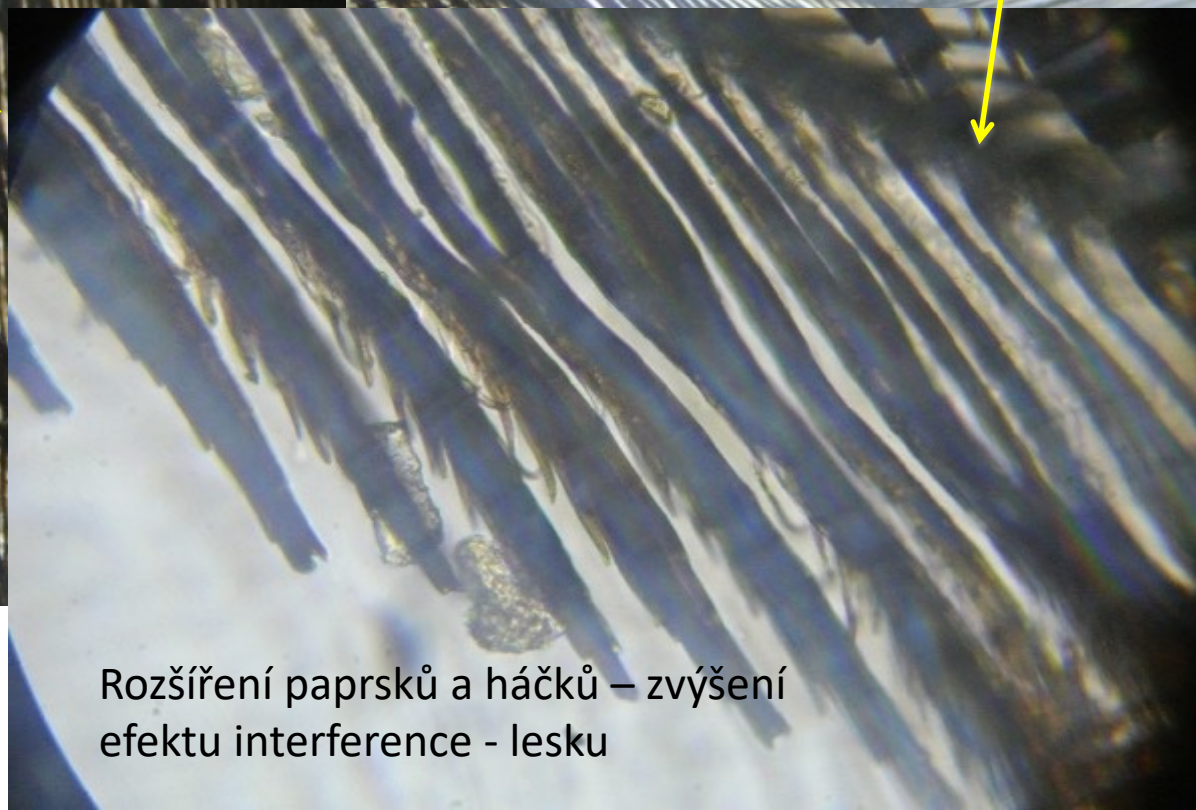
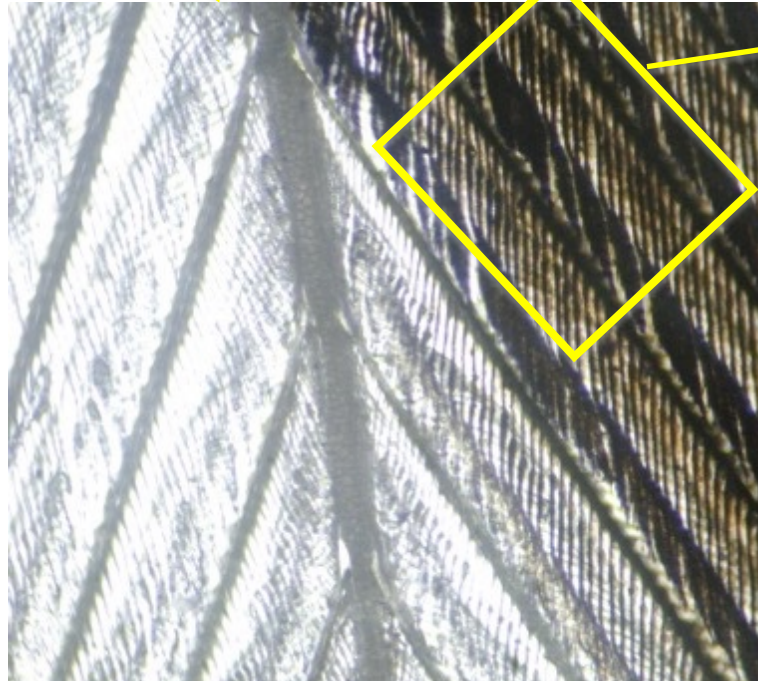
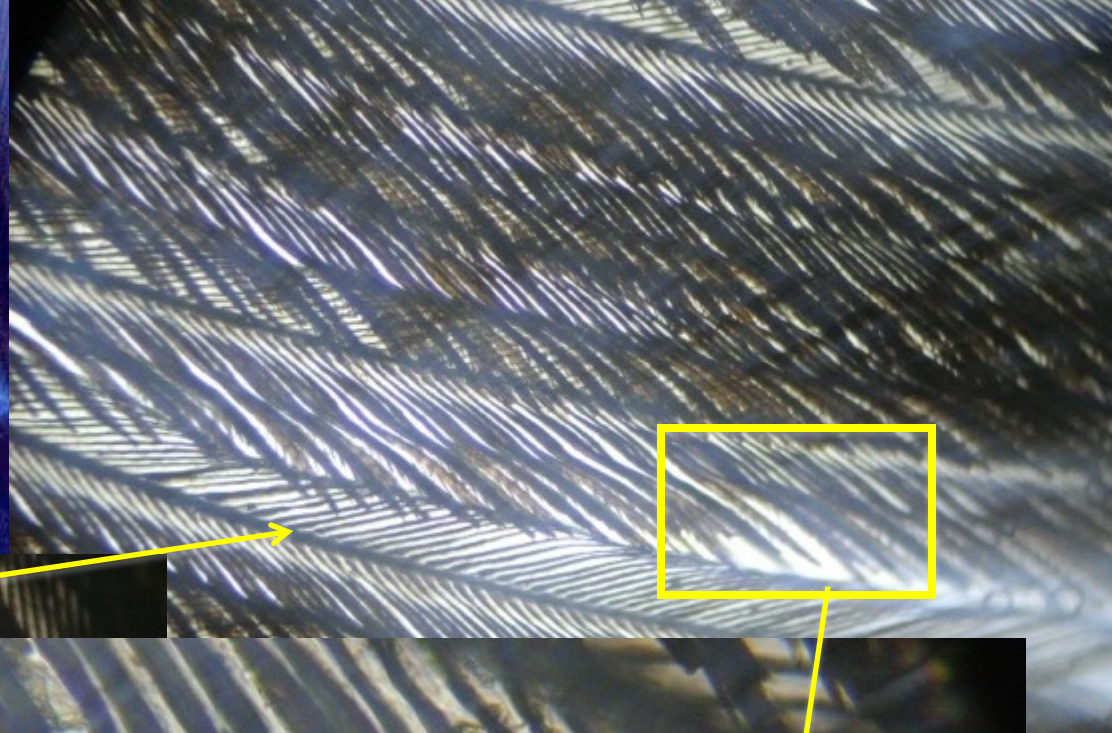
Ilustrace problému:

**Morfogenetické pole
okraje letek dlaska
tlustozobého**

**Fenomen
života
nezakládají
jednotlivé
struktury, ale
živí tvorové**

... příklad:

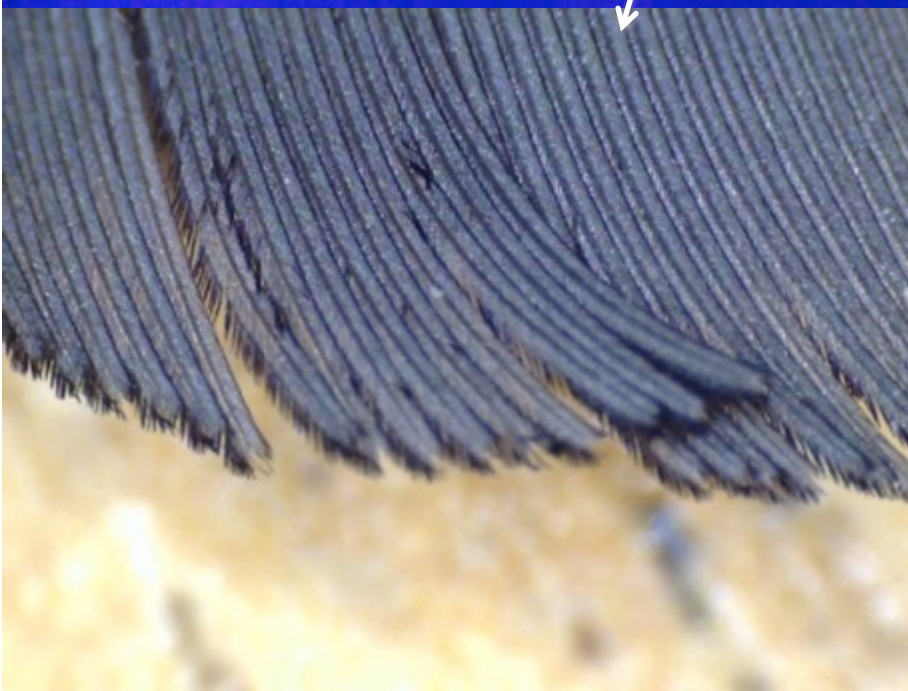

Změna rigidity, tvaru,
vnitřní stavby pera

Rozšíření paprsků a háčků – zvýšení
efektu interference - lesku

... příklad

ale ta **Krás**a !

Krajně rizikové znehodnocení
aerodynamických kvalit okraje
křídla !

Komponenty morfogenetického pole dlasčích pírek – cvičné přiblížení

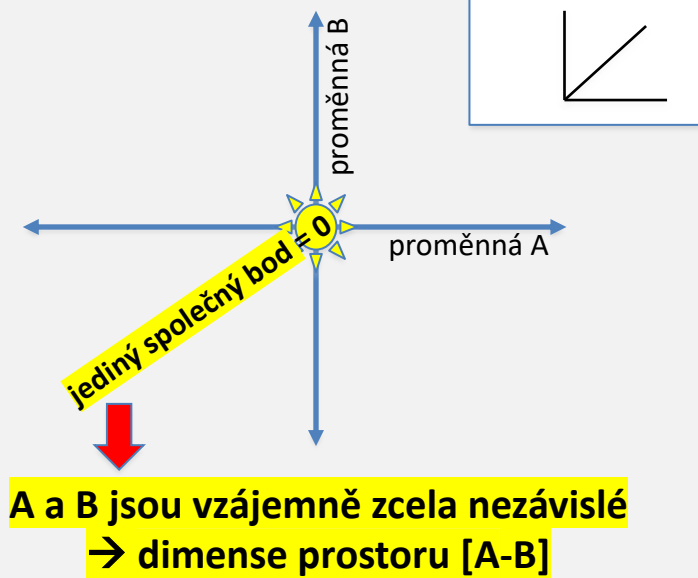
- * Přítomnost ektomesenchmu NC, *
- histodiferenciační kapacita buněk NC
- * přítomnost embryonálního ektodermu
- a * jeho plakoidální diferenciaci,
- * specifické modifikace odonotové

podoba 1

* rizika omezení letové kapacity ... * charakter pohybové a potravní
aktivity druhu, ... * estetika neobvyklého ... * dispoziční ptáků k vnímání
interferenčních lesků, * diferenciaci čípků, * semantické signatury
interferenčních lesků, * semantické signatury handicapu, * aspekty
samičích preferencí, * energetický přínos omezení zpěvní aktivity,
* efektivita záměny akustických signálů za optické v pohlavním výběru
druhu ... a v různých typech prostředí, * specifika habitatové preference
druhu ETC ETC

podoba 2

Ortogonalita

Komponenty morfogenetického pole vlasčích pírek – cvičné shrnutí:

co mají společného uvedené komponenty?
jaký je vztah mezi keratinisací pera,
diferenciací čípků, samičími preferencemi aj. ?

- * → Množství proměnných – vzájemně nezávislých, ortogonálních → **excesivní dimensionalita vztahového prostoru**,
- * většina proměnných obtížně geometrisovatelná, avšak četné **příčné relační extense** (zejména s vývojovým pozadím příslušných proměnných a jejich stavových domén)
- * **všechny nějak vstupují do hry** a spoluvytvářejí jevový výstup interakce → formálně: *informační (vektorového) pole*

formalisace: lineární relační stringy, 3D projekce apod. → irelevantní/matoucí, relevantní formální rámec (např. Hilbertův prostor) se z nejasných důvodů ignoruje...

Věci přirozeného světa jsou **jednotliviny**, interagující
v prostorech s velmi vysokou dimensionalitou

Chceme-li se o nich samých a povaze jejich reálných
vztahů něco dovědět, musíme se vzdát postupů
kartesiánské vědy

→ Smířit se s tím, že všechno se nedovíme, ale
leččemus - díky vlastní spoluúčasti na dění světa (a
víře v jeho smysl) - můžeme porozumnět

(srv. Boethius a středověká universita)

metodická
poznámka:

... a (last but not least):

nu, ... zkusme to!

když už tedy víme jak to
funguje a co je za tím, a
zajímá nás *Příroda o sobě*,
potřebujeme vůbec ještě
nějakou formální
representaci ?
Popasování se stávajícím
obrazem světa?

Transcendentální estetika a vzbouření na vsi

Ivan Horáček

Ekologické dny Olomouc:

20.4.2024

EKOLOGICKÉ DNY OLOMOUC-EDO 2024

12-27.4 2024

třicátý čtvrtý ročník festivalu

BLÁZEN JSEM VE SVÉ VSI.

BIO/DIVERZITA přístupů ke světu, přírodě, krajině a společnosti.

www.ekologickednyolomouc.cz, www.slunakov.cz

Péče o uchování pestrosti ve světě na pozadí environmentální krize. O jejím smyslu a nástrahách.

Řešíme konkrétní environmentální problémy pestře nebo spíše s důrazem na nejlepší možné (a bohužel pak jakoby jediné) návody na záchranu světa.

Může neudržitelnou situaci ve vztahu člověka a přírody posunout k lepšímu spíše věda, filosofie, technika nebo dokonce to mohou být umění, náboženství, mýty, pohádky, příběhy? Lze vzít všechny tyto větve pěstování environmentální citlivosti jako podklad pro společnou poradu o našem světě?

Výjimečné situace, okraje, periferie, meziprostory, blázni, pábitelé, proroci, vizionáři a důležitá témata za lidským horizontem, s jeho důrazem na růst, techniku, účelnost, měřitelnost, hodnotící kritéria a ovladatelnost.

„Blázen jsem ve své vsi“, posteskl si svého času **Bohuslav Reynek**, jedna z výjimečných osobností české nonkonformní scény druhé poloviny 20. století. Podobných bláznů, proroků či vizionářů se s postupující homogenizací moderní společnosti najde pomálu, jejich vliv a význam, doceňovaný často zpětně, však někdy bývá enormní.

*Každý jsme jiný (mnohdy i o hodně)

→ Bláznů na vsi bývá více, jejich společným znakem je **jinost**

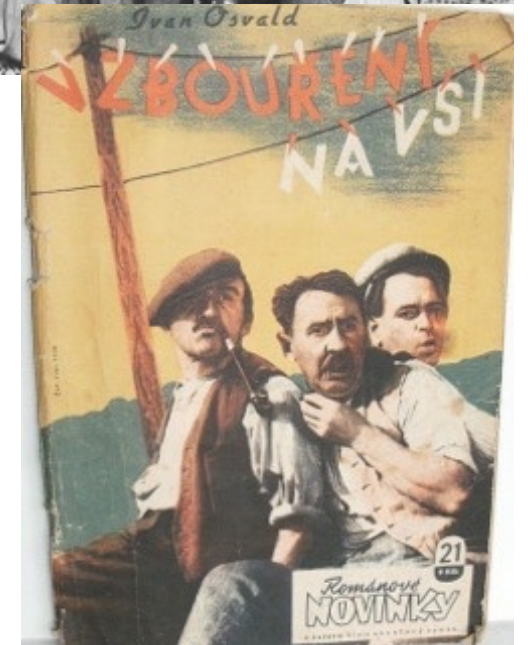
* snílci, vizionáři orientovaní do domén mimo horizonty obce a přítomných možností, mimo zájem každodenní praxe

* vzácně se ovšem hlas bláznovy jinnosti může rozeznít nečekanou obecnou=obecní rezonancí

Konjunkce jinosti bláznů a ducha
doby

→ **Vzbouření na vsi**

zdrojový impuls resonance:
nečekané setkání zdánlivých
nekompatibilit poskytující na obecná,
byť nevyřčená, tázání srozumitelnou
odpověď: jasnou a zřetelnou

Synchronicita

korekce náhodných
fluktuací smysluplnými a
účelnými koincidencemi
kausálně nespojených
událostí

C.G.Jung & W.Pauli: *Naturerklärung und Psyche* (1952): fenomén synchronicity - incipientní faktor dění přirozeného světa otevírající cestu k pochopení domén světa za barierami kartesiánské dogmatiky.

Události s povahou synchronicity mohou být
zásadního významu a stojí za pozornost.

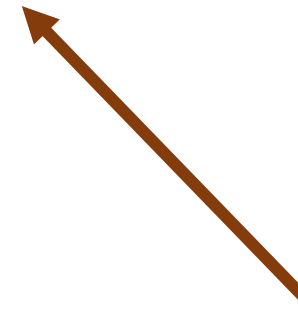
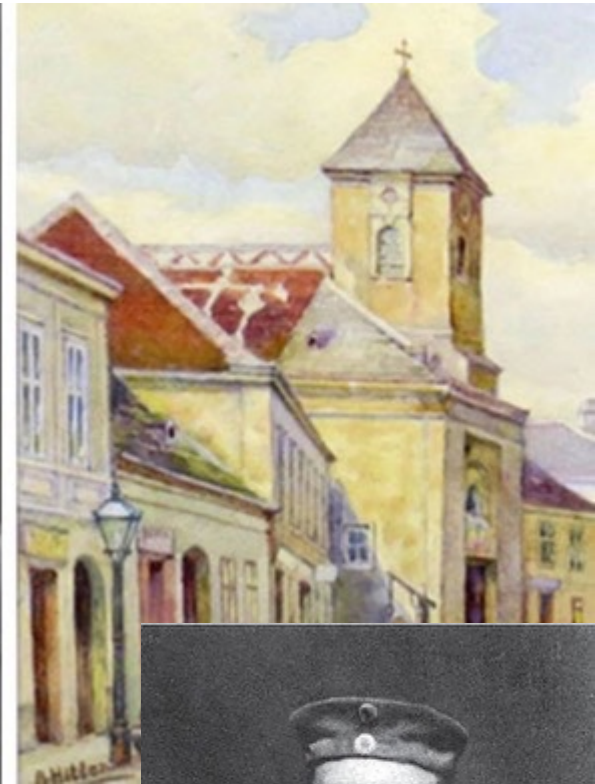
Nejsou predikovatelné a uchopitelné
aparátem standardních výkladových rámců.

Ale dějí se.

I dnes

... z tvorby německého malíře a
deprivovaného vysloužilce

* **20.4.1889**

***135 let**

blázen na vsi
par excellence

zhrzený dobrovolník, snílek rozumující
o vzkříšení národní a lidské hrdosti a
příčinách úpadku

vlast, národ, hrdost,
spravedlnost, Němci
Němcům a světu,
přímočarost, poctivost,
pracovitost, síla, odvaha,
hrdinství, oživení kořenů
správna, ušlechtilost,
národní duch a jeho
záchrana, hlas krve,
čistota rasy – záruka
obnovy, zájem Národa –
nejvyšší hodnota

1919 / 1920 ponížení,
beznaděj, zoufalství

Kdože tyto hodnoty zesměšňuje?
rozměňuje kupeckým chytráctvím?
parazituje na poctivosti Němce?,
przní naše blondýny a špiní rasu?
Koho se Němec musí zbavit nechce-li
udusit svou budoucnost v bahně
malosti a židobolševické diktatury?

duch doby

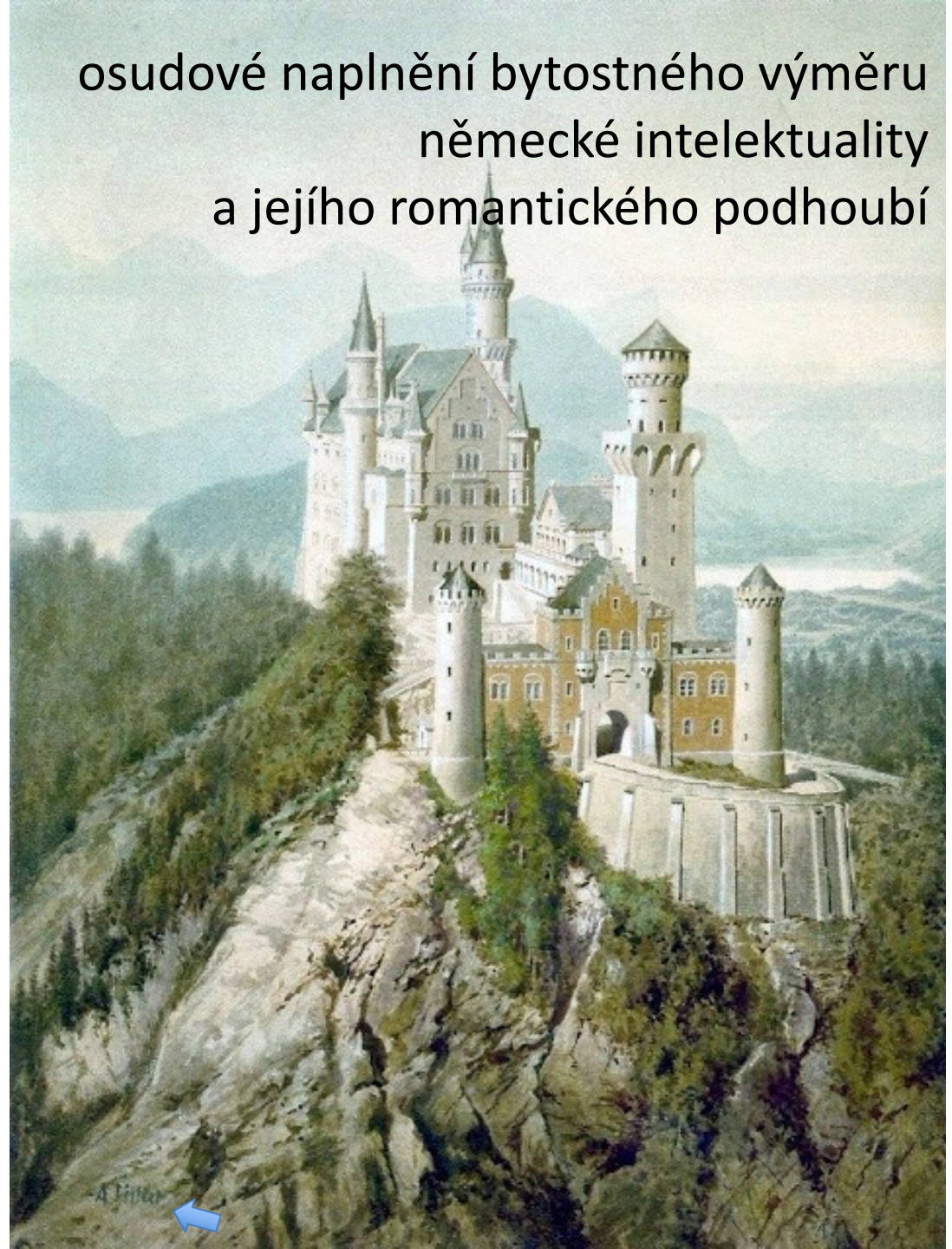
→ rezonance nečekaného rozsahu

Resuscitace ducha německého sebeurčení, a souvisejících hodnotových schémat

AH Mein Kampf "Všechny velké
otázky doby jsou jen otázkami
okamžiku a představují
následné fenomény určitých
příčin.

Příčinný význam však má pouze
jediná, a sice otázka rasového
zachování daného národa. Pouze v
krvi spočívá zdůvodnění síly či
slabosti člověka. Bez jasného
rozeznání rasových problémů, a tím
i židovské otázky, nikdy nenastane
opětovný rozmach německého
národa ...!

osudové naplnění bytostného výměru
německé intelektuality
a jejího romantického podhoubí

vzbouření na vsi nabývá na síle ...

.. od slov snílka k činům...

- *organisovanost
- *pořádek
- *mobilisace zdrojů
velkého rozsahu

*rozumové zhodnocení situace,
identifikace a pojmenování
jasné a zřetelné příčiny problému

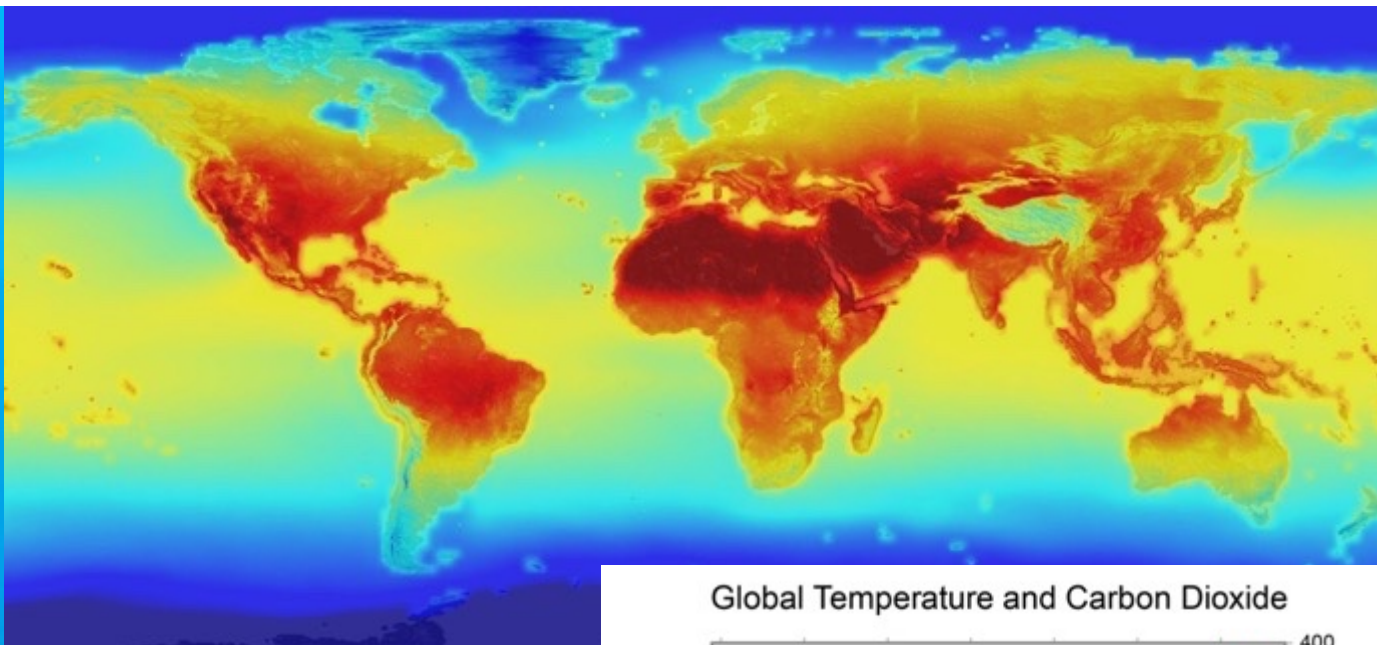
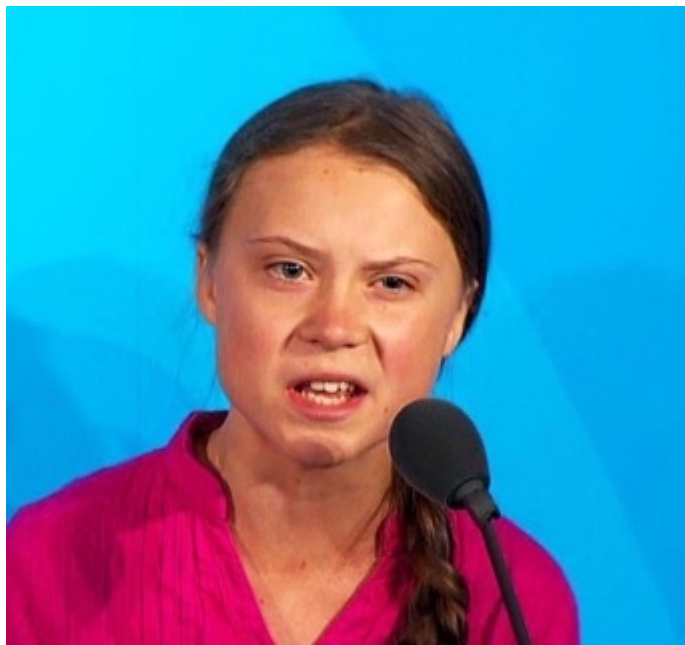
*vypracování příslušných opatření a zajištění jejich
organisační podpory
*jejich technická realizace

**obecný postup zakládající prosperitu naší
civilisace**

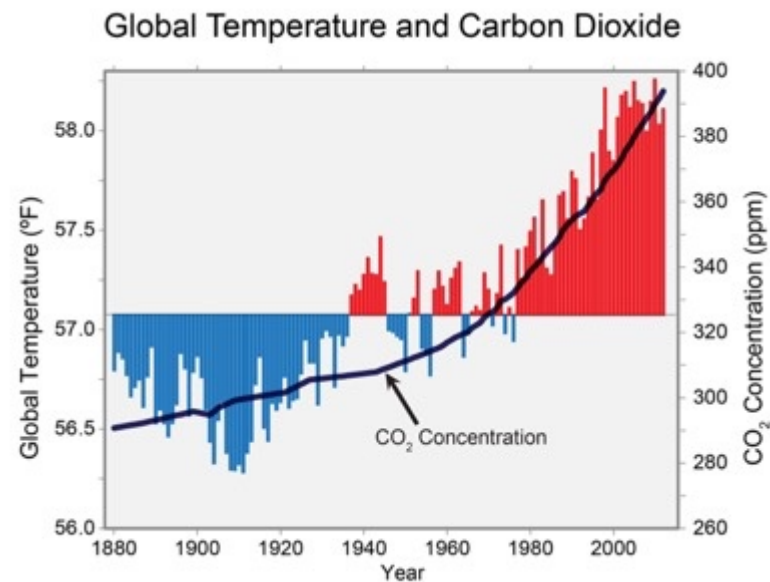
Varovné poučení

**Na rezonanci bláznů na vsi a
ducha doby
pozor !**

**i když to třeba myslí opravdu
se vším dobře**

Uvažuj globálně
(dle paradigmatických
vzorců),
jednej lokálně

vzbouření na vsi nabývá na síle ...

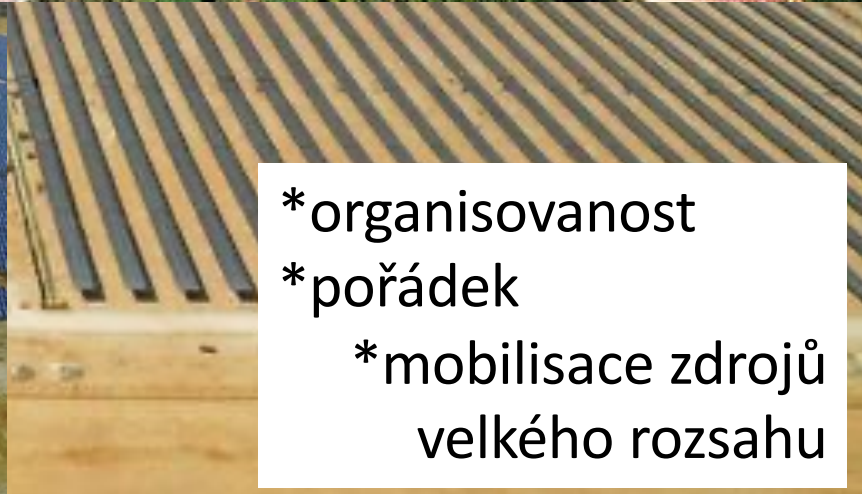

kupecká redukce problémů na CO₂

→ **biopaliva, olejová palma...** → exponenciální nárůst devastace atd.

.. od slov k činům...

- *organisovanost
- *pořádek
- *mobilisace zdrojů
velkého rozsahu

kupecká redukce problémů na CO₂

*rozumové zhodnocení situace,
identifikace a pojmenování
jasné a zřetelné příčiny problému

*vypracování příslušných opatření a zajištění jejich
organisační podpory
*jejich technická realizace

← obecný postup zakládající prosperitu naší
civilisace: Metoda

blázen ve vsi třicetileté
války

405 let Metody
(16.11.1619)

405 let
Globálního
osvícení
a
Pokroku

more geometrico !

vzbouření na vsi

metaforická (algebraická) transformace přirozeného světa na totálně spojitý spočetný svět rozlehlosti, jemuž beze zbytku plně rozumíme (neboť jako takový jsme jej - za tím účelem - **svým**

rozumem vytvořili):

→ zdroj pokroku, efektivity planetární vědotechniky, prosperity naší civilisace ... atd.

... ale

*Svět rozlehlosti je bezčasový, současnost srovnávaných objektů je ostatně i implicitním předpokladem objektivního srovnání.

*Inkonsistence kartesiánského obrazu jsoucího s běžnou zkušeností časovosti světa či očividná irelevance kartesiánské interpretace živých bytostí jako bezduchých mechanomorfních monster se staly impusem nesčetných kritických výhrad k povaze metody a jejích výstupů, průběžně lemujících myšlenkové dění evropského novověku.

**Platí tak ostatně i dnes: Má-li se přírodověda vyvarovat pasti
svých teorií,
musí se soustředit na skutečnosti na teoriích nezávislé:
na objekty reálné přírody**

Jak ale myslet **jinost** věcí vnějšího světa?

Kartesiánský návod:

jsou to fluktuující módy obecnin - těm rozumíme (jako takové jsme je svým rozumem vytvořili) a k nim všechny věci světa dokážeme přiřadit.

Máme se místo toho zabývat povahou nejasností, nezřetelností a nahodilostí, zjevně neskýtajících příslib jednoznačné, jasné a zřetelné interpretace ? Nebude to jen ztráta času?

**Takto tedy vypadá návod k věcnému poznání?
Nejde to jinak?**

Immanuel Kant

22.4.1724- 12.2.1804

(synchronita * 300 let)

- Königsberg
- 1746 – neúspěšná disertace
- 1755 habilitace (výuka logiky, matematiky, geografie a přírodních věd)
- 1770 profesura logiky a metafysiky
- 1781: **Kritika čistého rozumu**

Immanuel Kant ([22. dubna 1724 Královec](#) – [12. února 1804 Královec, Pruské království](#)) byl [německý filozof](#), jeden z nejvýznamnějších evropských myslitelů a poslední z představitelů [osvícenství](#). Jeho [Kritikou čistého rozumu](#) začíná nové pojetí filozofie, zejména v [epistemologii](#) (teorii poznání) a v [etice](#). Kant významně ovlivnil pozdější [romantické](#) a [idealistické filozofy 19. století](#) a novější filozofii vůbec.– 12.2.1804

„Je obvyklým údělem spekulací lidského rozumu, že svou stavbu dokončuje co nejrychleji, a teprve dodatečně zkoumá, zda ta má i dobré základy. Hledá pak rozličné výmluvy jak ji zkrášlit a utěšovat se její pevností, anebo ještě raději, jak se takové opožděné a nebezpečně zkoušce vyhnout. „

Kritika čistého rozumu = kritika Kartesiánské racionality, obrazu světa budovaného výlučně naším rozumem

Critik
der
reinen Vernunft

von
Immanuel Kant
Professor in Königsberg.

K i g a,
verlegt Johann Friedrich Hartnoch
1781.

... objektivní výstupy empirických nauk mají povahu *analytických soudů* vymezených výměrem vstupních předpokladů a specifikami užitých metod.

Výpověďmi o povaze jsoucího se stávají teprve konfrontací se zkušeností reálného světa - výsledné *syntetické soudy* zahrnují ovšem pak nezbytně, ve větší či menší míře, cizorodé komponenty.

„K apriorním poznáním analytických soudů tu rozum podsouvá, a to apriorně, poznání, jejichž zdroje nezná a ani se jimi nezabývá.“

Tímto předznamenáním, jemně připomínajícím problematické rysy pragmatických věd a kartesiánské metody stojící v jejich pozadí, vymezuje Kant implicitní úkol svého zkoumání: identifikaci implicitních apriori syntetických soudů, vnořených předpokladů každé výpovědi o povaze jsoucího.

Kantova Kritika čistého rozumu byla patrně nejdůslednějším pokusem barieru kartesiánské metody překročit. Odvívá se od úvahy, že **vlastním předmětem poznání není spočetný obraz světa vytvořený rozumem kartesiánské metody, ale skutečná povaha vnějšího světa za hranicemi subjektu, kterou ovšem v principu neznáme.**

Již proto je však nejprve třeba nástroje k jeho poznávání vybavit mimořádně robustními základy plně zohledňujícími *vstupní kroky poznávání neodvislé od předmětového vymezení*, jež Kant označuje termínem ***transcendentální.***

Critik
der
reinen Vernunft

von
Immanuel Kant
Professor in Königsberg.

K i g a,
verlegt Johann Friedrich Hartnoch
1781.

*„Lidské poznání tvoří dva kmeny,
vyrůstající patrně z jediného, nám však
neznámého, kořene, totiž smyslovost a
rozvažování (Verstand). První nám
předměty dává, druhým je myslíme. „*

Inherentní vstupní platformy těchto
domén označuje Kant termíny
*transcendentální estetika a
transcendentální logika* a v příslušných
oddílech knihy jejich peripetie podrobně
rozebírá.

Critik
der
reinen Vernunft

von
Immanuel Kant
Professor in Königsberg.

K i g a,
verlegt Johann Friedrich Hartnoch
1781.

Úvodní exposici Kritiky čistého rozumu tvoří **Transendentální estetika**, rozbor elementárních apriori smyslového poznání vnějšího světa: nezbytně spolupřítomných představ **prostoru a času**, diametrálně odlišných formou representačních platforem, jež navozují.

...**prostor** není empirický pojem odvozený ze zkušenosti, je však nezbytnou apriorní matricí vnímání vnějšího.

Kantovská exposice ukazuje prostor jako vstupenku do světa vnější skutečnosti, evokující představu celkovosti jsoucího - jednoty světa, jenž nás nekonečně přesahuje, a ustavující disposici k vnímání jeho členitosti - světa, který je v každém svém místě jiný a jedinečný.

O věcech, jež jej tvoří, neříká ovšem pojem prostoru nic, jejich vlastnosti neznáme - naše interpretace jsou dílem rozumových nástrojů, které vnímané *jevy*, *jimiž se nám věci o sobě vnějšího světa dávají*, včleňují do návazných syntetických soudů.

Prostor

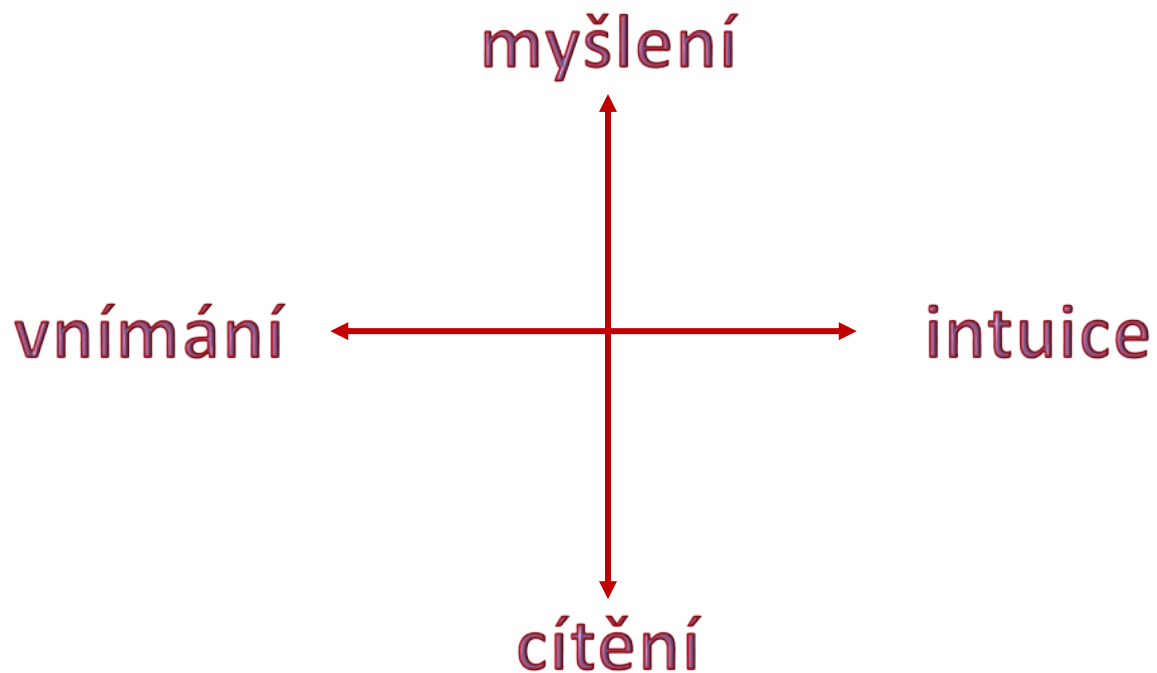
Rovněž čas *není empirický pojem, odvozený z nějaké zkušenosti, protože současnost nebo následnost bychom vůbec nevnímali, kdyby jejich základem nebyla apriorní představa času*. Čas je nevyhnutelná představa, základ všeho nazírání. ... Má jen jeden rozměr, neexistují různé časy současně, existují pouze po sobě (tak jako neexistují různé prostory po sobě, ale současně) Různé časy jsou pouze částmi téhož času ... Čas není cosi existující samo pro sebe nebo příslušející věcem jako objektivní určení, tedy cosi, co by zůstalo, když se odhlédne od rozličných subjektivních podmínek jejich nazírání ... **Čas je pouze forma vnitřního smyslu, t.j. nazírání nás samých a našeho vnitřního stavu. ... Čas je apriorní formální podmínka všech jevů vůbec.** ... Všechny věci jako jevy existují v čase (předměty smyslového nazírání) ... tedy čas je empiricky reálný, t.j. objektivně platný vzhledem ke všem předmětům, které vůbec mohou být dány naším smyslem. Upíráme však času jakýkoliv nárok na absolutní realitu ... „

„Smysly nám nikdy nemohou zprostředkovat vlastnosti, které náleží věcem o sobě. V tom je tedy transcendentální idealita času, podle níž když odhlédneme od subjektivních podmínek smyslového nazírání, čas není vůbec ničím a není možné jej předmětům o sobě (bez jejich vztahu k našemu nazírání) připisovat ani jako subsistentní, ani jako inherentní.“

Jinými slovy: třeba předpokládat, že bytí věcí o sobě vnějšího světa se odbývá v jejich vlastních časových výměrech. Nám jsou zprostředkovány pouze naším časem - jako **jevy**, jejichž povahu bez zevrubného empirického studia jen mlhavě tušíme.

raciomorfí (0,1)

Čas

Psychologickou relevanci Kantovy exposice vstupního rozhraní s vnějším světem připomíná např. Sigmund Freud

C.G.Jung:
ekopsychické funkce

Prostor
celkovostní

Jungův koncept ekopsychického rozhraní je pak s Kantovým výměrem transcendentální estetiky fakticky identický

Čas

svět se děje výlučně ze svých vlastních příčin

vše se děje podle **přírodních zákonů**

svět je **konečný**

vše je složeno z
jednoduchých částí

svět je **nekonečný**

nic ve světě **není**
zcela **jednoduché**

existuje **potenciál svobody**

existuje vnější příčina a ultimátní záruka smyslu
dění světa

elementární
syntetické soudy
odkazující k
bytosné polarisaci
jsoucího
ilustrují i
semantickou
polarisaci
ektopsychnické sféry

I.Kant: antinomie čistého rozumu –
incipientní antinomie obrazu světa

Prostor

→ svět není totožný s kterýmkoliv jeho
(=naším: nutně partikulárním) **obrazem**

vstupní predikáty moderního myšlení

doména rozumu a ducha

svět se děje výlučně ze svých vlastních příčin

vše se děje podle **přírodních zákonů**

svět je **konečný**

vše je složeno z
jednoduchých částí

svět je **nekonečný**

nic ve světě **není**
zcela **jednoduché**

existuje **potenciál svobody**

existuje vnější příčina a ultimátní záruka smyslu
dění světa

doména víry a duše světa

doména primitivního myšlení

vynořují incipientní disparitu výkladových domén

výkladové domény ustavující alternativní obrazy světa

Kantovské antinomie čistého rozumu

... atd. ...

... avšak: vraťme se k tématu

Blázen ve své vsi

Critik
der
reinen Vernunft

von
Immanuel Kant
Professor in Königsberg.

K i g a,
verlegt Johann Friedrich Hartnoch
1781.

„Byl-li čtenář tak laskav a trpělivý tuto cestu se mnou projít, nechť nyní posoudí, zda by nebyl ochoten přičinit se o to, aby tuto cestu rozšířil a upravil, aby se tak ještě před uplynutím tohoto století dosáhlo to, co mnohá staletí nebyla schopna vykonat, totiž aby lidský rozum dosáhl úplné spokojenosti ve věci, která jeho vědychtivost vždy zaměstnávala, dosud však marně.“

Kantova naděje na reálné završení
radikální nápravy rozumu kartesiánské
metody, barvotiskových obrazů světa
jež generuje, a jejich fatálních dopadů
na dění evropské civilisace,
se očividně nenaplnila.

Cesta, kterou k tomuto cíli fakticky
předpřipravil, záhy zarostla býlím
kartesiánského převyprávění.
Poselství Kantovy Kritiky se změnilo na
horký brambor filosofických disputací
a prožlukle smolnou otázkou u zkoušek
ze základů filosofie.

Ke vzbouření na vsi nedošlo, rozum se
svým kritikům, jak vidno, dokáže
účinně bránit!

V historii lidského poznávání to nebyl zdaleka jediný
případ, kdy na rady myslitele jaksi nedošlo
(srv. třeba Husserlovy náměty stran přirozeného světa a krize věd...)

A že v dnešní požehnané době AI nebude jinak, lze
předpokládat, řečeno Kantovými slovy,
s apodiktickou jistotou.

**Tu bychom mohli naše povídání ukončit,
ale ...**

...v předvečer
300.letých narozenin ?

pokusme se cvičně
co by, kdyby ...

→ Věcné implikace
Kantovy transcendentální
estetiky

V kartesiánské exposici je čas určen lineární vzdáleností netotožných instancí bezčasového světa rozlehlosti (konfigurace kosmických těles, ozubených koleček hodinových strojků, přechodových oscilací různých atomů, podílu nestabilních isotopů v látkovém prostředí, rozdílů společenstev různých geologických epoch apod.).

S Kantovou exposicí transcendentální ideality času vystupuje ovšem do popředí problém diversity vlastních časů jednotlivých věcí o sobě na platformě společného časového dění celkovosti světa.

Čas

Představu celkovosti světa naplňuje Kantův pojem prostoru negativní argumentací - napětím mezi presumptivní nekonečností prostoru a lokálním vymezením reálně vnímaných jevů, za nimiž mlhavě tušíme pro nás neznáme věci o sobě, či omezení syntetických soudů poplatných třírozměrné geometrii našeho apriorního nazírání prostoru. **Implicitně otevírá možnost myslet každou kvalitu či věc o sobě jako nezávislou dimensi nekonečně rozměrného světa.**

V duchu kartesiánského výměru by pak *odlišná časovost různých věcí o sobě mohla být korelátem odlišností v dimensionalitě jejich jsoucnosti.*

Prostor

Čas

relativita času

legitimita jinosti (věcí o sobě) jako
základní vstupní předpoklad
rozumnění povaze světa

excesivní dimensionalita prostoru

Prostor

V porovnání s kartesiánským výměrem časoprostoru:
očividná shoda s běžnými zkušenostmi přirozeného světa

*Zkušenost relativity času provází průběžně život každého z nás. Např.: V každodenním provozu vše probíhá, díky účasti fyzické tělesnosti interagujících jsoucen, ve standardních spořádaných časových rámcích, ve snu ovšem, kde dotyčná jsoucna jsou zastoupena jen formou svých paměťových obrazů, prožijeme občas i několik dnů dramatického dobrodružství během pár minut.

**V porovnání s kartesiánským výměrem časoprostoru:
očividná shoda s běžnými zkušenostmi přirozeného světa**

*Relace dimensionality a času známe, a rutinně využíváme, i v každodenní praxi - dobře třeba víme, že zbavíme-li se zbytečností, vše jde od ruky mnohem rychleji.

*Ohledy k našemu okolí, specifikám jednotlivin jež jej tvoří, hloubání o povaze jsoucího či potřebách sousedů a možnostech jejich naplnění, zdržují.

→ Chceme-li se hnout z místa, musíme na leccos z toho zapomenout.

V porovnání s kartesiánským výměrem časoprostoru:
očividná shoda s běžnými zkušenostmi přirozeného světa

*V plném rozsahu zmíněné zapomínání praktikujeme ve sféře intelektuálních manipulací: **metodická redukce dimensionality pojednávaných jevů** (*základní operace kartesiánské Metody*) je klíčovou technikou zrychlení a efektivity vědotechnického pokroku vůbec.

*Otázkou pohříchu zůstává, co zbytnělá aplikace této techniky v posledku našim životům přináší a oč fakticky tímto postupem přicházíme.

Završená extense Kantova projektu by patrně:

- *evokovala hledání cest jak být v souladu se světem, který nás svou členitostí násobně překračuje
- *Obracela naši pozornost ke zkoumání povahy jednotlivých věcí o sobě a související rozmanitosti vnějšího světa (skrze nereduktivní analýzy jevů, jimiž se dávají)
- *Zbrzdila náš pohyb vpřed ohledy k jiným věcem, než bezprostřední prospěch, kapitálový obrat , důsledná polarizace společnosti či resonance s duchem doby
- *Obohatila naše vztahování ohledy k jinosti okolního světa a jeho obyvatel - rezonancí s duší světa

*jisker krátkých spojení, začínajících různá vzbouření na vsích, by bylo skoro jistě méně

*na intelektuální skvosty typu „za všechno mohou židé“ nebo „za všechno může CO₂“ či na úporné vytyčování os zla a dobra, by pak třeba vůbec nedošlo,

*přinejmenším proto, že pokrok, který dnes průběžně generuje jejich potřebu, by prostě vypadal

jinak

Nu, ale zpět do reality a k **dnešku...**

(1b). od středověké university a dřevních pořádků k dnešku

Aneb metonymický výklad o aktuálních změnách
kontextu a některých zádrhelích
pohledem pamětníka

Šamani

duchovno
(spiritualita,
kultura)

metabolismus

Kupci

obrana před
smrtí

rozkoš
reprodukce
zábava
práce

**základní funkční diversifikace
společnosti**

Šamani

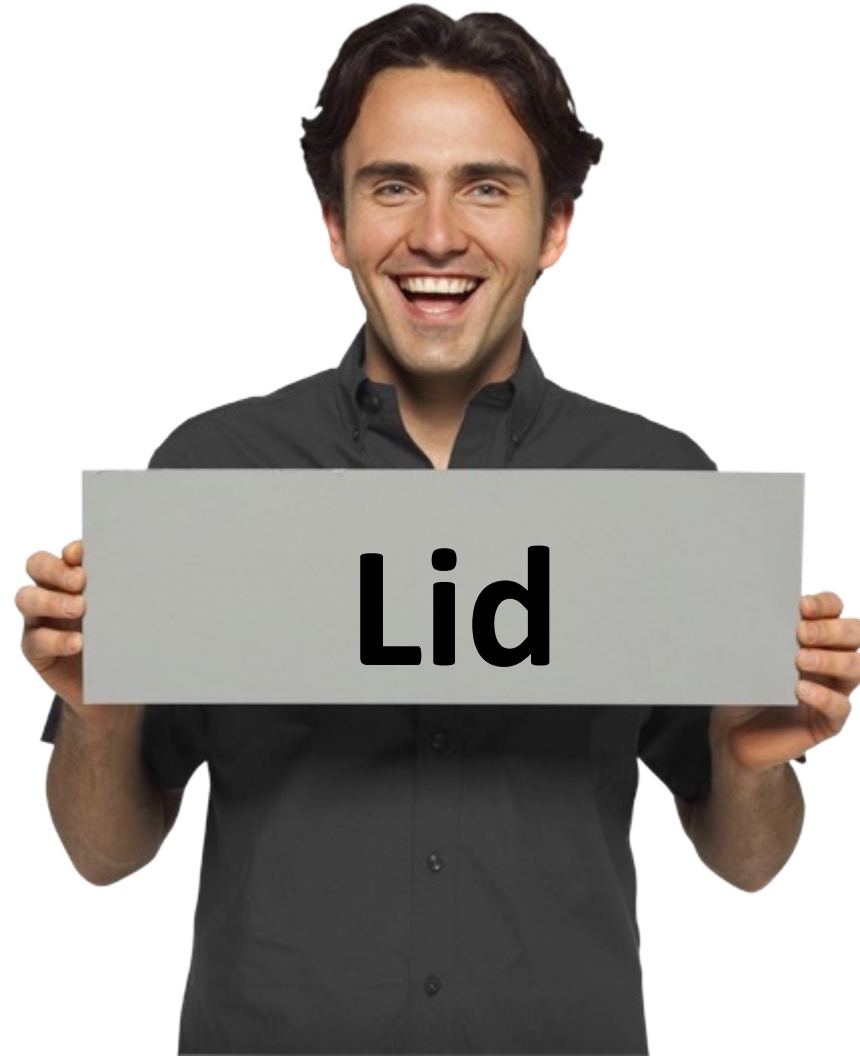
aj. referenti o věcech jiným
zastřených → náboženství,
věda, umění

Bojovníci

Kupci

Lid

= tradiční struktura společnosti

Kupci,
makléři,
bankéři

experti
vědci

strážci
správna

**Věda –
výrobní
silou**

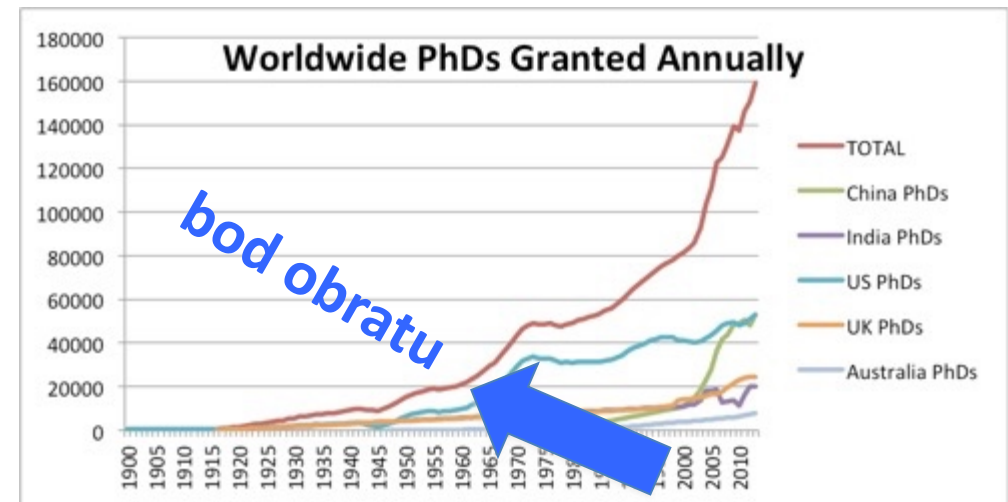
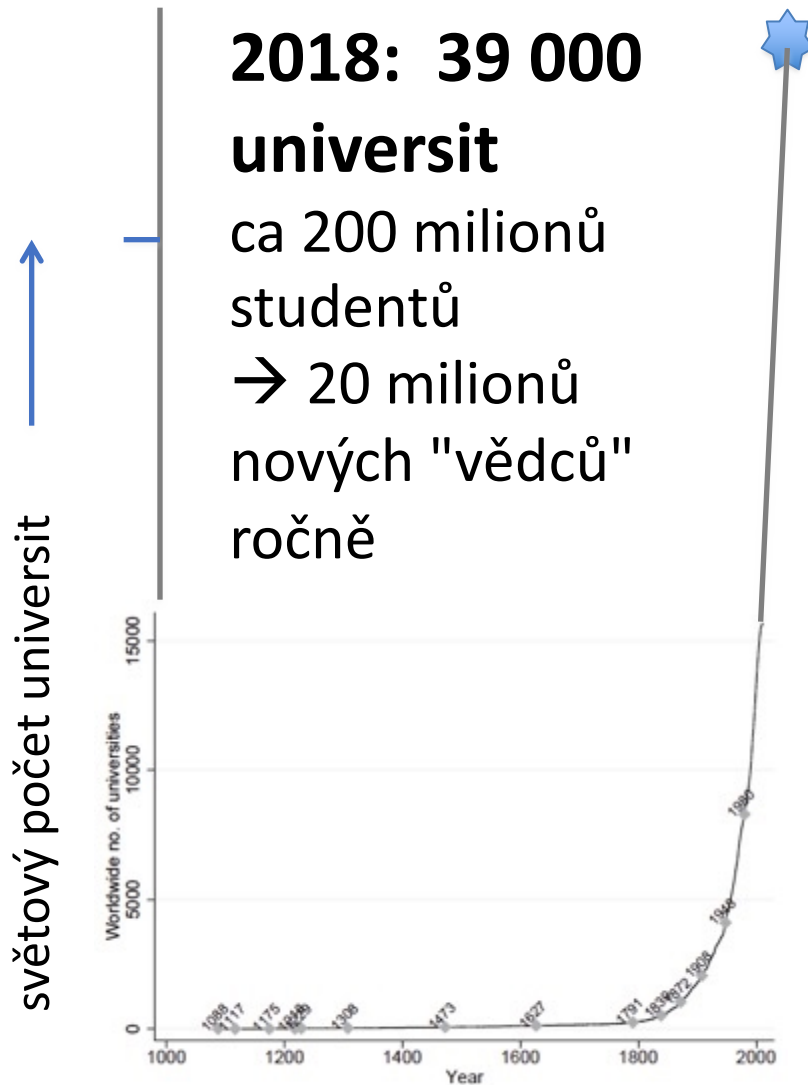
Lid

**Vědecký obraz
světa – nezbytná
explikační
platforma
společenského
dění**

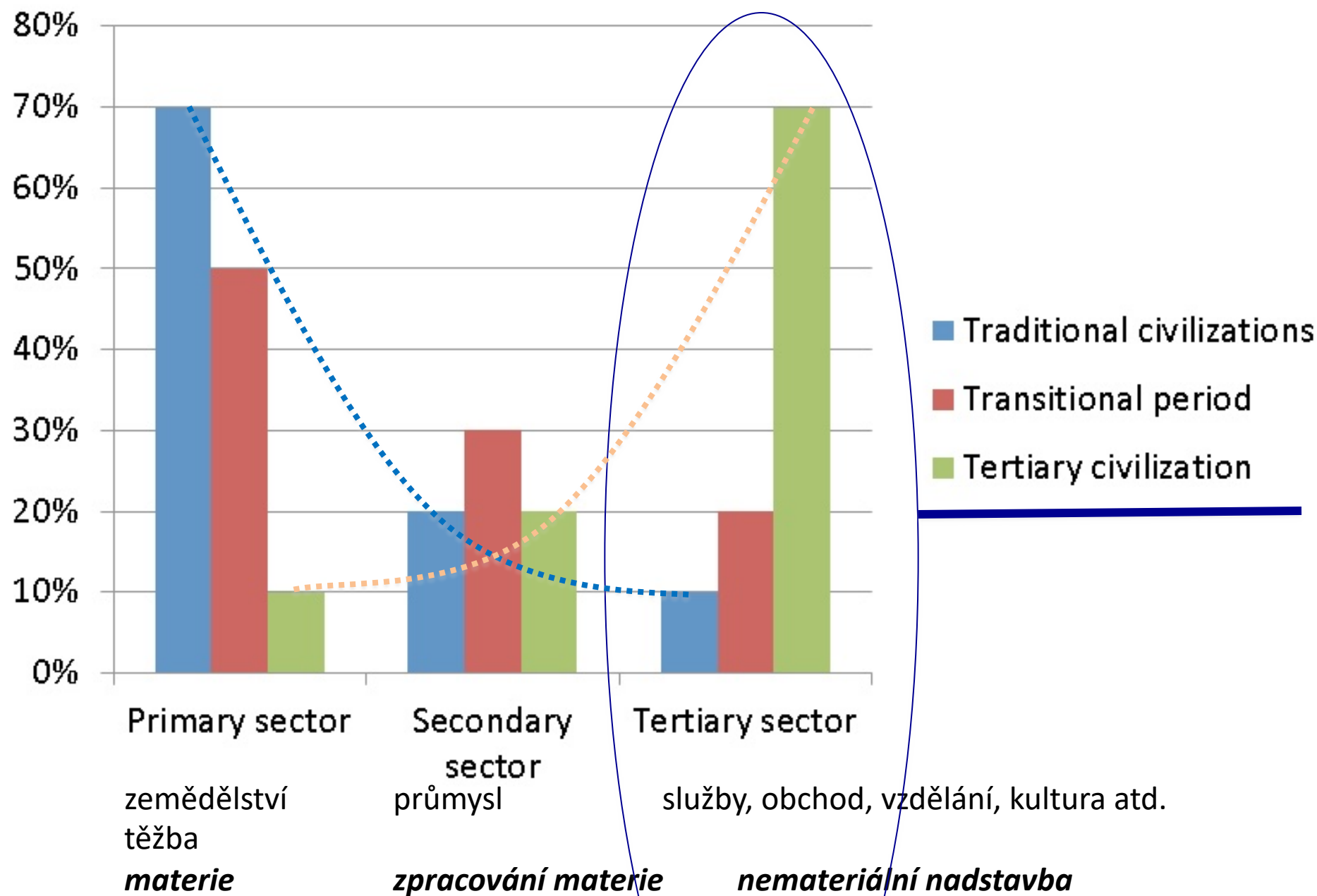
↑ ... dnes

asi 98% vědců, kteří kdy žili, žije dnes

Věda –
výrobní
silou

Progression of the distribution of the workforce among the three sectors, according to Fourastié

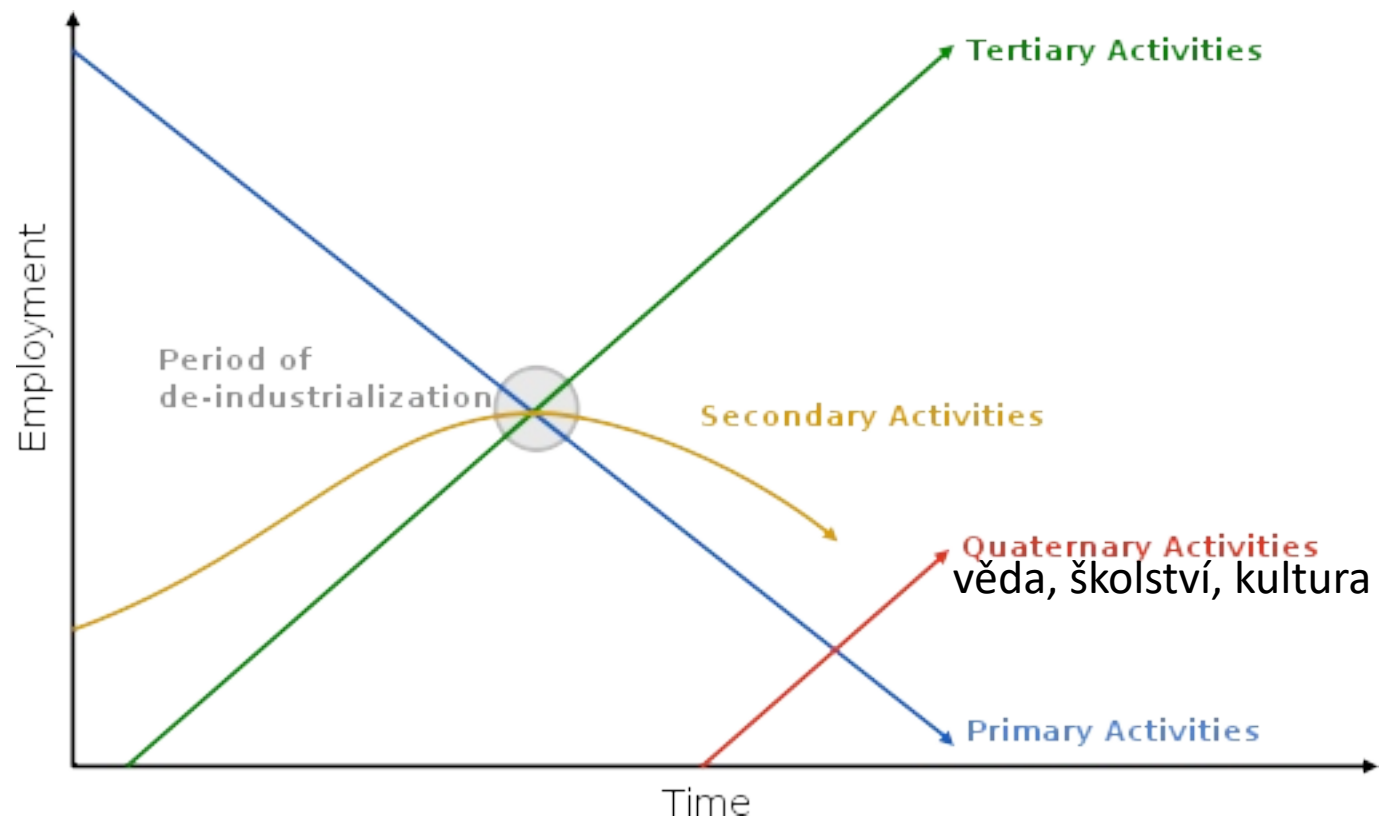

Podíl sektorů na celku hospodářství
(HDP v miliardách USD podle parity kupní síly, 2010)[3] Země / oblast

	primární	sekundární	terciární	primární	sekundární	terciární
Svět	4 233	22 799	47 232	6%	30,9%	63,2%
EU	273	3 793	11 090	1,8%	25%	73,1%
USA	161	3 239	11 257	1,1%	22,1%	76,8%
Čína	1 029	4 730	4 337	10,2%	49,6%	43%
Německo	26	817	2 097	0,9%	27,8%	71,3%
Velká Británie	15	474	1 684	0,7%	21,8%	77,5%
Francie	34	449	1 291	2%	18,5%	79,5%
Rakousko	5	98	230	1,5%	29,4%	69,1%
Polsko	25	238	458	3,4%	33%	63,5%
Česká republika	6	98	157	2,4%	37,6%	60%

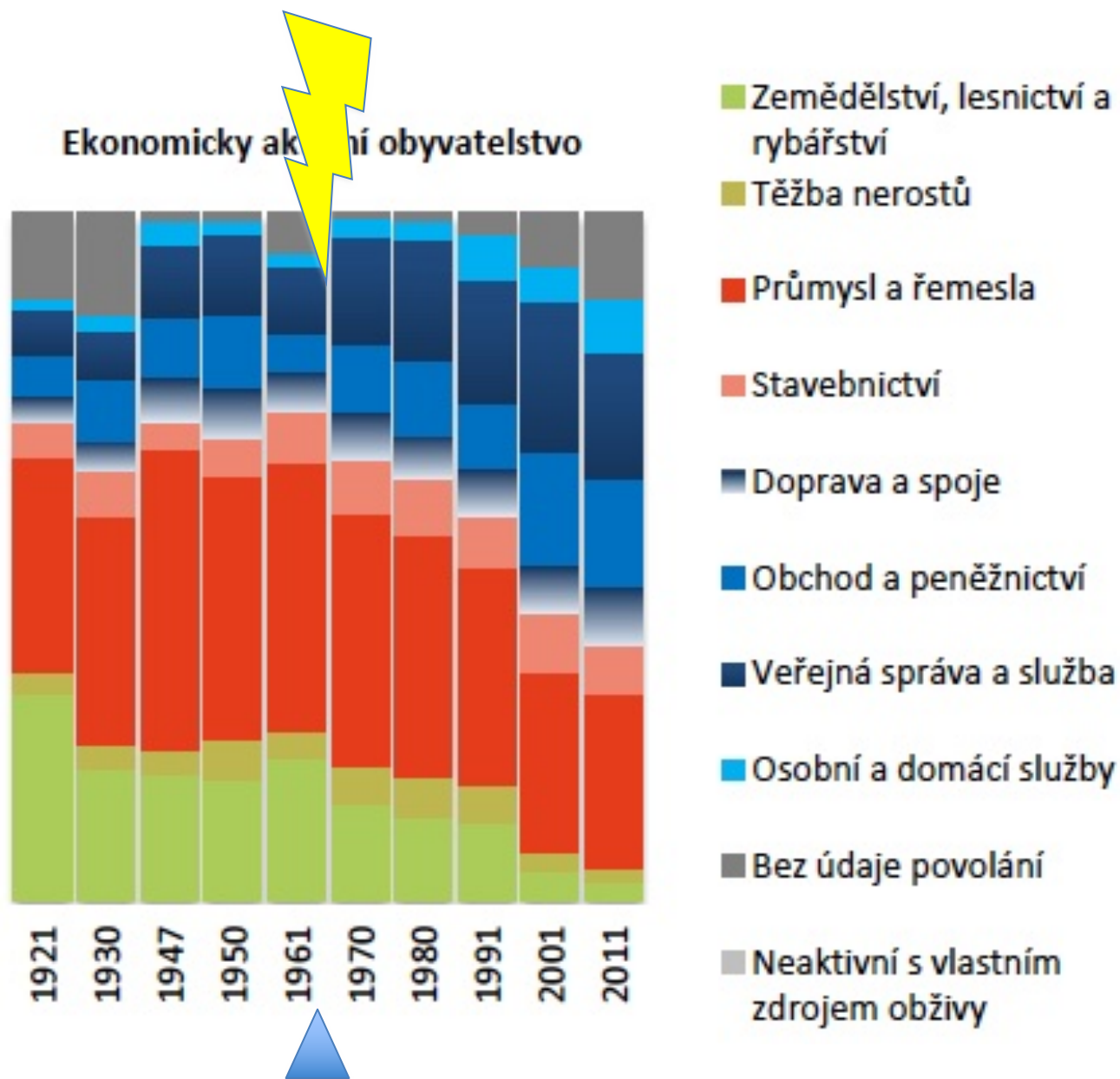
nyní: terciární sféra: 80-90% HDP

cf. kryptoměny etc.

Colin Clarck: základní komponenty moderní ekonomické transformace

ČR:

co bylo zdrojem zlomu?

60.léta – doba převratných změn

- studená válka supervelmocí (USA / Sovětský svaz), ale začátek dialogu (Kennedy, Chruščov), postupné uvolňování
- definitivní rozpad koloniálních říší (osamostatnění původních kolonií Anglie a Francie v Africe a Asii), revoluce na Kubě (Fidel Castro, Che Guevara..)
- USA: boj za rasovou rovnoprávnost (Martin Luther King), narůstání nesouhlasu s konzumním způsobem života a vojenským řešením sporů (válka ve Vietnamu!)
- postupné uvolňování i v zemích východní Evropy
- hledání nové náplně moderní doby, nových cílů ... osvobození člověka

60.léta – doba převratných změn

**dobyť kosmu ,
technický pokrok proniká do
běžného života**

1957

Apollo -
1963

1961

Martin Heidegger (1964) *Konec filosofie a úkol myšlení:*

„V celých dějinách filosofie zůstává v obměňovaných podobách směřodatné myšlení Platonovo. Metafysika je platonismus. Nietzsche označuje svou filosofii jako převrácený platonismus. Převrácením metafysiky, které provedl už Karel Marx, bylo dosaženo krajní možnosti filosofie. Filosofie dostoupila svého konce...“ „Rozvinutí filosofie v samostatné, mezi sebou však stále rozhodněji komunikující vědy, je legitimním dovršením filosofie. Filosofie v současné epoše končí. Našla své místo ve vědeckosti společensky jednajícího lidstva...“

Martin Heidegger ([26. září 1889](#), [Meßkirch](#) – [26. května 1976](#), [Freiburg im Breisgau](#)) byl [německý fenomenologický filosof](#), žák [Edmunda Husserla](#).^[2] Byl jedním z nejvýznamnějších filosofů [20. století](#)^[3] a ovlivnil mnoho myslitelů, mimo jiné [Jean-Paula Sarrtra](#). Jeho největší přínos tkví v tom, že obnovil otázku po [bytí](#) čili [ontologii](#), kterou podle něho moderní filosofie zanedbala.

60. léta –
nový typ gramofonových desek –
PVC (“vinylové”),
+ elektromagnetická přenoska,
45/33 otáček – velká kapacita,
pružné, lehké, levné

do té doby desky šelakové -
křehké, 78 otáček, malá kapacita,
mechanický přenos zvuku
(ocelová jehla, špatná kvalita
záznamu)

**60. leta – první seriově
vyráběná transistorová radia a
magnetofony – hudební záznam
se stává běžným průvodcem
volného času,
možnost výběru a sdílení hudby**

60. leta –
elektromagnetické
snímače, elektrická
kytara, zesilovače →
nový styl hry, jiný typ
hudby

Fender 1960

1960 Fender Bassman
www.rumbleseatmusic.com

Chuck Berry

**...a další nástroje radikálně
měnící zvuk moderní hudby**

dynamický
mikrofon

varhany Hammond

od 60.let - velmi jiná hudba, nový životní styl, velmi viditelný symbol změn

1964

"A bitter cry of social protest, fortified by uncommon erudition and rationality." – Newsweek

ONE-DIMENSIONAL MAN

Herbert Marcuse

With a new Introduction by Douglas Kellner

The classic critique of modern industrial society – more than 300,000 copies sold.

extense Marxova teorému o
odcizení práce svému nositeli

k odcizení smyslu života mašinerií
moderní společnosti

→ četné příklady a explikace

**Hippies
a hnutí Flower Power**

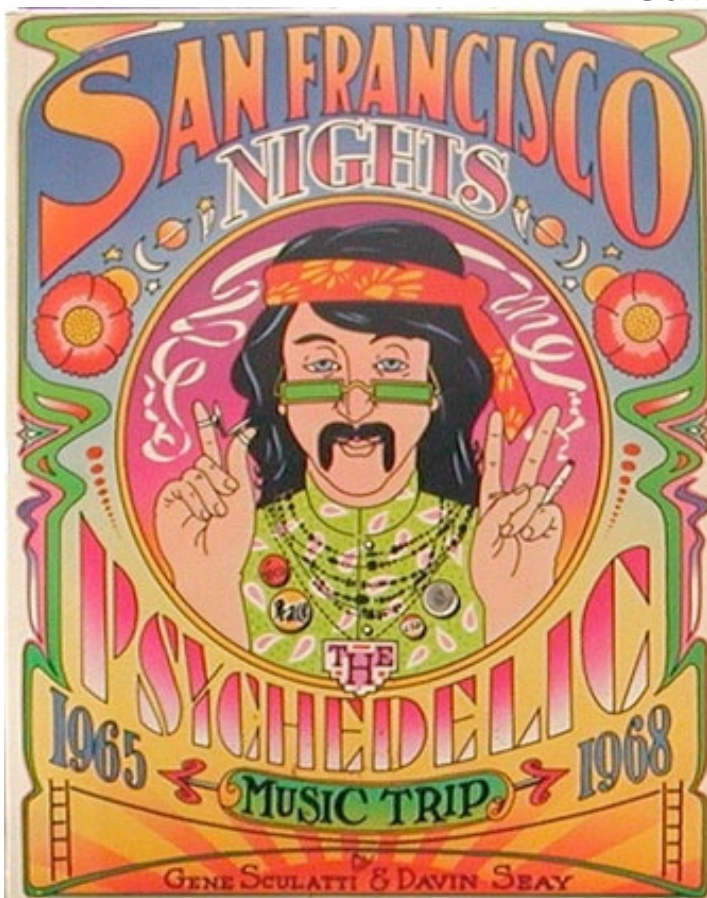
od protiválečných protestů k
radikálnímu rozchodu se
společností, základání nezávislých
komunit,

**opuštění závazků a příkazů konzumní společnosti,
osvobození**

euforie nové svobody ...

1969 – masový festival ve Woodstocku, manifestace nové svobody

indická meditace ve Woodstocku (hnutí Hare Krishna)

začátek 70. let – konec nadějí 60. let

**konec pražského jara 1968 - okupace 21.8.1968
a následná normalizace 1969-1970:**

analogické zklamání i jinde v USA i západní Evropě

**intelektuální projevem deziluze 70. let:
radikální skepse vůči vědeckému obrazu
světa a dějinnému optimismu, z něj
odvozenému**

*Je to všechno v prdeli
ve všední den i v neděli
jen ty filmy sovětský
ty jsou vědecký
(Egon Bondy)*

Robustní filosofický základ vědeckého obrazu světa: novověké transformace Kartesiánská representace jsoucího

more geometrico !

(algebraická) transformace vnímaného (přirozeného)
světa na totálně spojitý spočetný svět rozlehlosti:
zdroj pokroku, efektivity planetární vědotechniky atd.

--> = **zdroj denaturace přírody a života,
degradace osobní svobody atd.**

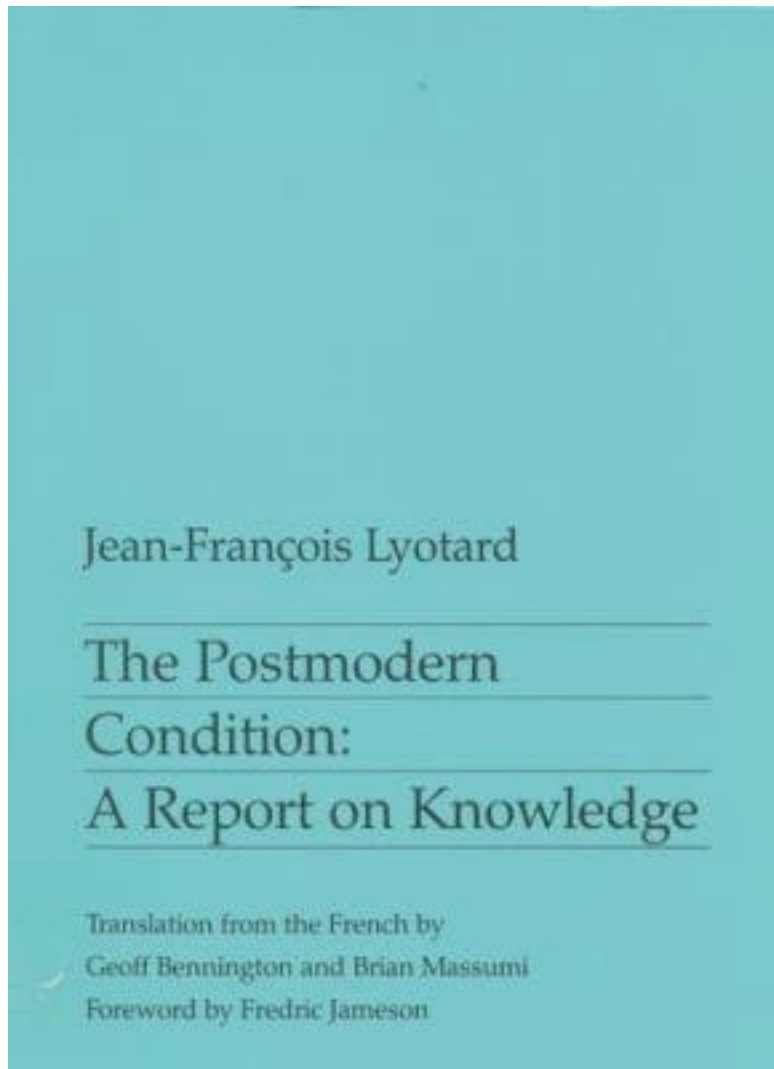
Celebrate The New Age Of Earth

New Age aj. - hledání cest za hranice
paradigmatu (kartesiánského,
neodarwinistického apod.) – srv. kvantová
fysika, teorie katastrof apod.

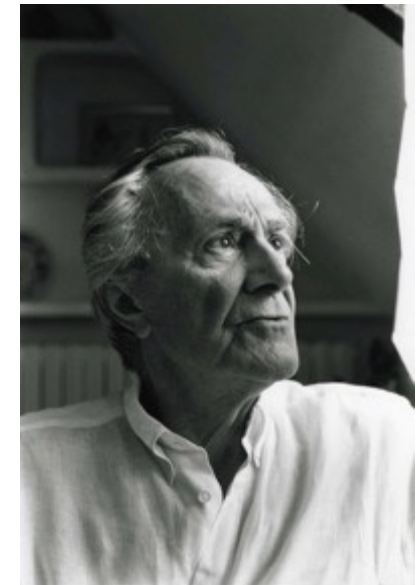
hledání cest
mimo
kartesiánské
representace

1974
1979

70-80. léta:

→ postmoderní obrat dobového myšlení

Jean-François Lyotard ([10. srpna 1924 Versailles](#) – [21. dubna 1998 Paříž](#))
byl [francouzský](#) představitel
[postmoderní filozofie](#).

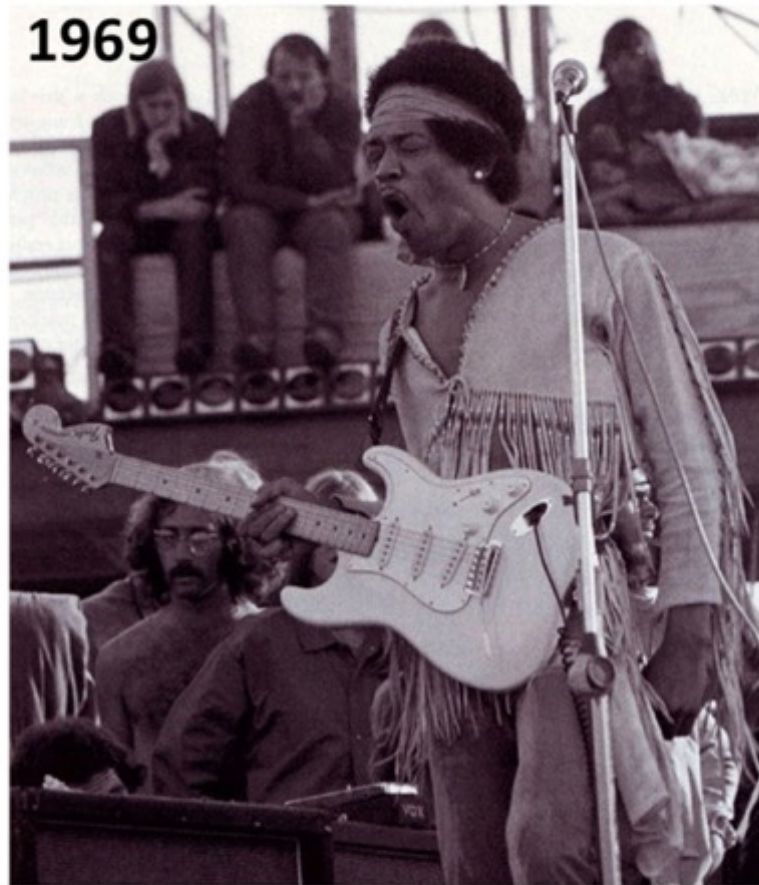
Postmoderní situace

- Mnohost výpovědí o světě
- Nesouměřitelnost, nekompatibilita obecných konceptuálních a metodických rámců,
- Resignace na (novověký) požadavek jediné velké Pravdy atd.
- emancipace od kartesiánského výměru obrazu jsoucího
- Pluralita světů s plnou, vzájemně nezávislou legitimitou

1989 – postmoderní transformace světa live

ale – jen nakrátko

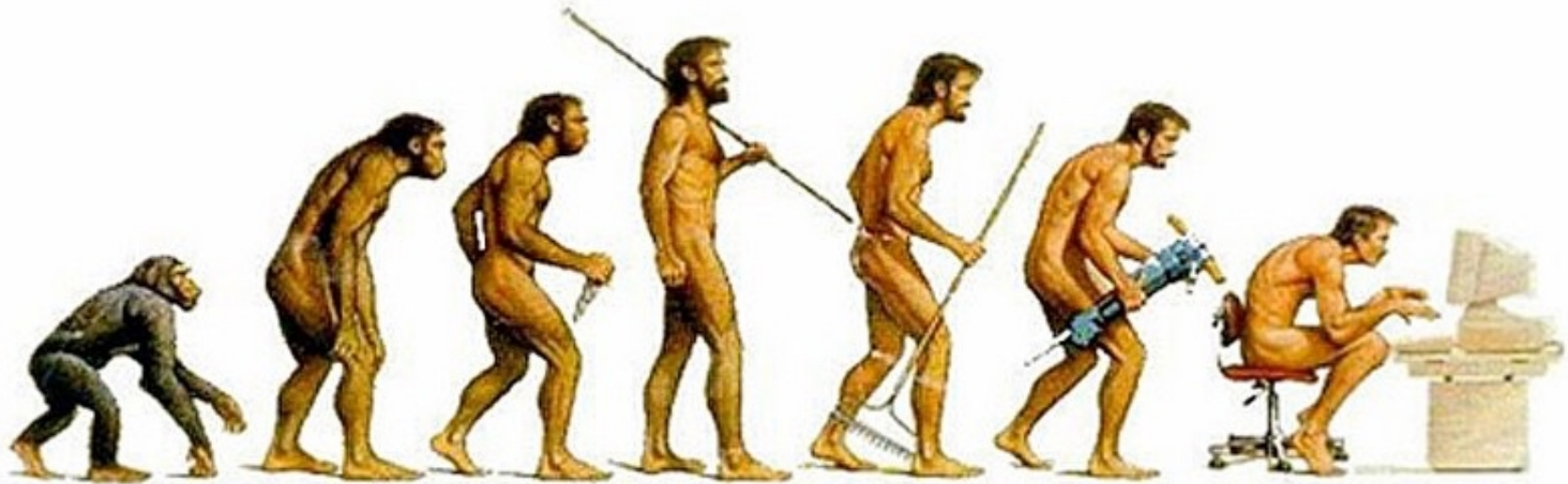

Z dějin postmoderny: lecos se změnilo...

transformace 90. let už fakticky proběhla na jiné
pozadové platformě

Žijeme v antropocénu

Žijeme v Antropocénu

Antropocén

geologická epocha současnosti
globální působení člověka:
vůdčí fosilie

svým konáním určujeme dění na planetě,
zatím spíše negativně (globální oteplení →
masové vymírání a tak)

Antropocén

geologická epocha současnosti

globální působení člověka:

počátek – alternativní návrhy:

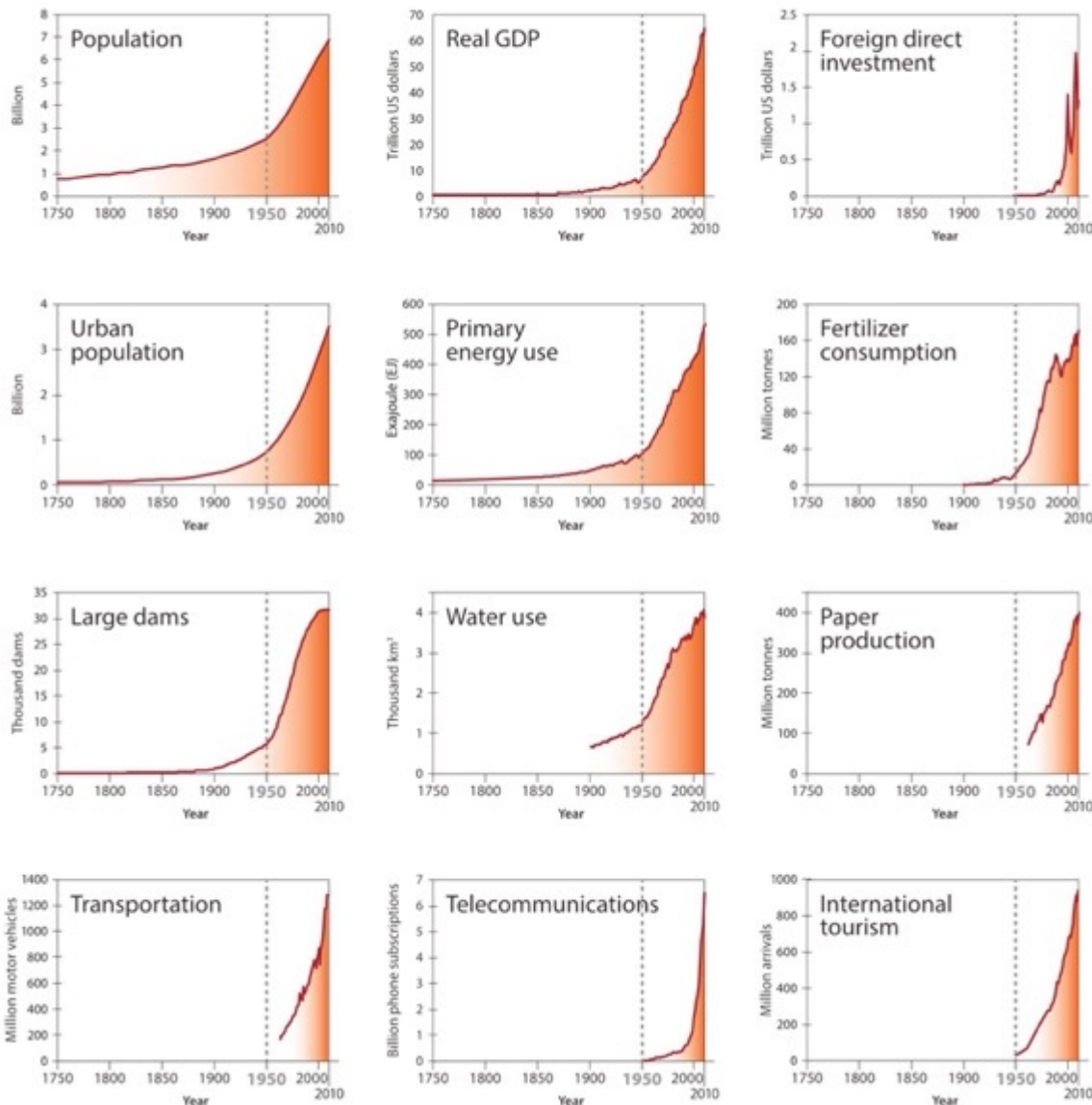
7.11.1917

4.10.1957

12.4.1961

16.7.1945 (aktuální 2016)

Socio-economic trends

dramatická akcelerace
souběžných sociálně-
ekonomických aj. trendů,
datových zdrojů (big data) a
technik jejich zhodnocení,
obchodního obratu i obratu
názorových schemat

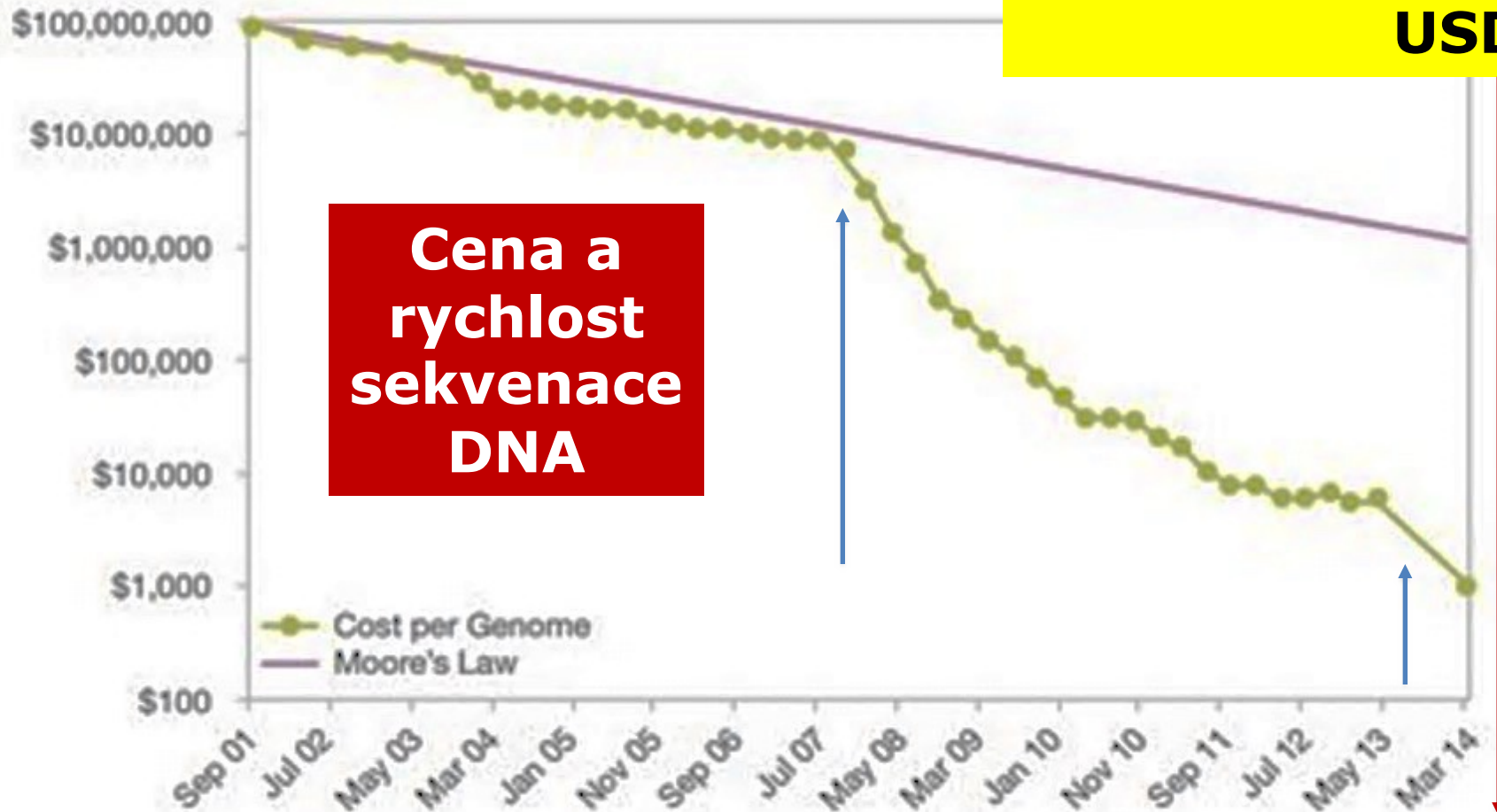
**Antropocén:
éra
Velkého
Zrychlení**

Genocentrismus moderní biologie

→. GenBank (2025): 6 miliard sekvencí

Lidský genom
(1997 -) **2003:**
4 000 000 000
USD

Cena sekvenace jednoho
lidského genomu (USD)

2014 → Zakázková sekvenace osobního genomu člověka

2014: 14 dní 4000 USD

2025: i za 800 USD během dne

UNESCO: ročně vydáváno ca 2 500 000 nových knih
Google: celkem na světě **130 000 000** knižních titulů

... o nejrozumnějších webových alternativách,
každým dnem násobně bytelnějších, ani nemluvě

Investujte
třeba 10 Kč
při každé
platbě kartou

Více
informací

9 tipů na online osvícení

VYŠŠÍ VĚDOMÍ

Vzhůru za nirvánou – po internetu!

www. g. cz

epistéme ?

antropocén: radikální završení kartesiánské transformace ,
masivní využití instrumentálních a početních a komunikačních
možností, důsledná matematisace přírodovědy apod.

povahu současnosti:

lze studovat objektivně, vědecky:

máme:

přesná měření,
spolehlivá instrumentální data,
dokonalou dokumentaci
statisticky ověřené hypotézy
solistikované simulační modely

Big data

sítě počítačů, přehršel vědců
přísně recenované publikace
angažovaná veřejnost
masivní politickou podporu
(jen trochu víc těch prostředků kdyby
bylo)

Antropocén

přehršel dat

(např. GenBank: 6 miliard sekvencí)

→ už víme skoro všechno

svým konáním určujeme dění na planetě,
zatím spíše negativně (globální oteplení → masové
vymírání a tak), ale zlepšíme to neboť ...

Dnes už se ví všechno
(podstatné)

nebo ne?

Z interieru centrálního mozku lidstva, ú

intersubjektivní určení významové hodnoty:
poznatky, doznávající obecného ocenění jsou
významnější než poznatky, které se obecné
pozornosti netěší.

poznatky, o nichž máme jasnou evidenci, jsou
bezpochyby důležitější než naše nevědomosti o
dotyčném předmětu.

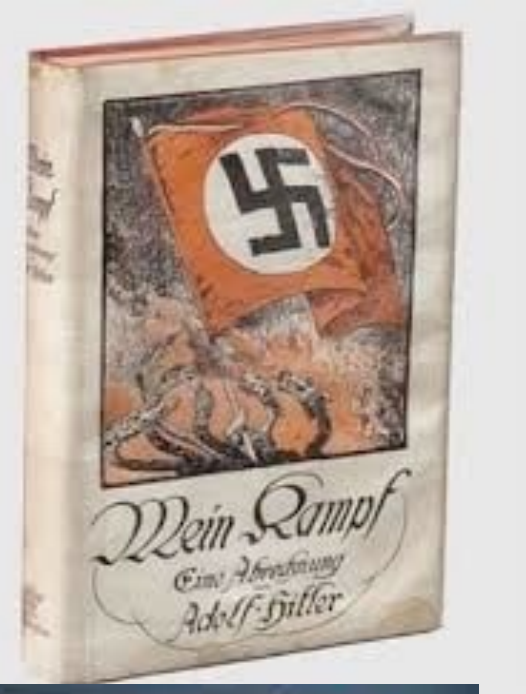
→ Jinými slovy podstatné věci, které se ví,
jsou podstatné proto, poněvadž se ví.

epistéme ?

opravdu všechny jsou tak
důležité ?
nebylo by účelnější něčeho
se zřeknout?

Ale čeho?
Která jsou ta nejdůležitější díla
lidstva?
Opěrné milníky paradigmatických
rámců?

Antropocén – doba insitních antinomií

(Václav Bělohradský)

.. žijeme v nejlepším světě z možných

dějinný optimismus přelomu milenia

Antropocén – doba insitních antinomií

.. žijeme v nejlepším světě z možných
... a umíme to vychutnat

Antropocén – doba insitních antinomií

.. žijeme v nejlepším světě z možných

.. jak kdo

Antropocén – doba insitních antinomií

.. žijeme v neilepším světě z možných

.. jak kde

Antropocén – doba insitních antinomií

.. žijeme v nejlepším světě z možných

.. nejlepší z možných ?

Antropocén – doba insitních antinomií

.. žijeme v nejlepším světě z možných

.. nejlepší z možných ?

Antropocén – doba insitních antinomií

.. žijeme v nejlepším světě z možných

.. nejlepší z možných ?

.. nebo se nám
věci spíše jaksí
vymykají z rukou?

zatím dobré
(přinejmenším u nás), ale ...?

Antropocén – doba insitních antinomií

.. věda vše jistí – víme jak na to:
máme informace, metody, AI aj.

- ? informační zahlcení vysoce přesnými nejednoznačnostmi vědeckých zjištění
 - ? tušená partikulárnost výpovědí předznamenovaných metodickou redukcí intelektuálního diskursu vs. víra v relevanci momentálních pravd
 - ? odpovědi místo otázek
- ? instantní kolize partikulárních i obecných estetických a výkladových rámců
 - ? umělá inteligence jako jediná možnost objektivisace a sjednocení
 - ? redukce subjektivních intervencí vs. subjektivita, jediná jistota
 - antinomie nelze myslet, prostě jsou → konec myšlení?
 - ? nebo nový začátek
 - ? čeho – lépe už bylo?

Platí stále tradiční výměr intelektuální reflexe ?

(s důrazem na universitního vzdělání -
kultivace povědomosti, že jistoty
učebnicových pravd mohou být ilusivní):

**kritické posouzení faktické relevance
předkládaných poučení, jejich vstupních
předpokladů a alternativních
interpretací**

jestli ano, pak
exponenciální explose antropocénních moudrostí
skrývá výzvu:

vyvarovat se pastí slov a
zdánlivých výstižností metaforických
representací

kritický odstup k neprůstředné spolehlivosti
kartesiánské Metody a jejích produktů

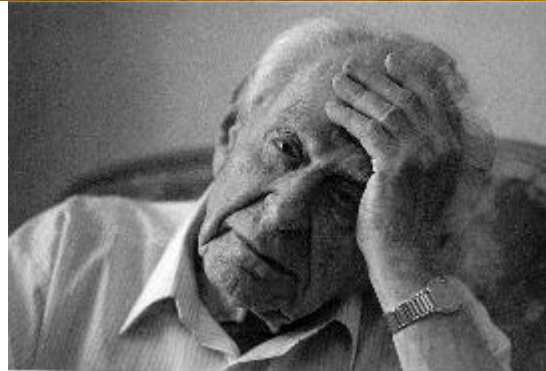
.. neboť

s ohledem na složitosti světa,
nároky sociální integrace,
mentální hygienu apod.

spoléháme, chtě-nechtě, spíše na názorový
konsensus našeho okolí než na pracně
vydobyvaná vlastní poznání ukoptěná našimi
nedostatečnostmi

Dáváme obecně přednost názorným obrazům -
jasným a zřetelným a standardním zobecňujícím
postupům před plnohodnotnými věcnými
interpretacemi, které ovšem povětšinou bývají
skryty pod nánosem nejasností a
bez nemalé námahy není snadné je nahlédnout

Vědění získáváme metodologickou redukcí jednotlivých zkušeností **nejednou ovšem i za cenu vědomých lží**

Popperovský diktát metodologie vědy

Leccos z (vědeckých) pravd o světě je velmi neúplné

platí to pro všechny obecniny – jen malá
část z vlastností té které jednotliviny je
společná všem jednotlivinám, které
chápeme jako instance dané obecniny

reálný svět se ale sestává výlučně z
autonomních jednotlivin, stejně jako jeho
pojmový obraz z obecnin - slov

v případě aspektů života to platí velmi důrazně

Každá živá bytost je v nějakém směru jedinečná,
tvorí ji složitý komplex rozličných
otevřených soustav,
metodický předpoklad rovnovážné dynamiky tu
očividně platí jen v omezeném rozsahu,
jejich čas není isotropický

zkrátka a dobře:

Jinost jednotlivin je incipientní vlastností
přirozeného světa. Prostor reálného světa, je,
nic naplat, mnohorozměrný.

**Kartesiánská redukce na totální spočetnost 3D
representace nám cestu k jeho skutečné
povaze a relační dynamice radikálně uzavírá**

→ mdlobné tušení dnešních dní:
**nevstoupili jsme nakonec
přece jen do jakési pasti, z níž
se sotva vyhrabeme?**
Jaká bude naše budoucnost?

Empirie:

O budoucnosti lze s vysokou mírou jistoty říci pouze to,
že bude skoro určitě jiná, než si představujeme a velmi
pravděpodobně i jiná, než bychom si přáli

Naděje:

Z dokonale zasítované pasti možná ale vede úniková
cesta: od odmítnutí vlastních exklusivit k ztotožnění s
reálnou povahou světa,
o níž ovšem máme jen velmi mlhavé tušení
... skrze obecniny a slova dotyčná cesta skoro jistě nevede...

Záleží zde tedy takřka výlučně
osobně na každém z nás

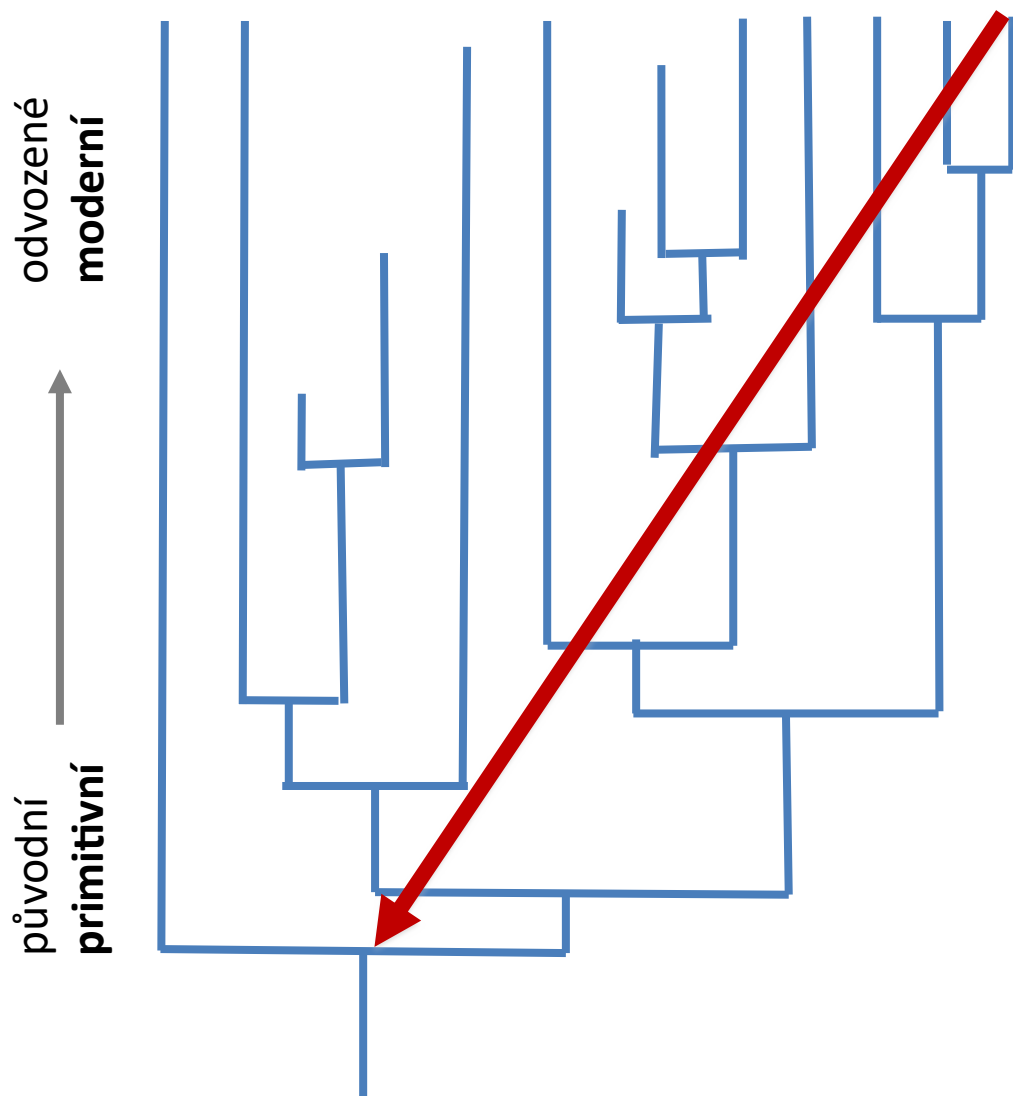
- *Descartes*: jasné a zřetelné v nejasném světě –
more geometrico
- *Úkol dne*: aktivisace primitivního myšlení →
cesta ze světa jasných a zřetelných obecnin do
přírody – zvědomění jinosti a nejasnosti v
našem vnímání světa: pokora před
nezřetelným rozvrhem, jímž se nám svou
jiností svět dává, na úkor tempa pokroku
a ilusí o vládnutí všehomíru

→ *more animalio*

důvěřovat smyslu dění, neměřit, nevážit, žít

(2) A nyní tedy k primitivnímu myšlení !

Mohou nám dnes pomoci
inspirace ze sféry
primitivního myšlení ?

Z domény, v níž *výdobytky*
moderního myšlení prostě
nejsou k dispozici?

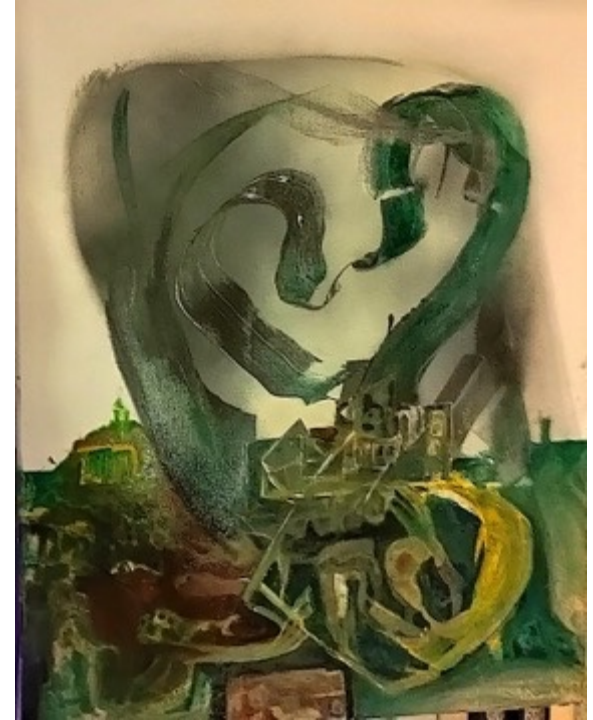
kde stojíme nevyzbrojeni
sami před celkovostí
jsoucího a jeho
jednotlivými projevy?

zkusme to ... !

Náměty k domácímu cvičení (k prvním krokům do domény primitivního myšlení)

- *divinační experiment
- *analýza kosmogonického mýtu

- *autonomní osobní meditace
(individuace, místo ve světě apod.)
meditovat lze i neverbální imaginací
– hudba, výtvarné projevy apod.

mezi nebem a zemí

(2) A nyní tedy k primitivnímu myšlení !

nejprve ze sfér nám nejbližších...
ontogenetické kořeny našeho myšlení

Exemplum shora naznačeného výměru primitivního myšlení: dítě

a ontogeneze kognitivních schopností

sensualismus (Locke, Hume ..) →

Psychický aparát: produkt ontogenetických transformací

*vstupní situace: *tabula rasa*

*driver mentální ontogeneze: *princip slasti* a diversifikace libidinosního potenciálu

*motivační momenty a jejich zkušenostní reflexe deponovány v osobním *nevědomí*

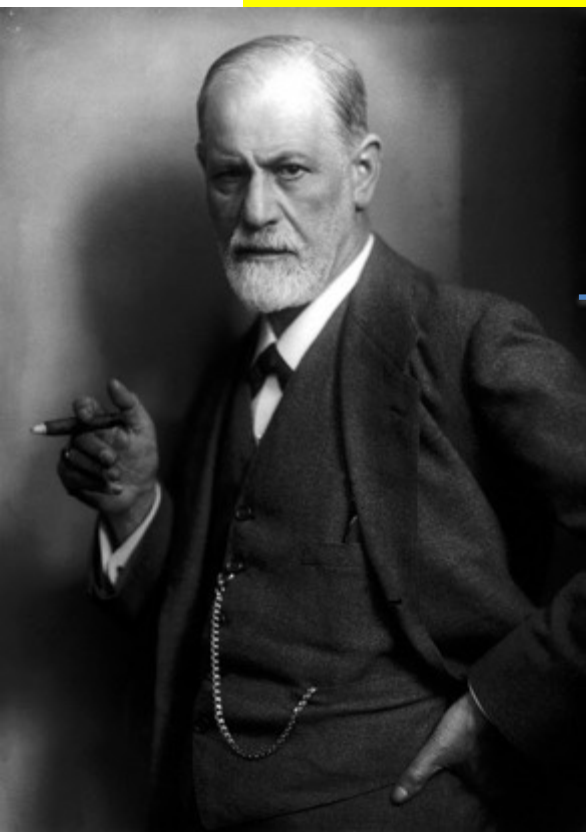
obecný model
ontogeneze
psychického
aparátu

stadialita
ontogeneze
kognitivních

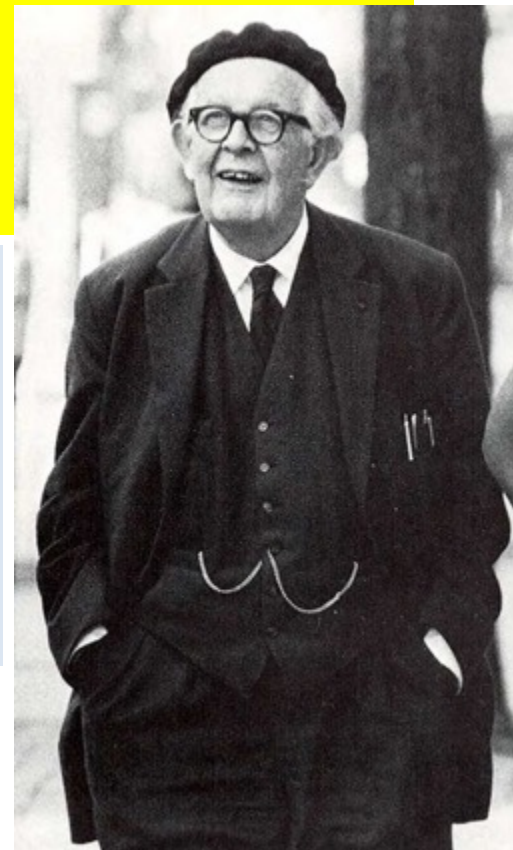
disposic

Jean Piaget [ʒɑ̃ pja'ʒɛ - žán pjaže] (9. srpna 1896 – 16. září 1980)

byl švýcarský filozof, přírodní vědec a vývojový psycholog, který se proslavil studiem dětského myšlení a teorií kognitivního vývoje či genetické epistemologie. Soustavným empirickým zkoumáním se pokusil vysvětlit, jak se v dětství vytvářejí základní struktury a předpoklady poznávání, které Immanuel Kant pokládal za apriorní. Byl druhým nejcitovanějším psychologem 20. století.[!]

Sigmund Freud (6. května 1856 Příbor – 23. září 1939 Londýn), rodným jménem **Sigismund Šlomo Freud**, byl rakouský lékař-neurolog, psychologa zakladatel psychoanalýzy. Narodil se v moravském Příboře, v německymluvící židovské rodině pocházející z Haliče. Již během jeho raného dětství se rodina přestěhovala do Vídně, kde prožil takřka celý život. Zemřel v emigraci v Londýně, kam se krátce před smrtí uchýlil před nastupujícím nacismem.

elementární mentální operace kognitivního aparátu

G.Boole 1854: An Investigation of the Laws of Thought on Which are Founded the Mathematical Theories of Logic and Probabilities

Booleova algebra (0,1)

algebra: A (operátor) B

Logické funkce (operátory) ↔ algebra ↔ logika ↔ množiny

unární

idemposice
NON

AND – konjunkce, sjednocení

duální

$a \wedge b$

$a.b$
log. součin

sjednocení

OR – disjunkce, průnik

$a \vee b$

$a+b$
log. součet

průnik

kvantifikátory

existenční, obecný

složené operátory

NAND, NOR, XOR – negativní

konjunkce, neg. disjunkce, exklusivita

mentální
operace

zobecnění ← srovnání ← identifikace

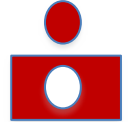
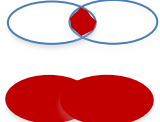
George Boole ([2. listopadu 1815 Lincoln](#) – [8. prosince 1864 Ballintemple u Corku](#))

byl [britský](#) matematik a filosof, známý jako objevitel základů moderní [aritmiky](#), nazvané později [Booleovou algebrou](#). V současnosti se Booleova algebra široce uplatňuje v odvětvích telekomunikací a výpočetní techniky. Je díky tomu považován za zakladatele [informatiky](#), ačkoli v jeho době nebylo o [počítačích](#) ani uvažováno.

wikipedia

cesty primitivního myšlení naší ontogenese jsou odsunuty v nevědomí, jejich milníky (např. řešení Oidipovského komplexu) zůstávají nicméně určujícími komponenty naší reprezentace světa a aktuálních postojů

odsunuto do osobního nevědomí

Freud - stadia erotogenní zóny, libidinosní diversifikace	Piaget - stadia: vývoje kognitivních funkcí	Logické funkce	Množinové relace
orální anální rty, sání (dovnitř) +řít, zadržení (ven)	acentrické sensoricko-motorické 0-2 roky	unární idemposice NON	
falické 3-5 let +genitál (slast per se)	egocentrické předoperační reprezentace 2-6 let	duální AND – konjunkce, průnik OR – disjunkce, sloučení	
latence 6-12 let Oidipovský komplex katekizace vnějších zdrojů, sublimace libida k náhradním objektům individuace genitální	decentrické stadium konkrétních operací 6-11 let stadium symbolických operace, obecniny, abstraktní veličiny 11-12 let	kvantifikátory existenční, obecný složené operátory NAND NOR XOR	$\exists$ $\forall$

mentální
operace

zobecnění ← srovnání ← identifikace

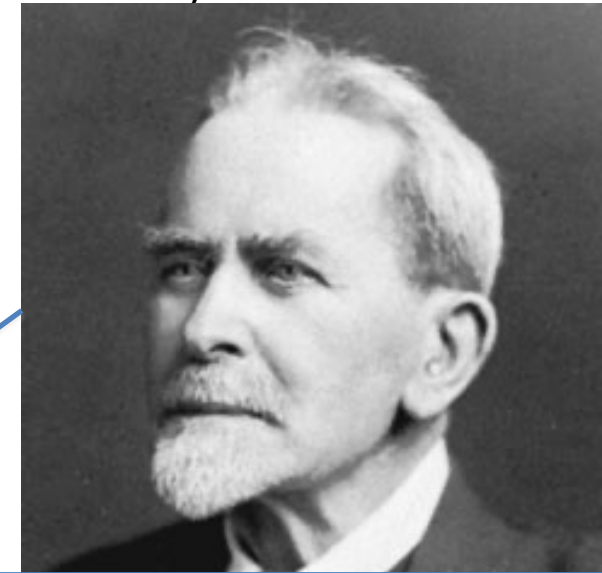
disjunkce – dominantní operátor principu analogie, metonymických explikací a primitivního myšlení,
konjunkce –skalární součin – dominantní operátor principu identity a moderního myšlení
→ produkce žebříčků, pořadí apod. nezbytností dnešního světa

Primitivní myšlení par excellence – etnika mimo působnost civilisace

zvýšený zájem o toto téma (původ náboženství, religiosity atd.) – od poloviny 19. století
(srv- množství detailních zpráv z nejrůznějších zákoutí koloniálních říší)

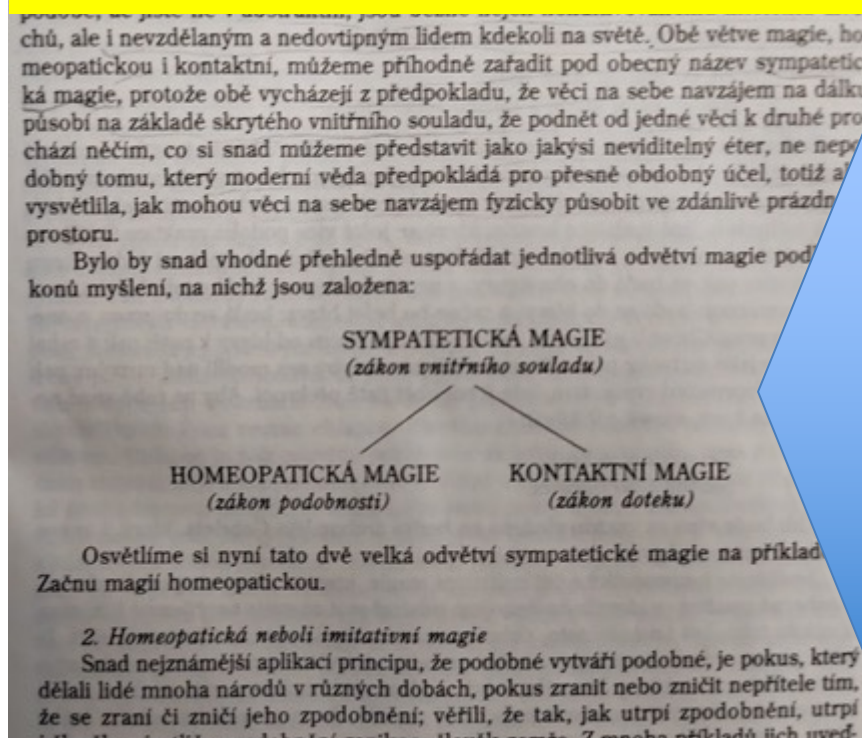
↓
zohledňování odlišností a specifík reflexe
světa v primitivním myšlení

výchozí platforma primitivního myšlení:
sympatetické magie

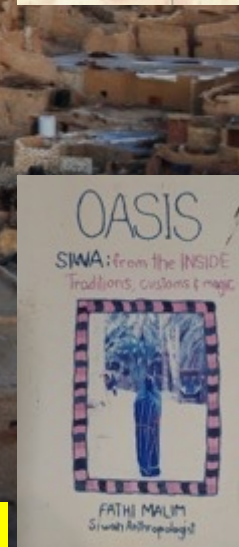

*knihu otevírá výklad peripetií
sympatetické magie:
je to plně namístě – s výjimkou
naší poosvícenecké civilisace jsou
magické representace s návaznými
praktickými operacemi universální
charakteristikou všech lidských
societ a incipientním projevem
vědomí a myšlenkové aktivity*

1890-1922 (12.svazků)

Příklad:

oáza Siwa:

život v dokonalé izolaci - dožívající relikv organizace
societ archaického starověku - live !
(průběžně praktikovaná magie – centrální agens společenského dění)

obecně: **efekty
praktikované sociální magie**
– srv. James-Langeho teorie
afektů

Totemism and Exogamy

A Treatise on Certain Early Forms
of Superstition and Society

J. G. FRAZER, D.C.L., LL.D., Litt.D., F.B.A.

RECTOR OF TRINITY COLLEGE, CAMBRIDGE
PROFESSOR OF SOCIAL ANTHROPOLOGY IN THE UNIVERSITY OF LONDON

IN FOUR VOLUMES
VOL. I

MACMILLAN AND CO. LIMITED
ST. MARTIN'S STREET, LONDON
1910

Frazer (1887-1910):

Totemismus a související koreláty
(mytologické explikace, rituály,
alimentární omezení apod.) jsou
prostředky (primitivního myšlení) , které
v zabraňují endogamii a udržují funkční
organisaci societ

CONTENTS

PREFACE Pp. vii-xvi

TOTEMISM. Reprinted from the First Edition, Edinburgh, 1887
Pp. 1-87

Totem defined, 3; etymology of the word, 3; totem distinguished from fetish, 4;
kinds of totem—clan totem, sex totem, individual totem, 4; religious
and social sides of totemism, 4 *sq.*

I. *Clan Totems*, 4-47, 53-76.

Ⓜ **Religious Side of Totemism.** Descent from totem, 5-8; marks of
respect for totem, 8-13; cross totems, cross-split totems, 14; totem animal
kept in captivity, 14 *sq.*; dead totem mourned and buried, 15 *sq.*; totem
not spoken of directly, 16; supposed ill effects of ill-treating the totem,
16-18; Samoan mode of appeasing offended totem, 18; Australian food
taboos, 18 *sq.*; diminished respect for totem, 19 *sq.*; totem expected to help
his people, 20; tests of kinship with sacred animals, 20 *sq.*; some judicial
ordeals and oaths perhaps derived from totemism, 21 *sq.*; totem cures, 22;
totem omens, 22 *sq.*; compulsion applied to totem, 23 *sq.*; inanimate
totems, 24 *sq.*; artificial totems, 25; assimilation of men to their totems
by dressing in the skins, etc., of their totems, 25 *sq.*; by dressing hair in
imitation of totems, 26 *sq.*; by knocking out or filing teeth, 27; by nose-
sticks, 27 *sq.*; by tattooing, 28 *sq.*; by painting, 29; totem carved or
painted on hats, canoes, grave-posts, etc., 29-31; birth ceremonies, 31
sq.; marriage ceremonies, 32-34; death and burial ceremonies, 34-36;
initiation ceremonies at puberty, 36-45; social side of these ceremonies,
36-38; dances at initiation, 37-39; other animal dances, 39 *sq.*; religious
or magical side of initiation ceremonies, 40-45; food taboos imposed
at initiation, 40-42; admission to life of clan by blood-smearing, etc.,
42 *sq.*; initiatory ceremony of resurrection and new birth, 43 *sq.*; cere-
monial killing of sacred animals, 44 *sq.*; sacred dancing associations in
North America, 46 *sq.*

Ⓜ II. *Sex Totems*, 47 *sq.*

Ⓜ III. *Individual Totems*, 49-52.

Individual totems in Australia, 49; individual totems in America, 50;
sacrifices to individual totems, 50 *sq.*; modes of acquiring individual
totems, 51 *sq.*; the *tamaniu* in the Banks' Islands, 52.

Ⓜ **Social Side of Totemism.** Blood feud, 53 *sq.*; exogamy, 54-65;
phratries, 55-62; phratries in America, 55-60; origin of phratries and
of split totems, 57-60; phratries in Australia, 60-62; equivalence
of tribal subdivisions throughout Australia, 63 *sq.*; Australian traditions as

xvii

xviii

TOTEMISM AND EXOGAMY

to the origin of these tribal subdivisions, 64 *sq.*; rules of descent, 65-73;
female and male descent in Australia, America, Africa, and India, 65-68;
indirect female and male descent in Australian phratries, 68 *sq.*; sons
reported to take totem from father, daughters from mother, 69 *sq.*;
transition from female to male descent, transference of children, or of
wife and children, to husband's clan, 71-73; *cousade*, 72 *sq.*; *cannibalism*,
73-75; arrangement of totem class in camp, village, and graveyard, 75 *sq.*

Ⓜ IV. *Sulphatritic and Phratric Totems*, 76-78.

V. *Subtotems*, 78-80.

Ⓜ *Subtotems*, clan totems, sulphatritic and phratric totems, how related to
each other, 81; transformation of totems into anthropomorphic gods with
animal attributes, 81-83; transformation of totem clans into local clans,
83; relaxation of the rule of exogamy, 83 *sq.*
Geographical diffusion of totemism, 84-87; origin of totemism, 87;
influence of totemism on animals and plants, 87; literature of totemism,
87.

THE ORIGIN OF TOTEMISM. Reprinted from the *Fortnightly Review*,
April and May 1899 Pp. 89-138

THE BEGINNINGS OF RELIGION AND TOTEMISM AMONG THE
AUSTRALIAN ABORIGINES. Reprinted from the *Fortnightly
Review*, July and September 1905 Pp. 139-172
The beginnings of religion, 141-153; the beginnings of totemism, 154-172.

AN ETHNOGRAPHICAL SURVEY OF TOTEMISM Pp. 173-579

CHAPTER I.—TOTEMISM IN CENTRAL AUSTRALIA Pp. 175-313

- § 1. The Social Line of Demarcation in Central Australia, pp. 175 *sq.*
- § 2. Totemism in the Uraluana Tribe, pp. 176-186.
- § 3. Totemism in the Aranta and North-Central Tribes, pp. 186-256.
- § 4. Exogamous Classes in the Aranta Nation and Northern Tribes,
pp. 256-271.
- § 5. On the Exogamous Organisation of Australian Tribes, pp. 271-288.
- § 6. The Classificatory System of Relationship in the Central and Northern
Tribes, pp. 289-313.

CHAPTER II.—TOTEMISM IN SOUTH-EASTERN AUSTRALIA

Pp. 314-514

- § 1. Physical Geography of South-Eastern Australia in Relation to
Aboriginal Society, pp. 314-339.
- § 2. Tribes with two Classes (Karruru and Maiteri) and Female Descent,
pp. 339-380.
- § 3. Tribes with two Classes (Makwara and Kilpara) and Female Descent,
pp. 380-392.
- § 4. Tribes with two Classes (Eagle-hawk and Crow) and Female Descent,
pp. 392-395.

CONTENTS

xix

- § 5. Tribes with four Subclasses and Female Descent, pp. 395-434.
- § 6. Tribes with two Classes and Male Descent, pp. 434-441.
- § 7. Tribes with four Subclasses and Male Descent, pp. 441-451.
- § 8. Tribes with Anomalous Class Systems and Female Descent, pp.
451-472.
- § 9. Tribes with Anomalous Class Systems and Male Descent, pp.
472-493.
- § 10. Tribes with neither Exogamous Classes nor Totem Clans, pp. 493-
507.
- § 11. Equivalence of the Exogamous Classes, pp. 507-514.

CHAPTER III.—TOTEMISM IN NORTH-EAST AUSTRALIA

Pp. 515-545

CHAPTER IV.—TOTEMISM IN WEST AUSTRALIA . Pp. 546-579

- § 1. Totemism in South-West Australia, pp. 546-567.
- § 2. Totemism in North-West Australia, pp. 567-579.

→ S.Freud (1914):

Totem a tabu

→ psychologické explikace,
tabu incestu apod.

1910, 1921

• *Les fonctions mentales dans les sociétés inférieures* (1910)

Lucien Lévy-Bruhl ([10. duben 1857](#) – [13. březen 1939](#))
byl [francouzský filozof](#), který svými studiemi o "primitivní mysli" stál u počátků [antropologie](#), [etnologie](#) i [sociologie](#)

striktní distinkce
primitivní vs. západní,
primitivové neznají logiku,
kritickou rozvahu a věcné
myšlení nahrazuje *mystická
participace* → jejich obraz
světa je zmatečný a v
zásadě neproduktivní a
mylný

radikální kritika (+/-
rasistických) názorových
postojů Lévy-Bruhla
→ odrazový můstek
moderní kulturní
antropologie a srovnávací
etnologie (B. Malinowski,
C. Lévy-Straus aj.)

Lévy Bruhl: „poučený“ pohled na specifika etnik
mimo dosah civilizačních vymožeností

primitivové jako předmět „objektivního“
srovnání → radikální distinkce primitivních
představ a nadřazeného západního vědění

cf. CG Jung: kolektivní
nevědomí

primitivové:

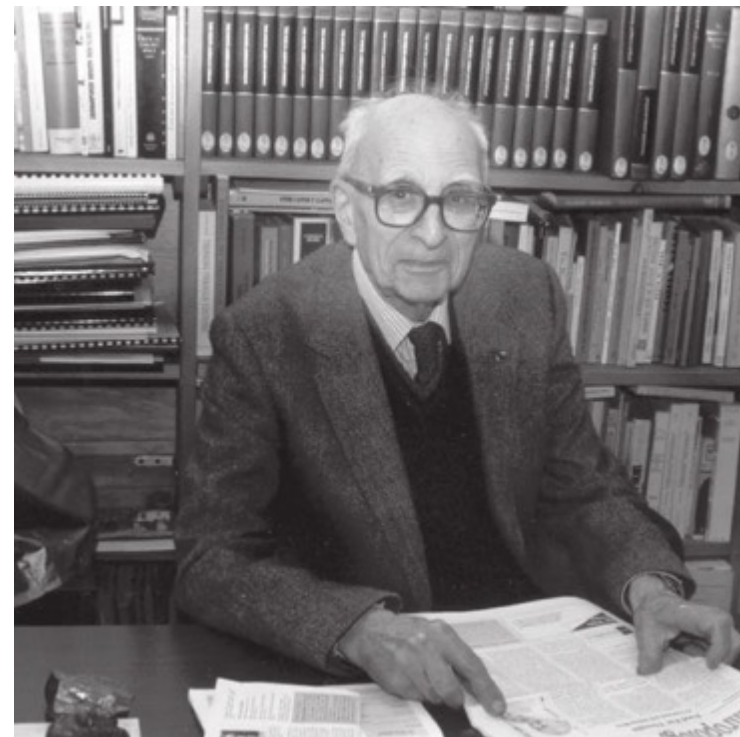
- * **nerozlišují přirozené a nadpřirozené, veškeré
podružnosti mají pro ně význam,**
- * **neznají zacílené rozvažování a logiku**
- * **nezohledňují očividné kontradikce**
- * **jejich orientaci ve světě a sociálně významné
skutečnosti určuje „mystická participace –
participation mystique“, jejíž projevy
charakterizuje** *snížená úroveň vědomí,
- * **podřízenost kolektivnímu výměru konání,
upevňovanému rituály, mytickými představami**
– srv. James-Langeho teorie afektů.

→ **primitivní mentalita je stav lidské mysli ve
stadiu historického vývoje**

radikální kritika výchozího postoje Lévy-Bruhla:

rovnovážná analýza sociálních organizací,
souvisejících psychosociálních úprav,
zajišťujících jejich funkci (mýtické
representace, rituály, totemismus,
alimentární příkazy apod.), jejich
komplementarity, strukturní provázanosti a
diversity

Myšlení přírodních národů
Smutné tropy, Cesta masek aj.

primitivní myšlení a sociální
organizace „primitivních“ etnik
není pouhým předstupněm
evropské modernity – jde o
autonomní alternativní systémy,
plně zvládající nároky, individuace
svých členů, diversifikace societ a
sociální integrace i využívání
osídleného prostředí

Claude Lévi-Strauss [klód
lévi-strós] (28.
listopadu 1908, Brusel – 30.
října 2009, Paříž^[2])
byl francouzský antropolog a fi-
losof, významný
představitel strukturalismu,
profesor Collège de France,
člen Francouzské akademie a
nositel Řádu čestné leg

Klíčové zdroje poznání primitivního myšlení: **SNY, MÝTY, POHÁDKY,
RITUÁLY**

INTERVENCE NEVĚDOMÝCH OBSAHŮ DO VĚDOMÝCH
REPRESENTAČNÍCH SCHÉMAT

fenomén ***
Tibetská kniha mrtvých

Nevědomí

S.Freud: (osobní) nevědomí – depositum potlačených a vytěsněných psychických obsahů, nekompensovaných reflexí apod.
setrvalá součást psychického aparátu, průběžně interferující s vědomými i somatomotorickými funkcemi (sny, pohádky, mýty, neurotické poruchy apod.)
1900 – Výklad snů

C.G.Jung (1913): Wandlungen und Symbole der Libido): kacířská extenze Freudova výměru - **kolektivní nevědomí** – hlubinná neosobní součást nevědomí společná všem lidem a příslušným předkovským liniím – elementární gramatika interpretace světa a instantní významové figury (**archetypy** – se sdruženými věcnými a estetickými koreláty) ← výdobytek rozsáhlého srovnávání etnologických informací, analýz mýtů, pohádek, snů atd.

zkušenostní polarisace jsoucího
- výchozí platforma gramatiky
primitivního myšlení

orientace v každodennostech snová symbolika

ohněň
teplo
sucho
světlo
den
Slunce / zlato
vzduch / obloha
bílá / modrá
vzhůru
věže, koruny (stromů)
ven
změna
kupředu (ku změně)
... atd.

analogické relace
mužské serie

voda
chladno
vlhko
tma
noc
Měsíc / stříbro
Země / půda
černá / červená
dolů (k Zemi)
dutiny (váza), kořeny
dovnitř
trvání
vytrvání / setrvání
... atd.

analogické relace
ženské serie

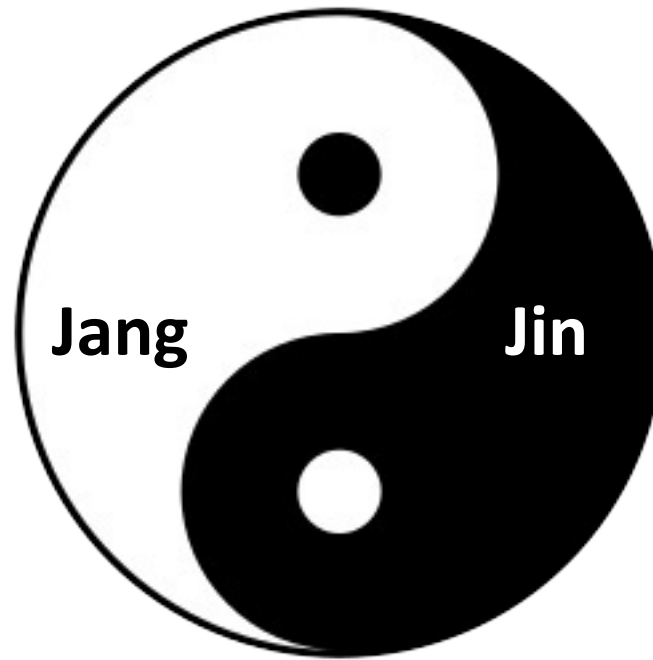
cf. konotace koitálních intencí

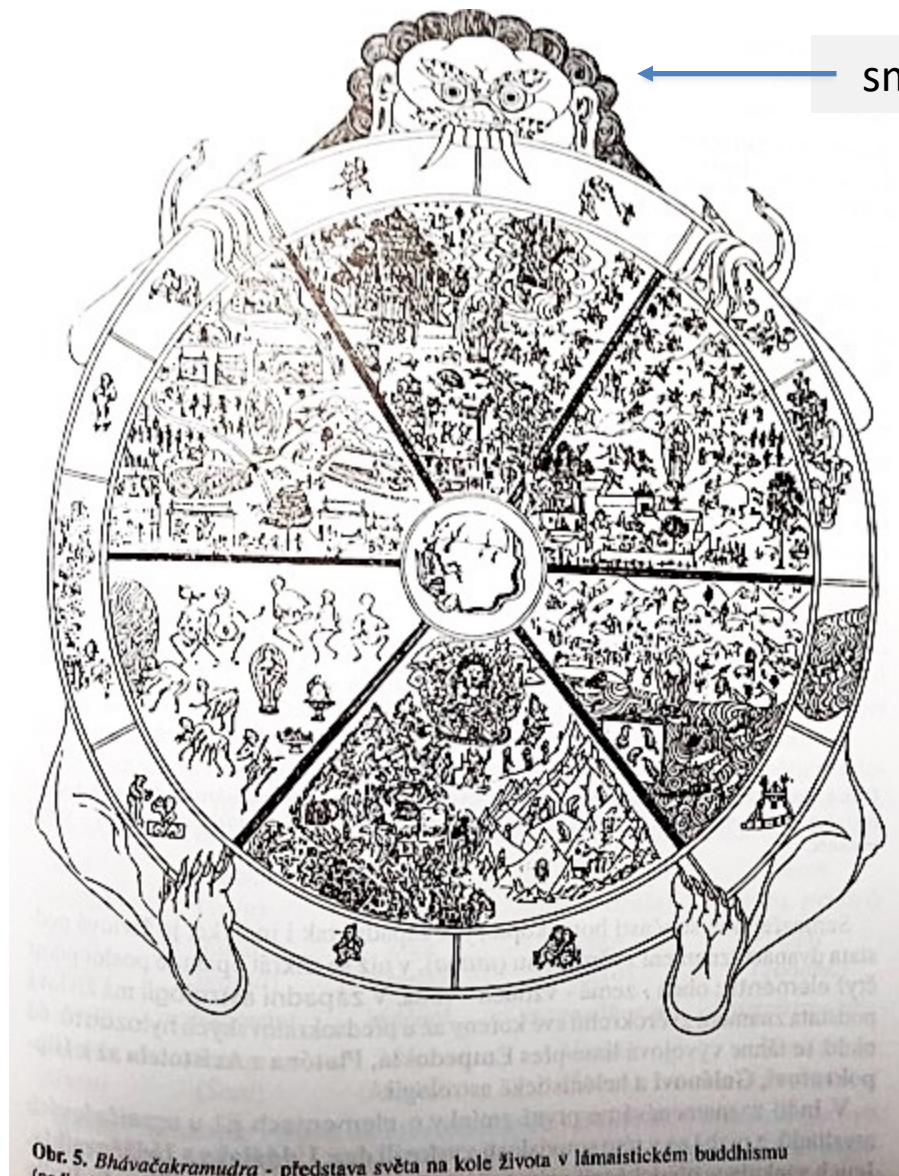
muž

žena

komplementarita a funkční enantiodromie komponent
mužské a ženské série

→ výchozí princip explikačního systému orientálního
myšlení (Čína: 3.stol AD – recent)

s různými modifikace aktuální i v hinduistickém a buddhistickém kontextu (Indie)

DÉLSKÝ POTÁPĚČ K HÉRAKLEITOVĚ ŘEČI

PRO TY, KDO SE POTÁPĚJÍ
AŽ DO KRAJNOSTI

ZDENĚK KRATOCHVÍL

HERRMANN & SYNOVE
PRAHA 2006

(C 1,7)

Nebudu se zabývat ostatními živými bytostmi a ozřejmím to, co se týká člověka. Do člověka vniká duše, držící spojení ohně a vody, podíl těla člověka. Tyto (podíly) jsou jak ženské, tak mužské, početné a rozmanité, živí se a rostou tímtež, čím člověk. Je nutné, aby každá živá bytost v sobě měla všechny ty díly. Čeho nějaký díl by totiž od počátku neměla, to by nemohlo růst ani tehdy, kdyby přicházelo sebevíce potravy, ani kdyby jí přicházelo málo. Když má všechny, roste každý (podíl) na svém místě (viz Anaxagorás B 10, A 41). Potravou mu je sucho od vody a vlhko od ohně; jedny (podíly) tlačí dovnitř, jiné ven. Jako když dva tesaři řezou dřevo: Jeden tahá, druhý tlačí — a oba dělají totéž. Když na jedné straně tlačí pilu dolů, tak jde na druhé straně nahoru, jinak by to přece nešlo. Kdo by to vzal násilím, všechno by zničil. Tak je to i s potravou člověka: Něco tahá, něco tlačí; co se napře dovnitř silou, jde ven. Kdo by to mimo vhodný čas vzal násilím, všechno by zmařil.

(C 1,22)

Hrnčíři otáčejí kruhem, a ten se nevychyluje ani dopředu, ani dozadu. Otáčejí s ním na obě strany, což je současně napodobením vesmírného kruhu. Na tomtéž otáčejícím se kruhu vyrábějí rozličné věci — z té samé (hlíny) a týmiž nástroji — a přece nejsou žádné výrobky stejné, ale navzájem různé. Stejně tak je to s lidmi i s ostatními bytostmi, které vnímají: Všechno činí v tomtéž kruhu, jsou ze stejných (živlů), ale nejsou si podobní, i když si pomáhají týmiž prostředky: z vlhkých činí suché a ze suchých vlhké (B 126).

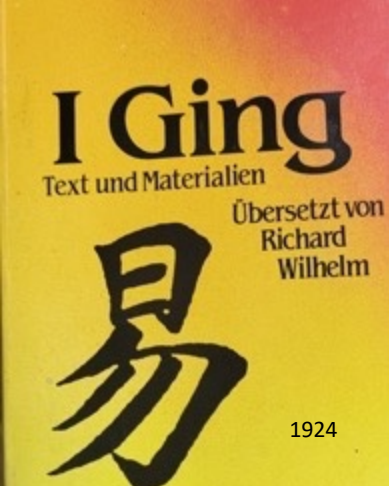
Κεραμέες τροχὸν δινέουσι, καὶ οὔτε ὀπίσω οὔτε πρῶσω προχωρεῖ, καὶ ἀμφοτέρωσε ἅμα τοῦ ὅλου μιμητὴς τῆς περιφορῆς· ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ἐργάζονται περιφερομένῳ παντοδαπὰ, οὐδὲν ὁμοίον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ἐκ τῶν αὐτῶν τοῖσιν αὐτοῖσιν ὀργάνοισιν. Ἄνθρωποι ταῦτα πάσχουσι καὶ ἄλλα ζῶα, ἐν τῇ αὐτῇ περιφορῇ πάντα ἐργάζονται, ἐκ τῶν αὐτῶν ὁμοίον οὐδὲν τοῖσιν αὐτοῖσιν ὀργάνοισιν, ἐξ ὑγρῶν ξηρὰ ποιέοντες καὶ ἐκ τῶν ξηρῶν ὑγρά.

Představa polarisace faktorů dění, jejich komplementarity a enatiodromie (zvrát) patří k obecným elementárním moudrostním náhledům primitivního myšlení

Setkáváme se s ní i v kořenových zdrojích evropského myšlení

(cf. Herakleitos z Efesu)

... další cesty se zde pohříchu ubraly jiným směrem (majorisace maskulinních reprezentací atd.)

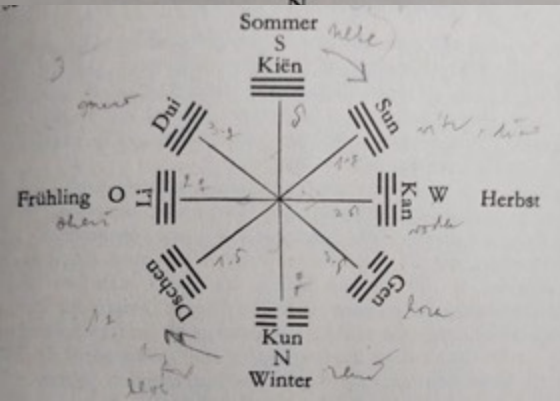
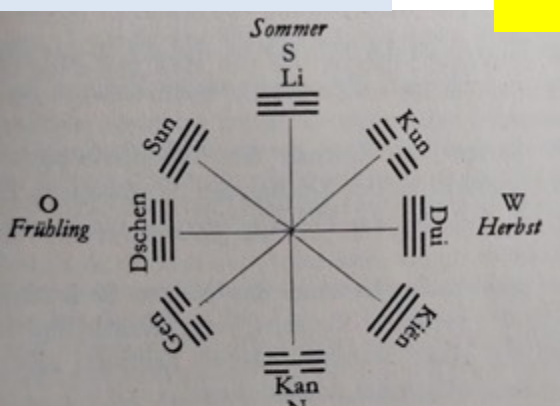

V Číně se Jin-Jangové uvažování stalo zdrojem fenomenálních výdobytků jak v doméně praktických každodenností (pěstební postupy apod.), tak filosofických explikací (Lao'c Tao), věštebních a organizačních systémů (I'ting), i konceptu funkčního uspořádání živých soustav souvisejících medicinských explikací.

→ **pertinentní příklad věcného potenciálu primitivního myšlení**

C.G.Jung: I'ting jeden z největších výtvorů lidského ducha

- bere se hexagram jako celek,
- berou se významy 2. a 5. čáry,
- berou se modifikující významy pohyblivých čar,
- bere se doplňující hexagram, vzniklý zvratem pohyblivých čar.

Zbývá snad ještě dodat, že čáry jsou lišeny v textech (a i které překlady to dodržují) podle svých kvalit a kompete číselnými indexy:

- devítková čára je pozitivně dynamická,
- šestková čára je negativně dynamická,
- sedmičková čára je pozitivně statická bez samostatného významu,
- osmičková čára je negativně statická bez samostatného významu.

Jinými slovy:

- devítka znamená jangovou čáru v pohyblivé pozici,
- šestka znamená jinovou čáru v pohyblivé pozici,
- sedmička znamená jangovou čáru v ustálené pozici,
- osmička znamená jinovou čáru v ustálené pozici.

Jednotlivé čáry jsou

podle kvality: měkké (jin)

tvrdé (jang),

podle váhy: středové (na 2. a 5. pozici)

periferní (na 1., 3., 4., 6. pozici),

podle adekvátnosti: korektní (jangové čáry na 1., 3., 5. po-

jinové čáry na 2., 4., 6. pozici)

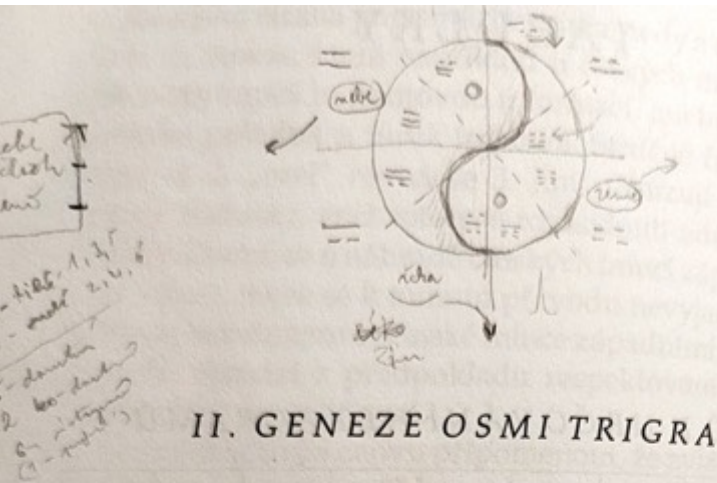
nekorektní (jangové čáry na sudé, tj

4., 6. pozici, jinové čáry na liché, tj

3., 5. pozici).

1. KLÍČ K URČOVÁNÍ HEXAGRAMŮ

trigramy horní → dolní ↓	ČCHEN	ČEN	KCHAN	KEN	KCHUN	SUN	LI	TUEJ
ČCHEN ☰	1	34	5	26	11	9	14	43
ČEN ☷	25	51	3	27	24	42	21	17
KCHAN ☱	6	40	29	4	7	59	64	47
KEN ☵	33	62	39	52	15	53	56	31
KCHUN ☴	12	16	8	23	2	20	35	45
SUN ☲	44	32	48	18	46	57	50	28
LI ☶	13	55	63	22	36	37	30	49
TUEJ ☳	10	54	60	41	19	61	38	58

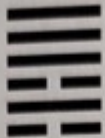
I'ing orakulum k dnešnímu dni:

6.12.25

6. HEXAGRAM

Sung 訟 Svár

Horní trigram:
početí, nebe

Dolní trigram:
hlubina, voda

Hexagram Sung neboli Svár je na první pohled zřejmým převrácením trigramů předchozího hexagramu Sü neboli Očekávání. Tak jako je idea vyčkání a trpělivosti pravým opakem ideje sváru a boje.

OBRAZ: Nebe a voda jdou opačným směrem. V tom je ten svár. Tak šlechtitý člověk při svém díle dlouho váží první krok.

Je v povaze vody, že klesá dolů, je v povaze nebe, že stoupá vzhůru. V tom je přirozená protichůdnost trigramů účastných v tomto hexagramu. Podobné složení trigramů obdobně vypovídá, že je tu svár mezi vnitřní nejistotou (dolní trigram) a vnější udatností (horní trigram). Celkový smysl hexagramu je záporný, v komentářích se připomíná Konfuciovo záporné hodnocení vyvolávání sváru, kterému nedává šanci.

VÝROK: V tom sváru je plynutí i zátaras, krátké pozastavení uprostřed cesty nese štěstí, dokončení přináší neštěstí. Je dobré potkat velkého muže, není však příhodné chtít překročit velikou řeku.

Ve střetu diametrálně rozdílných povah a směřování obou trigramů se skrývá nebezpečí. Co je horní, to je vnější, co je dolní, to je vnitřní. Svár je to správné jméno. Záchytné body jsou silné čáry uprostřed obou trigramů, z nichž druhá jangová dává jistou naději a páta jangová, jakožto čára dominantní, dává sílu. Tak lze bez zbytečného riskování přežít i to, co vypadalo na první pohled neřešitelné. V té

12. HEXAGRAM

Pchi 否 Úpadek

Horní trigram:
početí, nebe

Dolní trigram:
přijetí, země

Tento hexagram vznikl převrácením trigramů hexagramu předešlého. Země dole, nebe nahoře, na pohled přirozený stav. Ovšem jen chápeme-li tyto fenomény jako stavy či entity. Chápeme-li hexagram i jeho trigramy v jejich pohybu a tihnutí, pak je to složení nedobré, je to složení vyjadřující rozpojitost věcí proti předešlé spojitosti. Nebe je nahoře a neustále má tendenci stoupat, země je dole a stále má tendenci klesat. Věci se vymykají ze své souvislosti a ze svých svazků. A to je zdroj Úpadku po předchozí Prosperitě.

OBRAZ: Nebe a země se nespojily. To je Úpadek. Tak šlechtitý člověk šetří síly a vyhýbá se nesnázím, nepřijímá-li počty ani důchody.

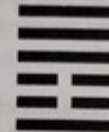
VÝROK: Obecný úpadek škodí lidem. Není nakloněn vytrvalosti šlechtitného člověka. Velké odchází, přichází malé.

Nastal nepříznivý obrat, po prosperitě pád. Malí a nízcí stoupají vzhůru. Velcí nechť se tím nedají zmást. Nechť zůstanou pevní ve svém usilování, věrní svým dlouhodobým cílům, ale nechť třeba načas ustoupí do ústraní, protože pod vládou malých lidí není místo pro příliš plodné konání. Nechť se nedají získat pro veřejné počty, neboť neznalí způsobů malých lidí by tak jako tak ztroskotali, nanejvýš by se přivedli do zbytečné záhuby. Narození v sedmém měsíci budou šťastnější.

25. HEXAGRAM

Wu-wang 無妄 Nevinnost

Horní trigram:
početí, nebe

Dolní trigram:
vznět, bouře

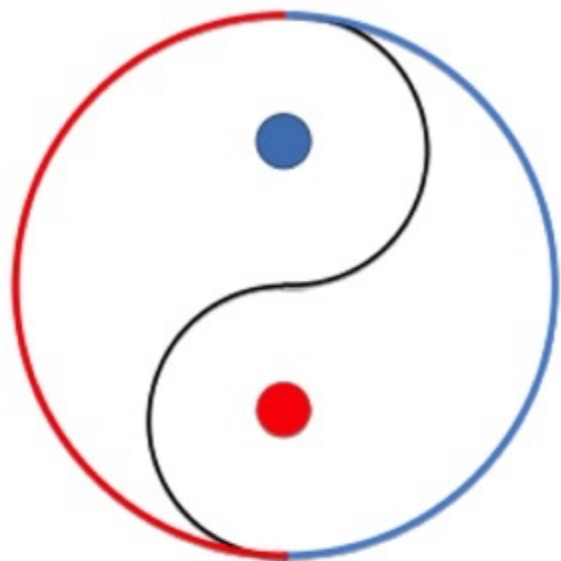
V komentáři Uspořádání hexagramů se praví: „Návrat znamená nevinu. Tak se dostáváme k hexagramu Wu-wang čili Nevinnost.“ Tak se vysvětluje nástup tohoto hexagramu po hexagramu Fu Návraty. Jde spíše o upřímnost, nefalšovanost. V Historikových zápiscích se tento hexagram objevuje pod homonymní záměnkou „Mimo očekávání“. Z hlediska tvorby tohoto hexagramu se poukazuje v komentářích na to, že tento hexagram vznikl proměnou šestého hexagramu Sung čili Svár proměnou základní šestky a druhé devítky. Druhá jangová, která byla původně na nepatřičném místě sudém, tím, že klesla na místo spodní, stala se reálnou a adekvátní a tedy „bezúhonnou a nevinnou“.

OBRAZ: Pod nebem bouří. Věcem je vlastní nevinnost. Tak staří králové zasahovali v pravý čas a živili deset tisíc věcí.

Vnitřní neboli dolní trigram znamená pohyb, horní neboli vnější trigram znamená sílu. Devítka na pátém místě je silná a správná a šestka na druhé pozici, neboli dolní střední, jí vhodně sekunduje. Tak je to velmi šťastné znamení, dobré a silné. Až nečekaně dobré, silné a šťastné. Je třeba se však vyvarovat nesprávného kroku, který by učinil další postup neúspěšným.

VÝROK: Velká naděje na úspěch. Je dobré být vytrvalý. Kdo porušil pravidla, padne doprostřed béd. Není tedy dobré, aby vyrážel na cestu. Narození v druhém měsíci budou šťastnější.

Organologie v jin-jangové reprezentaci

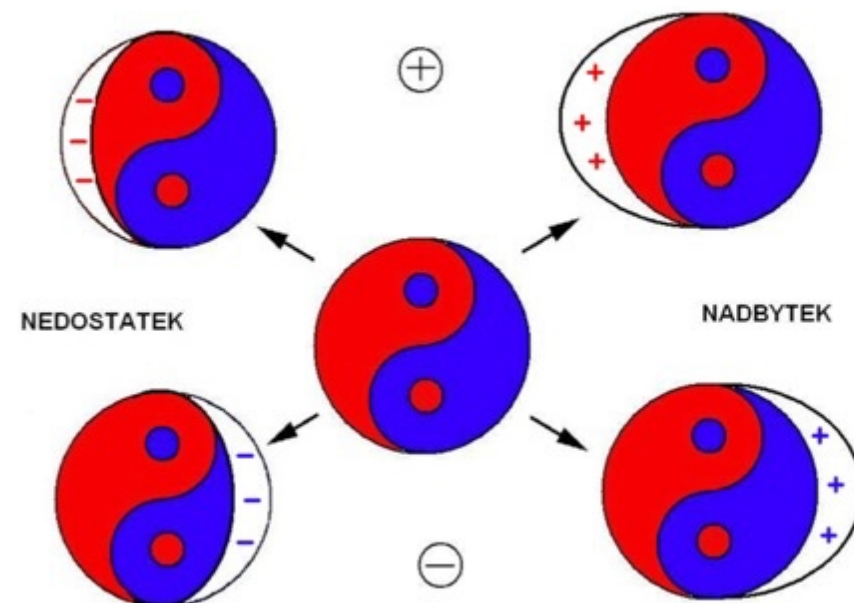
dorsálně	ventrálně
na povrchu	uvnitř
kraniálně	kaudálně
vlevo	vpravo
duté orgány FU	plné orgány CANG
žaludek, žlučník, střevo, močový měchýř	plic, srdce, slezina, játra, ledvina, nadledvina

JANG a jangové symptomy	JIN a jinové symptomy
horkost, vazodilatace	chlad, bledost
zvýšená dynamika tělesných funkcí	snížená aktivita tělesných funkcí na úrovni orgánů, krve, tělních tekutin a v oblasti humorální a buněčné imunity
zvýšená kožní a orgánová teplota, horečka	
motorický neklid	apatie, deprese, únava
hypertonie	hypotonie
hypersekrece	hyposekrece
zvýšená sociabilita, narovnaný pacient	schoulený pacient
obtíže ve dne, v horku, při práci	obtíže v noci, v klidu

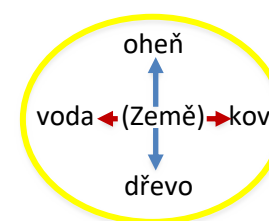
JANG	JIN
mužský princip	ženský princip
chaos, svoboda	sterilní pořádek
nepředvídatelné, nevypočitatelné	předvídatelné, říditelné
dynamicky mnohostranné	ohraničené
software	hardware
energie	země
slunce, světlo, teplo, den, léto	měsíc, chlad, tma, noc, zima

JANG je aktivita a funkce	JIN je hmota, struktura, orgán
sympatikus	parasympatikus
kontrakce, systola, nádech	relaxace, dilatace, diastola, výdech
manifestuje se na basi jin	uchovává jang

JANG	JIN
------	-----

Zkušenostní vymezení pentády základních živlů: abiotické a medicínální souvislosti

abiotické koreláty medicínální souvislosti.

PRVKY	DŘEVO	OHEN
Základní charakteristika	Pevnost, opracovatelnost	Hořlavost, vývoj horka
Jin-Jang	Částečný jang	Jang
období dne	ráno	poledne
roční období	jaro	léto
energie sezony	průvan	horkost
klima	větrno	horko
teplota	vlažno	teplo
světová strana	východ	jih
planeta	Jupiter	Mars
barva	zelenomodrá, zelená	červená
zápach	zatuchlý	spálený
chuť	kyselá	hořká
zdroj glycidů	med	pšenice
maso	kuře	koza, ovce
zelenina	sléz	pór
etapa vývoje rostlin	klíčení, pučení	růst, květ, zrání
etapa vývoje zvířat	zrození, dětství	dospívání
orgán plný	játra	srdce, perikard
orgán dutý	žlučník	tenké střevo, 3 ohně
příslušná tkán	svaly, šlachy	cévy, krev
vstupy	oči	jazyk (uši)
smysly	zrak	hmat
sekrety	slzy	pot
minerály	draslík	fosfor
imunoglobuliny	IgD	IgE
signální tkán	nehty	kůže
reakce na stresy	vzrušení	nedostatek emocí
zvyková pozice	chůze	měnlivá, neklid
specifická funkce	prokrvení	psychika
nálady	hněv	radost
emoce	agresivita	excitace, mánie
zvykový výraz	křik	smích
vlastnosti	optimismus	aktivita
psychická funkce	duch-intelekt	duše
sklony	charitativnost	mysticismus

ZEMĚ	KOV	VODA
plodnost	tavitelnost	kapalnost
nediferencovaná	částečný jin	jin
odpoledne	večer	noc
4 mezisezony	podzim	zima
vlhkost	suchost	chlad
vlhko	sucho	chladno
mírně	čerstvě	studeně
střed	západ	sever
Saturn	Venuše	Merkur
žlutá-hnědá	bílá-šedá-černá	modročerná, zelenočerná
vonný	dráždivý, štiplavý	hnílobný
sladká	pikantní	slaná
žito	rýže	fazole
kráva, buvol	kůň	vepř
salát	šalotka	cibule
zralost	sklizen	skladování, setí
stabilita	stárnutí	smrt, početí
slezina	pľíce	ledvina
žaludek	tlusté střevo	močový měchýř
mesenchym, organické tekutiny	kůže, kožní adnexa	kosti, CNS
dutina ustní	nos	uši
chuť	čich	sluch
sliny	hleny	moč
hořčák	vápník	sodík
IgM	IgA	IgG
trofika a tonus svalů	stavy výměny plynů	vitalita vlasů, šedivění
zažívací poruchy, ikterus	dechové obtíže, kašel	třesavky, zimnice
sed	leh	stoj
fyzický stav	energie	vodní hospodářství
přemýšlení	smutek	strach
starost, úzkost	deprese	fobie
zpěv	pláč	sténání
odpovědnost	skromnost	tvořivost
rozum-mysl	vitalita	vůle
věrnost	spravedlnost	moudrost

doména tří ohřivačů

relační
dynamika:

jin
jang

dřevo

játra
žlučník

voda

ledviny
moč.měchýř

oheň

srdce
tenké střevo

země

slezina
žaludek

kov

plíce
tlusté střevo

Orgánová
representace v
pojmosloví živlové
pentády

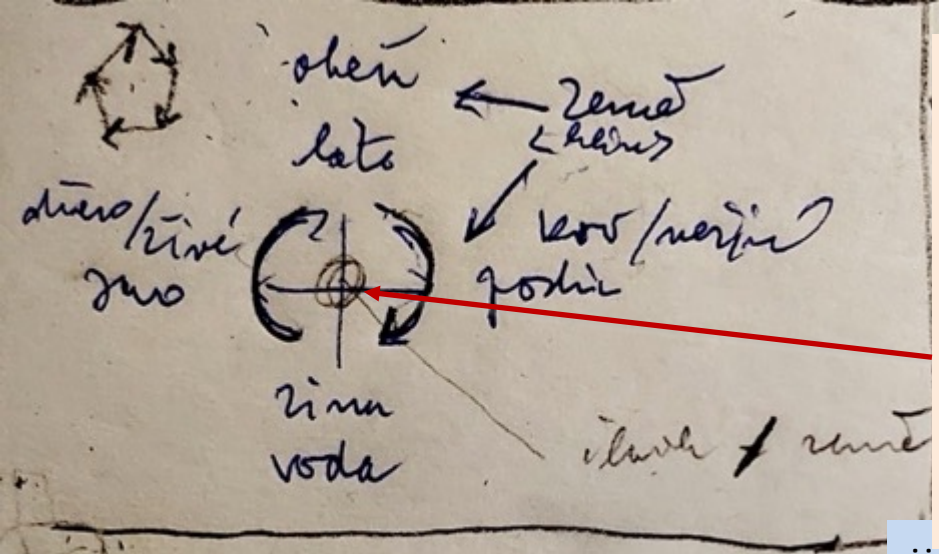

akupunkturní dráhy útrobních
orgánů živlové pentády

souběžně:

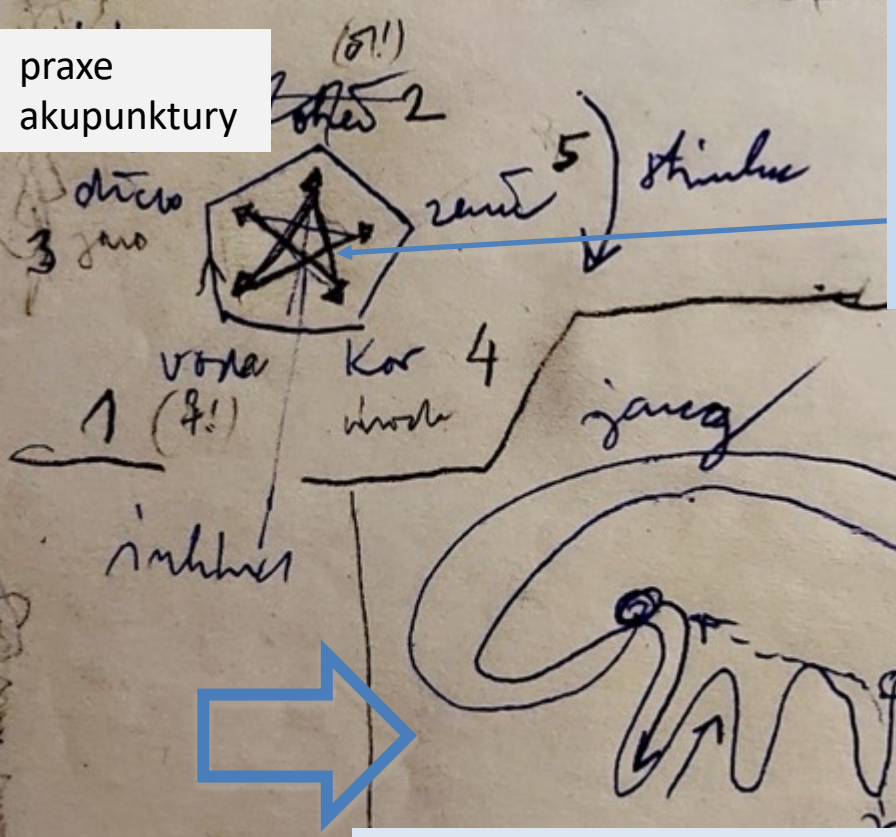
- *jinové – plné orgány,
- *jangové - duté orgány
- s efekty na sdružené
orgánové souvislosti
viz předchozí tab.

... co jsem dřív kreslil na tabuli

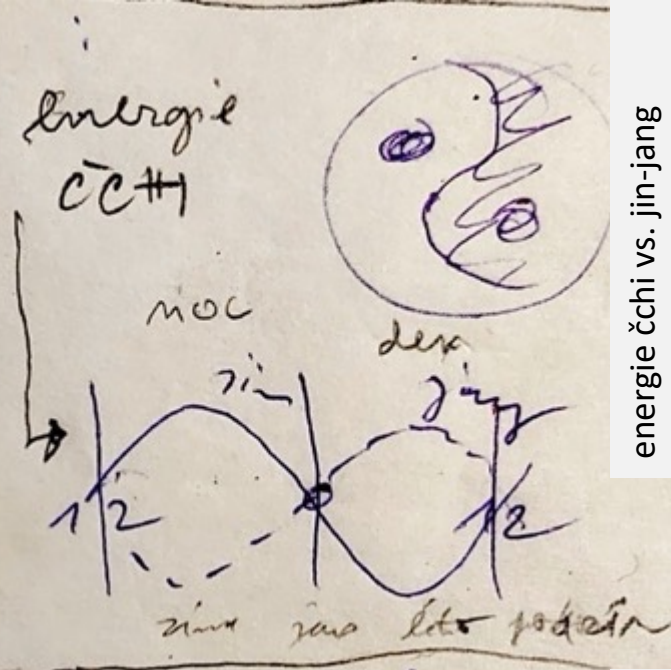

mateřská stimulace: tlumení

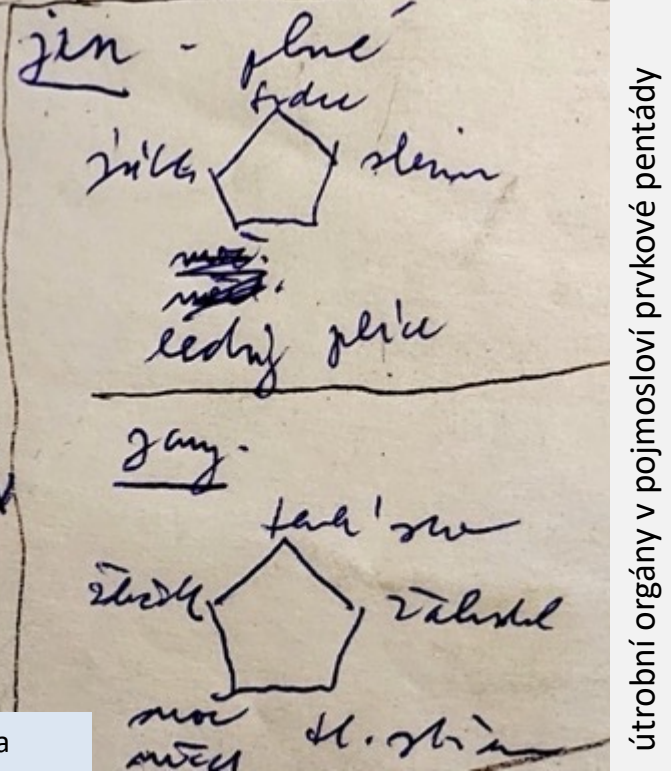
praxe akupunktury

otcovská stimulace: aktivisace

energie čchi vs. jin-jang

útrobní orgány v pojmosloví prvkové pentády

akupunkturní dráhy na těle standardního tetrapoda

závěrečné zamyšlení: zabít hada ?

Přeji Vám abyste si ve
sféře primitivního
myšlení hezky užili

a

děkuji za pozornost

